

"parabol"üm sıfır diyenlere
"parabol"e sıfırdan başlamak isteyenlere

PARABOL

Hüseyin BUĞDAYOĞLU

“ $\sqrt{5}$

KAREKÖK

MODÜLER PİRAMİT SİSTEMİ

IÇİNDEKİLER

İkinci Dereceden Denklemlerde Kök Bulma	9
Köklerle Katsayılar Arasındaki İlişki	31
Parabol	55
Eşitsizlikler	93
Karma Testler	129
İdeal Sınav	141

Modüler Piramit Sistemi’nde pratik yöntem ile teorik yöntem örtüşmüştür. Genellikle uygulamaya geçirilemeyen ve ihmal edilen amaç ve davranışlar sorular ile ifade edilmiştir. Bu bağlamda Modüler Piramit Sistemi’nde her KÖŞETAŞI bir davranışın soru biçiminde yazılmasıdır. Köşetaşı, bir piramitin köşesindeki taş gibi düşünülmüştür. Bu taş belirlenmiş olan yere konulduktan sonra aynı sıraya ait taşlar kolayca yerleştirilebilecektir. Köşetaşı, AÇIKLAMALI ÇÖZÜM ile anlatıldıktan sonra verilen 4 alıştırma sorusu kolayca çözebilecektir.

Köşetaşlarına karşılık gelen AMAÇLAR, konunun başında verilmiştir. Böylece konuya ait içindikiler bölümü de oluşturuldu.

Kitabın sayfaları düzenli biçimde kullanıldı. Her sayfaya bir köşetaşı, açıklamalı çözümü ve alıştırma soruları yazıldı.

KÖŞETAŞLARI numaralandırılarak sayfanın başına yerleştirilmiştir. Köşetaşları uzman öğreticinin düşünce ve yaklaşımlarının noktasal somutlaştırılmasıdır. Dikkatle incelediğinde köşetaşlarının arasındaki etişim fark edilecektir. Köşetaşları arasındaki bağ, temelden yukarıya, kolaydan zora doğru seviyelendirilerek kurulup, gönderimlerle güçlendirildi. Köşetaşlarının bağımsız öğrenilebilmesi için çözümler açıklamalı yapıldı.

AÇIKLAMALI ÇÖZÜM bölümünde öğrenciden istenen tepki köşetaşının hemen ardından verilmektedir. Sezgiye dayalı öğrenmeye destek olması amacıyla çözümü destekleyici ispat, teorem ve alternatif çözümler de bu bölümde verilmektedir. Bir konunun bu bölgelerinde anlatılanların toplamı, herhangi bir konu anlatımı kitabı açıklamaları toplamından fazladır. Bu da ezberci bir yaklaşım uzak durulmak istenmesindendir.

TARAMA TESTİ

Bir konudaki köşetaşlarının sayısı kadar soru içerir. Her köşetaşından sırasıyla birer soru vardır. Tarama testindeki n. soru, konunun n. köşetaşının benzeridir. Bu teste olumsuz tepki alınan sorunun numarasından, besleme yapılması (tekrar edilmesi) gereken köşetaşı anlaşılmaktır.

Belirli bir seviyeye ulaşmış öğrencilerle yapılan çalışmalarda, önce tarama testi uygulanarak zaman kazanılabilir. Bu uygulama sonucunda, çözülemeyen sorular hemen köşetaşlarından çalışılarak öğrenilebilir.

KONU TESTİ

Dershanelerde verilen yaprak testlerin benzeridir. MODÜLER PİRAMİT SİSTE-Mİ'nde uzun bir çalışmadan sonra bu testler verilir. Selesinden tutularak yol alındıran acemi bisiklet binicisinin selesiinin bırakıldığı testlerdir. Herhangi bir soru kitabında bulunabilecek sorular içermektedir.

ÖSYS SORULARI

Öğrencinin, hedefi olan ÖSYS sorularını görmesini sağlayan testtir. Bu sorular öğrenci tarafından tekrar tekrar çözülebilir.

BÖLÜM 1

İkinci Dereceden Denklemlerde Kök Bulma

KÖSETAŞI KAZANIMLAR

1. İkinci dereceden denklemi tanır.
2. Kök ve çözüm kümesini tanır.
3. İki veya daha fazla birinci dereceden denklemin çarpımıyla elde edilen denklemin köklerini bulur.
4. Ortak çarpan parantezine alma veya iki kare farkı yöntemlerini kullanarak ikinci dereceden denklemlerin köklerini bulur.
5. Üç terimlilerin çarpanlara ayrılması yöntemiyle ikinci dereceden denklemin köklerini bulur.
6. Diskriminantı tanımlar.
7. Denklemin diskriminantını bularak köklerin varlığı hakkında yorum yapar.
8. Diskriminant yardımıyla denklemin köklerini bulur.
9. Kesirli ifadeleri ikinci dereceden denklemlere çevirerek köklerini bulur.
10. Kareköklü denklemlerin köklerini bulur.
11. Değişken değiştirme yöntemiyle ikinci dereceden denklemlerin köklerini bulur.

köşetaşı

$$x^{m+5} + 2x - m = 0$$

denklemi ikinci dereceden bir denklem olduğuna göre, m kaçtır?

acıklamalı çözüm

Öncelikle kolay bir eşitlik yazalım.

$$4^2 + 2 \cdot 4 - 24 = 0$$

Bu eşitlikte 4 ü gizleyelim. Bunu da 4 yerine bilinmeyeni ifade eden x i kullanarak yapalım.

$$x^2 + 2x - 24 = 0$$

Bu şekilde bilinmeyeni ifade eden harfin en büyük kuvveti 2 olan denklemlere ikinci dereceden denklem denir.

Bu bölümde ikinci dereceden denklemlerdeki x değerlerini bulmaya çalışacağız.

a, b, c, $\in \mathbb{R}$ ve $a \neq 0$ olmak üzere, ikinci dereceden denklemi $ax^2 + bx + c = 0$ şeklinde ifade edeceğiz.

Köşetaşının çözümü:

Ikinci dereceden denklemlerde x in kuvveti en çok 2 olduğundan $m + 5 = 2 \Rightarrow m = -3$ bulunur.

Bir Soru Daha:

a ve b reel sayı olmak üzere,

$$(a+2) \cdot x^3 - x^{b-3} + 2x + 1 = 0$$

denklemi ikinci dereceden bir denklem olduğuna göre, a + b kaçtır?

Verilen denklem ikinci dereceden olacağından öncelikle x^3 ü yok etmeliyiz. Bunu da katsayısını sıfır eşitleyerek yapabiliriz.

$$a + 2 = 0 \Rightarrow a = -2$$

Kalan $-x^{b-3} + 2x + 1 = 0$ denkleminde x in en büyük kuvveti 2 olmalıdır.

$$b - 3 = 2 \Rightarrow b = 5$$

Buna göre, a + b = 3 bulunur.

1. Aşağıdakilerden hangisi ikinci dereceden bir denklem değildir?

- A) $x^2 + x = 0$
 B) $2m^2 - m = 4$
 C) $a^2 + 1 = 10$
 D) $t^3 + t - 1 = 0$
 E) $y - 1 = y^2 + 4$

3. $(m+5)x^4 - (n-1)x^3 + m \cdot n \cdot x^2 - x + 2 = 0$

denklemi ikinci dereceden bir denklem olduğuna göre, m + n kaçtır?

- A) -4 B) -3 C) -1 D) 2 E) 4

kareköktür

2. $x^{p-4} + 4x - 1 = 0$

denklemi ikinci dereceden bir denklem olduğuna göre, p kaçtır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

4. $(p+q-4) \cdot a^{p-1} + a - 3 = 0$

denklemi a ya bağlı ikinci dereceden bir denklem olduğuna göre, q aşağıdakilerden hangisine eşit olamaz?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

köşetaşı

$x^2 - mx + n = 0$ denkleminin kökleri 1 ve -2 olduğuna göre, m.n kaçtır?

acıklamalı çözüm

Kök Kavramı

Bir denklemde bilinmeyenin yerine yazıldığından denklemi doğrulayan (sağlayan) değerlere denklemin kökleri denir. Bu köklerin oluşturduğu kümeye denklemin çözüm kümesi denir. Kökleri x_1 ve x_2 olan bir denklemin çözüm kümesi $\{x_1, x_2\}$ şeklinde yazılır. Kısacası denklemin kökü, denklemdeki bilinmeyenin kendisidir.

Örneğin; $x^2 - x = 0$ denkleminin köklerinden biri 1 dir. Bunu doğrulamak için denklemde x yerine 1 yazılırsa $1^2 - 1 = 0 \Rightarrow 0 = 0$ elde edilir. Yani, x = 1 değeri denklemi sağlar.

Denklemlerin en fazla dereceleri kadar farklı kökü olur. Bu nedenle ikinci dereceden denklemlerin en çok 2 farklı kökü bulunur.

Köşetaşının çözümü:

1 ve -2 değerleri denklemin kökleri ise denklemde x yerine bu değerleri yazabiliriz.

$$x = 1 \text{ için } 1 - m + n = 0 \Rightarrow -m + n = -1$$

$$x = -2 \text{ için } 4 + 2m + n = 0 \Rightarrow \underline{2m + n = -4}$$

$$-3m = 3$$

$$m = -1$$

$$-m + n = -1 \Rightarrow 1 + n = -1 \Rightarrow n = -2$$

Buna göre, m.n = (-1).(-2) = 2 bulunur.

1. $x^2 - (a-3)x + 6 = 0$

ikinci dereceden denklemi bir kökü 2 olduğuna göre, a kaçtır?

- A) 4 B) 5 C) 6 D) 7 E) 8

3. $x^2 + ax + b = 0$

denkleminin çözüm kümesi {-1, 3} olduğuna göre, a kaçtır?

- A) -3 B) -2 C) -1 D) 1 E) 2

kareköktür

2. $(n+1)x^2 - nx + n - 4 = 0$

denklemi köklerinden biri -1 olduğuna göre, n kaçtır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

4. $x^2 - ax + c = 0$ denkleminin bir kökü 4,

$x^2 + 4bx + c = 0$ denkleminin bir kökü 1 dir.

Buna göre, a + b kaçtır?

- A) $\frac{9}{5}$ B) $\frac{12}{5}$ C) $\frac{15}{4}$ D) $\frac{17}{4}$ E) $\frac{20}{3}$

köşetesi

a) $(x+2) \cdot (2x-1) = 0$

b) $\frac{(x-3) \cdot (x+4)}{x-2} = 0$

denklemlerinin çözüm kümelerini bulunuz.

açıklamalı çözüm

Çarpım Şeklinde Verilen Denklemlerde Kök Bulma

- a) İki ifadenin çarpımı sıfır eşit ise çarpılan ifadelerden en az biri sıfır eşittir. Bu durumda çarpılan ifadeler ayrı ayrı sıfır eşitlenir.

$$(x+2) \cdot (2x-1) = 0$$

$$\begin{cases} x+2=0 \Rightarrow x=-2 \\ 2x-1=0 \Rightarrow x=\frac{1}{2} \end{cases}$$

Ç.K. = $\left\{-2, \frac{1}{2}\right\}$

- b) Sıfırda eşit olan bir kesrin payı sıfırda eşitlenerek çözüm kümesi bulunur.

Paydayı sıfır yapan x değeri çözüm kümesine alınmaz.

$$\frac{(x-3) \cdot (x+4)}{x-2} = 0 \Rightarrow (x-3) \cdot (x+4) = 0$$

$$\begin{cases} x-3=0 \Rightarrow x=3 \\ x+4=0 \Rightarrow x=-4 \end{cases}$$

Ç.K. = $\{-4, 3\}$

1. $(x+3) \cdot (4-2x) = 0$

denkleminin çözüm kümesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\{-3, -2\}$ B) $\{-3, 2\}$ C) $\{-4, -3\}$
 D) $\{-3, 4\}$ E) $\{3, 4\}$

3. $2a^2 = 0$

denkleminin çözüm kümesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\{-2, 0\}$ B) $\{0, 2\}$ C) $\{0\}$
 D) $\{-1, 0\}$ E) $\{-2, 2\}$

2. $(3x+1) \cdot (2x+8) \cdot x = 0$

denkleminin çözüm kümesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\{-4, 0\}$ B) $\left\{-4, -\frac{1}{3}\right\}$ C) $\left\{-\frac{1}{3}, 0\right\}$
 D) $\left\{-4, -\frac{1}{3}, 0\right\}$ E) $\left\{-\frac{1}{3}, 0, 4\right\}$

karekökt

4. $\frac{(x+3) \cdot (x-1) \cdot (x+5)}{6-3x} = 0$

denkleminin köklerinin toplamı kaçtır?

- A) -7 B) -5 C) -4 D) -2 E) -1

köşetesi

a) $2x^2 - 5x = 0$

b) $x^3 - 9x = 0$

denklemlerinin çözüm kümelerini bulunuz.

açıklamalı çözüm

İkinci dereceden denklemlerin köklerini bulmak için bazı çarpanlarına ayırma yöntemlerinden ve özdeşliklerden yararlanır. Buradaki amacımız verilen ifadeyi çarpmaya durumuna getirip çarpılanları ayrı ayrı sıfırda eşitlemektr.

- a) $2x^2 - 5x = 0$ denkleminde iki terimde de x olduğundan denklemin sol tarafını x parantezine alabiliriz.

$x(2x-5) = 0 \Rightarrow x=0$ veya $2x-5=0$

$x = \frac{5}{2}$

Ç.K. = $\left\{0, \frac{5}{2}\right\}$

- b) Verilen ifadede x ortak çarpan olduğundan paranteze alınır.

$x^3 - 9x = 0 \Rightarrow x \cdot (x^2 - 9) = 0$

 $x^2 - 9$ ifadesi bize iki kare farkı özdeşliğini hatırlatır.

$x(x^2 - 9) = 0 \Rightarrow x \cdot (x-3) \cdot (x+3) = 0$ olduğundan

$x = 0$

$x-3=0 \Rightarrow x=3$

$x+3=0 \Rightarrow x=-3$

Ç.K. = $\{-3, 0, 3\}$

Ortak Çarpan
Parantezine Alma

- $ax + bx = x(a+b)$
- $x^2 - x = x(x-1)$
- $x^2 + 4x = x(x+4)$
- $2a^2 + 7a = a(2a+7)$

İki Kare Farkı

- $a^2 - b^2 = (a-b)(a+b)$
- $x^2 - 1 = (x-1)(x+1)$
- $x^2 - 4 = (x-2)(x+2)$
- $a^2 - 25 = (a-5)(a+5)$
- $9y^2 - 4 = (3y-2)(3y+2)$

1. $x^2 - 6x = 0$

denkleminin çözüm kümesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\{0\}$ B) $\{6\}$ C) $\{-6, 0\}$
 D) $\{0, 6\}$ E) $\{-6, 6\}$

3. $2t^2 = 3t$

denkleminin çözüm kümesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\{0\}$ B) $\left\{\frac{3}{2}\right\}$ C) $\left\{0, \frac{3}{2}\right\}$
 D) $\left\{-\frac{2}{3}\right\}$ E) $\left\{-\frac{2}{3}, 0\right\}$

karekökt

2. $2a^2 - 32 = 0$

denkleminin çözüm kümesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\{-4, 4\}$ B) $\{-4, 0\}$ C) $\{0, 4\}$
 D) $\{-4, 2\}$ E) $\{2, 4\}$

4. $\frac{3x^2 - 27}{x+3} = 0$

denkleminin çözüm kümesi aşağıdakilerden hangisidir? (Sadeleseni unutma!)

- A) $\{-3\}$ B) $\{3\}$ C) $\{0, 3\}$
 D) $\{-3, 3\}$ E) \emptyset

köşetaşı

a) $x^2 + 4x + 3 = 0$

b) $2x^2 - x - 1 = 0$

denklemlerinin çözüm kümelerini bulunuz.

açıklamalı çözüm

Üç Terimlileri Çarpanlarına Ayırarak Kök Bulma

İkinci dereceden denklemlerin köklerini bulmak için en çok kullanılan çarpanlara ayırma yöntemi üç terimlilerin çarpanlara ayrılmasıdır.

a) Öncelikle derecesi 2 olan terim ile sabit terimin çarpanlarını altına yazarız.

$x^2 + 4x + 3 = 0$

$$\begin{array}{r} x \\ \times \quad \quad \quad +3 \\ \hline 3x \quad +x = 4x \end{array}$$

Oklarla gösterildiği gibi çarpma yapıp elde edilen terimleri topladığımızda bize ortadaki terimi veriyorsa çarpanları doğru yazdık demektir. Sonrasında her çarpanı yanındaki ile aynı parantezin içine yazarak ifadeyi çarpanlarına ayırmış oluyoruz.

$(x+3) \cdot (x+1) = 0 \Rightarrow x = -3, x = -1 \Rightarrow \text{Ç.K.} = \{-3, -1\}$

b) $2x^2 - x - 1 = 0$

$$\begin{array}{r} 2x \\ \times \quad \quad \quad +1 \\ \hline -2x \quad +x = -x \end{array}$$

$(2x+1) \cdot (x-1) = 0 \Rightarrow x = -\frac{1}{2}, x = 1 \Rightarrow \text{Ç.K.} = \left\{-\frac{1}{2}, 1\right\}$

ÖRNEKLER

◦ $x^2 - 2x - 8 = 0$

$$\begin{array}{r} x \\ \times \quad \quad \quad -4 \\ \hline x \quad +2 \end{array}$$

$(x-4) \cdot (x+2) = 0$

◦ $a^2 + 5a - 14 = 0$

$$\begin{array}{r} a \\ \times \quad \quad \quad +7 \\ a \\ \times \quad \quad \quad -2 \end{array}$$

$(a+7) \cdot (a-2) = 0$

◦ $3t^2 - t - 2 = 0$

$$\begin{array}{r} 3t \\ \times \quad \quad \quad +2 \\ t \\ \times \quad \quad \quad -1 \end{array}$$

$(3t+2) \cdot (t-1) = 0$

1. $2x^2 + x - 6 = 0$

denkleminin çözüm kümesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\{-2\}$ B) $\left\{\frac{3}{2}\right\}$ C) $\{-2, 0\}$

D) $\left\{-\frac{3}{2}, 2\right\}$ E) $\left\{-2, \frac{3}{2}\right\}$

3. $(x^2 + 2x) \cdot (x^2 - x - 20) = 0$

denkleminin köklerinin toplamı kaçtır?

- A) -2 B) -1 C) 0 D) 1 E) 2

kareköktür

$$\frac{x^2 - 5x + 6}{2x^2 - 18} = 0$$

denkleminin çözüm kümesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\{-3, 2\}$ B) $\{-3\}$ C) $\{2\}$
 D) $\{2, 3\}$ E) \emptyset

2. $a^2 - 5a + 4 = 0$ denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

Buna göre, $\sqrt{x_1} + \sqrt{x_2}$ kaçtır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

köşetaşı

$2x^2 - x - 6 = 0$

denkleminin discriminantı (Δ) kaçtır?

açıklamalı çözüm

Diskriminant

Çarpanlarına ayıramadığımız ikinci dereceden ifadeleri usta matematikçiler bizim için çarpanlarına ayırmışlar. Bunu da formüllesirerek ikinci dereceden denklem çözümünün genel yöntemini oluşturmuşlardır. Bu yöntemi öğrenmeden önce formülde karşılaşacağımız discriminant kavramını öğrenelim.

Diskriminant, ikinci dereceden bir denklemin köklerinin varolup olmadığını bilmemize ve varolan kökleri bulmamiza yardımcı olan bir sayıdır. Δ simbolü ile gösterilir.

$ax^2 + bx + c = 0$ şeklinde verilen bir denklemde discriminant $\Delta = b^2 - 4 \cdot a \cdot c$

formülü ile bulunur.

Köşetaşının çözümü:

$2x^2 - x - 6 = 0$ denkleminde $a = 2$, $b = -1$, $c = -6$ dir.

Buna göre, denklemin discriminantı

$\Delta = b^2 - 4 \cdot a \cdot c = (-1)^2 - 4 \cdot 2 \cdot (-6) = 1 + 48 = 49$ bulunur.

Bir Soru Daha:

$2x^2 - x + 4 - m = 0$

denkleminin discriminantı 9 olduğuna göre, m kaçtır?

$a = 2, b = -1, c = 4 - m$

$(-1)^2 - 4 \cdot 2 \cdot (4 - m) = 9$

$1 - 32 + 8m = 9 \Rightarrow 8m = 40 \Rightarrow m = 5$

BAK NASIL BULMUŞLAR

$ax^2 + bx + c = 0$

$x^2 + \frac{b}{a}x + \frac{c}{a} = 0$

$x^2 + \frac{b}{a}x + \frac{c}{a} + \left(\frac{b}{2a}\right)^2 - \left(\frac{b}{2a}\right)^2 = 0$

$\left(x + \frac{b}{2a}\right)^2 + \frac{c}{a} - \frac{b^2}{4a^2} = 0$

$\left(x + \frac{b}{2a}\right)^2 + \frac{4ac - b^2}{4a^2} = 0$

$\left(x + \frac{b}{2a}\right)^2 = \frac{b^2 - 4ac}{4a^2}$

$x + \frac{b}{2a} = \pm \frac{\sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$

$x = \frac{-b \mp \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$

 $b^2 - 4ac$ yerine artık Δ kullanacağız.

1. $x^2 - 4x - 6 = 0$

denkleminin discriminantı kaçtır?

- A) 36 B) 38 C) 40 D) 42 E) 44

3. $mx^2 - 4x - m = 0$

denkleminin discriminantı 64 olduğuna göre, m nin pozitif değeri kaçtır?

- A) 3 B) $2\sqrt{3}$ C) 4 D) $3\sqrt{2}$ E) $2\sqrt{5}$

kareköktür

2. $3x^2 + x + n = 0$

denkleminin discriminantı 37 olduğuna göre, n kaçtır?

- A) -3 B) -2 C) -1 D) 1 E) 2

4. $x^2 - kx + 5 = 0$

denkleminin discriminantı 16 olduğuna göre, k nin pozitif değeri kaçtır?

- A) 4 B) 5 C) 6 D) 7 E) 8

köşetaşı

$$x^2 - 2x - m = 0$$

denkleminin reel kökü olmadığına göre, m nin en büyük tam sayı değeri kaçtır?

açıklamalı çözüm

İkinci dereceden bir denklemin reel köklerinin olup olmadığını denklemi çarpanlarına ayırarak karar veremiyorsak discriminantından yararlanabiliriz.

Bir önceki köşetaşında verilen ispatın sonucu içinde $\sqrt{b^2 - 4ac}$ ($\sqrt{\Delta}$) terimi var. Buna göre, denklemin kökleri için öncelikle $\sqrt{\Delta}$ tanımlı olmalıdır. $\sqrt{\Delta}$ nin reel sayılarda tanımlı olması için $\Delta \geq 0$ olmalıdır.

Buna göre, bir denklemde,

- $\Delta > 0$ ise denklemin iki farklı reel kökü vardır.
- $\Delta = 0$ ise denklemin tek kökü (birbirine eş iki kök) vardır.
- $\Delta < 0$ ise denklemin reel kökü yoktur.

$\Delta = 0$ olduğu durumda sorularda birbirine eş iki kök yerine çakışık iki kök veya çift katlı kök kavramlarıyla da karşılaşabiliriz.

Köşetaşının çözümü:

$$x^2 - 2x - m = 0$$
 denkleminde $a = 1$, $b = -2$, $c = -m$ dir.

Denklemin reel kökü olmadığından,

$$\Delta < 0 \Rightarrow b^2 - 4ac < 0 \Rightarrow (-2)^2 - 4 \cdot 1 \cdot (-m) < 0$$

$$4 + 4m < 0$$

$$4m < -4$$

$$m < -1$$
 bulunur.

1. Aşağıdaki denklemlerin hangisinin reel kökleri yoktur?

- A) $2x^2 - 3x + 1 = 0$ B) $4x^2 + 4x + 1 = 0$
 C) $x^2 + x + 2 = 0$ D) $-x^2 + 4x + 1 = 0$
 E) $3x^2 - x - 1 = 0$

3. $9x^2 + nx + 4 = 0$

denkleminin bir reel kökü olduğuna göre, n nin pozitif değeri kaçtır?

- A) 4 B) 6 C) 8 D) 10 E) 12

karekök

2. $2x^2 + 3x + k = 0$

denkleminin iki farklı reel kökü olduğuna göre, k nin en büyük tam sayı değeri kaçtır?

- A) -2 B) -1 C) 0 D) 1 E) 2

4. $(m - 1)x^2 - 4x + 1 = 0$

denkleminin reel kökleri olmadığına göre, m nin en küçük tam sayı değeri kaçtır?

- A) 3 B) 4 C) 5 D) 6 E) 7

köşetaşı

$$x^2 - 4x + 2 = 0$$

denkleminin çözüm kümesini bulunuz.

açıklamalı çözüm

Çarpanlarına Ayıramadığımız Denklemlerde Kök Bulma

İkinci dereceden bir denklemin köklerini bulmak için genellikle 5. köşetaşında olduğu gibi çarpanlarına ayırırız.

Bu işlemi yapamadığımız zaman ise denklemin discriminantından yararlanırız.

$a, b, c \in \mathbb{R}$ ve $a \neq 0$ olmak üzere, $ax^2 + bx + c = 0$ denkleminin kökleri

$$x_1 = \frac{-b - \sqrt{\Delta}}{2a} \quad \text{ve} \quad x_2 = \frac{-b + \sqrt{\Delta}}{2a}$$

formülleri ile bulunabilir.

Köşetaşının çözümü:

$$x^2 - 4x + 2 = 0$$
 denkleminde $a = 1$, $b = -4$, $c = 2$ dir.

$$\Delta = b^2 - 4ac = 16 - 4 \cdot 1 \cdot 2 = 8$$

$$x_{1,2} = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{4 \pm \sqrt{8}}{2} = \frac{4 \pm 2\sqrt{2}}{2} = \frac{2(2 \pm \sqrt{2})}{2} = 2 \pm \sqrt{2}$$

Buna göre, denklemin çözüm kümesi $\{2 - \sqrt{2}, 2 + \sqrt{2}\}$ olur.

1. $x^2 - 2x - 1 = 0$

denkleminin çözüm kümesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(2 - \sqrt{2}, 2 + \sqrt{2})$ B) $(1 - \sqrt{5}, 1 + \sqrt{5})$
 C) $(1 - 2\sqrt{2}, 1 + 2\sqrt{2})$ D) $(1 - \sqrt{2}, 1 + \sqrt{2})$
 E) $(2 - \sqrt{5}, 2 + \sqrt{5})$

3. $4a^2 - 2a - 1 = 0$

denkleminin büyük kökü kaçtır?

- A) $\frac{1 + \sqrt{3}}{2}$ B) $\frac{1 + \sqrt{5}}{4}$ C) $\frac{2 + \sqrt{3}}{4}$
 D) $\frac{2 + \sqrt{5}}{2}$ E) $\frac{2 - \sqrt{5}}{4}$

2. $x^2 + x - 1 = 0$

denkleminin pozitif kökü kaçtır?

- A) $\frac{\sqrt{5} - 1}{2}$ B) $\frac{\sqrt{5} + 1}{2}$ C) $\frac{\sqrt{3} - 1}{2}$
 D) $\frac{\sqrt{3} + 1}{2}$ E) $\frac{\sqrt{2} - 1}{2}$

4. $x - \frac{1}{x} = 4$

denkleminin köklerinden biri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $2 - \sqrt{3}$ B) $2 + \sqrt{3}$ C) $1 - \sqrt{5}$
 D) $2 - \sqrt{5}$ E) $2 - \sqrt{2}$

1.9

*ikinci dereceden denklemlerde
kök bulma*

köşetasi

$$\frac{1}{x-2} + \frac{1}{x+2} = \frac{2}{3}$$

denkleminin reel köklerini bulunuz.

acıklamalı çözüm

Kesirli İfadeleri İkinci Dereceden Denkleme Dönüşürme

Paydaları eşitleyelim.

$$\frac{1}{x-2} + \frac{1}{x+2} = \frac{2}{3} \Rightarrow \frac{x+2+x-2}{x^2-4} = \frac{2}{3}$$

$$\frac{2x}{x^2-4} = \frac{2}{3} \quad (\text{İçler - dışlar çarpımı yapalım.})$$

$$2x^2 - 8 = 6x$$

$$2x^2 - 6x - 8 = 0 \quad (2 \text{ ile sadeleştirelim.})$$

$$\begin{array}{rcl} x^2 - 3x - 4 = 0 \\ \downarrow \qquad \downarrow \\ x \quad -4 \\ x \quad +1 \end{array}$$

$$(x-4)(x+1) = 0 \Rightarrow x = 4 \text{ ve } x = -1$$

1. $x - \frac{6}{x} = 1$

denkleminin çözüm kümesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\{-2\}$ B) $\{3\}$ C) $\{-2, 3\}$
 D) $\{0, 3\}$ E) $\{-2, 1\}$

3. $\frac{5}{x^2} - \frac{6}{x} = -1$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.Buna göre, $x_1^2 + x_2^2$ toplamının değeri kaçtır?

- A) 6 B) 13 C) 16 D) 26 E) 30

karekök

2. $\frac{1}{n} - \frac{1}{n+1} = \frac{1}{12}$

denkleminin çözüm kümesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\{-4, -3\}$ B) $\{-3, -2\}$ C) $\{-3, 2\}$
 D) $\{-4, 3\}$ E) $\{-2, 3\}$

4. $\frac{x+1}{x-3} + \frac{x+3}{x-1} = 0$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.Buna göre, $x_1 \cdot x_2$ değeri kaçtır?

- A) -10 B) -5 C) 0 D) 5 E) 10

18

C | D | D | B

1.10

*ikinci dereceden denklemlerde
kök bulma*

köşetasi

$$\sqrt{x+2} - 2x = 1$$

denkleminin reel köklerini bulunuz.

acıklamalı çözüm

Kareköklü Denklemleri İkinci Dereceden Denklemlere Dönüşürme

Kökлю denklemlerde kökлю ifade eşitliğin bir tarafına, diğer terimler eşitliğin diğer tarafına alınır. Daha sonra her iki tarafın karesini alarak kökten kurtuluruz. Burada bulunan kökleri verilen denklemde x yerine yazarak kontrol etmek gerekir.

$$\sqrt{x+2} - 2x = 1 \Rightarrow \sqrt{x+2} = 2x+1 \quad (\text{Her iki tarafın karesini alalım.})$$

$$x+2 = 4x^2 + 4x + 1$$

$$4x^2 + 3x - 1 = 0$$

$$\downarrow \qquad \downarrow$$

$$4x \quad -1$$

$$x \quad +1$$

$$(4x-1)(x+1) = 0 \Rightarrow x = \frac{1}{4} \text{ ve } x = -1$$

Bulduğumuz değerleri denklemde x yerine yazalım.

o $x = \frac{1}{4}$ için $\sqrt{\frac{9}{4}} - \frac{1}{2} = 1 \Rightarrow \frac{3}{2} - \frac{1}{2} = 1 \Rightarrow 1 = 1$ $\left(x = \frac{1}{4} \text{ denklemi sağlıyor.} \right)$

o $x = -1$ için $\sqrt{-1+2} - 2 \cdot (-1) = 1 \Rightarrow 3 \neq 1$ ($x = -1$ denklemi sağlamıyor.)

Buna göre, çözüm kümesi $\left\{ \frac{1}{4} \right\}$ olur.

1. $\sqrt{3x+4} = x$

denkleminin çözüm kümesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\{-4, -1\}$ B) $\{-4\}$ C) $\{-1\}$
 D) $\{-1, 4\}$ E) $\{4\}$

3. $2 + \sqrt{3x+1} = x - 1$

denkleminin kökü kaçtır?

- A) 5 B) 6 C) 7 D) 8 E) 9

karekök

2. $\sqrt{2a+1} = 1-a$

denkleminin kökü kaçtır?

- A) -4 B) -1 C) 0 D) 1 E) 4

4. $\sqrt{x+3} - x = 1$

denkleminin çözüm kümesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\{-2\}$ B) $\{-2, 0\}$ C) $\{1\}$
 D) $\{1, 2\}$ E) \emptyset

19

E | C | D | C

köşetasi

$$(x^2 - x)^2 - 8 \cdot (x^2 - x) + 12 = 0$$

denkleminin çözüm kümesini bulunuz.

acıklamalı çözüm**Bilinmeyeni Değiştirerek İkinci Dereceden Denklemler Elde Etme**

Bazı denklemler ikinci dereceden denklemlere benzetilerek çözülebilir. Bunu yapmak için karesi de kendisiyle birlikte denklemdeki içinde olan bir ifade yerine başka bir harf kullanılır.

$$(x^2 - x)^2 - 8 \cdot (x^2 - x) + 12 = 0 \text{ denkleminde}$$

x² - x ve (x² - x)² denklemde olduğundanx² - x = t dönüşümü yapılır.

$$t^2 - 8t + 12 = 0 \Rightarrow (t - 6) \cdot (t - 2) = 0$$

$$\begin{array}{ll} t & -6 \\ t & -2 \end{array}$$

denkleminde t yerine tekrar x² - x yazılırsa

$$(x^2 - x - 6) \cdot (x^2 - x - 2) = 0$$

$$\begin{array}{ll} x & -3 \quad x & -2 \\ x & +2 \quad x & +1 \end{array}$$

$$(x - 3)(x + 2)(x - 2)(x + 1) = 0$$

x = 3, x = -2, x = 2, x = -1 bulunur.

Buna göre, çözüm kümesi {-2, -1, 2, 3} olur.

ÖRNEK DÖNÜŞÜMLER

- $x^4 - 2x^2 - 8 = 0 \quad t = x^2$
- $a - \sqrt{a} - 6 = 0 \quad t = \sqrt{a}$
- $3^{2x} - 10 \cdot 3^x + 9 = 0 \quad t = 3^x$
- $4^x - 5 \cdot 2^x + 4 = 0 \quad t = 2^x$
- $(x^2 - 2)^2 - 2(x^2 - 2) + 1 = 0 \quad t = x^2 - 2$

$$1. \quad x^6 - 9 \cdot x^3 + 8 = 0$$

denkleminin çözüm kümesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) {-2, -1} B) {-1, 1} C) {-2}
 D) {1, 2} E) {2}

$$3. \quad 9^x - 4 \cdot 3^x + 3 = 0$$

denkleminin kökleri x₁ ve x₂ dir.Buna göre, x₁³ + x₂³ değeri kaçtır?

- A) 1 B) 3 C) 4 D) 9 E) 28

karetölt

$$2. \quad x + \sqrt{x} - 12 = 0$$

denkleminin kökü kaçtır?

- A) 3 B) 4 C) 9 D) 16 E) 25

$$4. \quad (x^2 + 1)^2 - 3 \cdot (x^2 + 1) - 10 = 0$$

denkleminin kaç farklı reel kökü vardır?

- A) 0 B) 1 C) 2 D) 3 E) 4

$$1. \quad 4x^{n-4} - x + 2 = 0$$

denklemi x e bağlı ikinci dereceden bir denklem olduğuna göre, n kaçtır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

$$4. \quad 4a^2 + 12a = 0$$

denkleminin büyük kökü kaçtır?

- A) -3 B) -2 C) 0 D) 2 E) 3

$$5. \quad 2^{x^2-x} = 4$$

denkleminin kökləri x₁ ve x₂ dir.x₁ > x₂ olduğuna göre, 2x₁ - x₂ kaçtır?

- A) $\frac{1}{2}$ B) $\frac{2}{3}$ C) $\frac{4}{3}$ D) $\frac{3}{2}$ E) 2

karetölt

$$2. \quad (p-2)x^2 - px + 3x - 4 + 2p = 0$$

ikinci dereceden denkleminin köklərindən biri 2 olduğuna göre, p kaçtır?

- A) $\frac{1}{2}$ B) $\frac{2}{3}$ C) $\frac{4}{3}$ D) $\frac{3}{2}$ E) 2

$$6. \quad ax^2 - (a-1)x + 1 = 0$$

denkleminin discriminantı -7 olduğuna göre, a nin alabileceği değerlerin toplamı kaçtır?

- A) 3 B) 4 C) 5 D) 6 E) 7

KONU TESTİ - 1

ikinci dereceden denklemlerde kök bulma

7. $mx^2 + (2m-1)x + m + 3 = 0$

denkleminin birbirine eşit iki reel kökü olduğu
na göre, m kaçtır?

- A) $\frac{1}{16}$ B) $\frac{1}{12}$ C) $\frac{1}{10}$ D) $\frac{1}{8}$ E) $\frac{1}{6}$

8. $3x^2 - x - 1 = 0$

denkleminin pozitif kökü kaçtır?

- A) $\frac{1+\sqrt{10}}{6}$ B) $\frac{2+\sqrt{11}}{6}$ C) $\frac{1+\sqrt{11}}{6}$
D) $\frac{1+\sqrt{13}}{6}$ E) $\frac{2+\sqrt{13}}{6}$

9. $\frac{1}{x+2} - \frac{1}{x-2} = \frac{4}{3x}$

denkleminin köklerinden biri aşağıdakilerden
hangisidir?

- A) -4 B) -3 C) -2 D) 2 E) 4

10. $x + \sqrt{2-x} = 2$

denkleminin çözüm kümesi aşağıdakilerden
hangisidir?

- A) {-2, -1} B) {-2} C) {1}
D) {2} E) {1, 2}

11. $(x^2 - 3)^2 - 7 \cdot (x^2 - 3) + 6 = 0$

denkleminin köklerinin çarpımı kaçtır?

- A) -36 B) -18 C) -6 D) 6 E) 36

Karekök

1. $x^{m-5} - mx + 6 = 0$

denklemi ikinci dereceden bir denklemidir.

Buna göre, denklemin küçük kökü kaçtır?

- A) -6 B) -3 C) -1 D) 1 E) 6

2. $x^2 - 4x - 45 = 0$

denkleminin çözüm kümesi aşağıdakilerden
hangisidir?

- A) {-5, 9} B) {-3, 15} C) {5, 9}
D) {-9, 5} E) {5, 8}

3. $x^2 + px + q = 0$

denkleminin kökleri 3 ve 5 dir.

Buna göre, p + q kaçtır?

- A) 5 B) 7 C) 13 D) 18 E) 23

4. $x^2 - mx - 12 = 0$

denkleminin köklerinden biri 4 tür.

Buna göre, denklemin diğer kökü kaçtır?

- A) -3 B) -2 C) 2 D) 3 E) 6

5. $2x^2 - 4x - 1 = 0$

denkleminin küçük kökü kaçtır?

- A) $\frac{1-\sqrt{6}}{2}$ B) $\frac{1-\sqrt{3}}{2}$ C) $\frac{2-\sqrt{6}}{2}$
D) $\frac{2-\sqrt{3}}{2}$ E) $\frac{4-\sqrt{6}}{2}$

6. $x^4 - 2x^2 - 24 = 0$

denkleminin kaç farklı reel kökü vardır?

- A) 0 B) 1 C) 2 D) 3 E) 4

7. $x^2 - 2x + 3 - m = 0$

denkleminin reel kökü olmadığına göre, m nin
en büyük tam sayı değeri kaçtır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

8. $2x - 7\sqrt{x} - 4 = 0$

denkleminin reel köklerinin çarpımı kaçtır?

- A) 4 B) 8 C) 12 D) 16 E) 32

KONU TESTİ - 1 (Çözümler)

ikinci dereceden denklemlerde kök bulma

ikinci dereceden denklemlerde kök bulma

9. $\sqrt{5-x} - x = 1$

denkleminin kökü kaçtır?

- A) -4 B) -2 C) 1 D) 2 E) 4

10. $(x^2 + 1) \cdot (x^2 - 9) = 0$

denkleminin çözüm kümesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) {1, 3} B) {-3, 1, 3} C) {-1, 1, 3}
D) {-3, 3} E) {0, 1, 3}

13. $3x^2 - x - 1 = 0$

denkleminin diskriminantı kaçtır?

- A) 9 B) 10 C) 11 D) 12 E) 13

14. $\frac{x^2 - 5x + 6}{9 - x^2} = 0$

denkleminin çözüm kümesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) {-3, -2} B) {-3} C) {2}
D) {2, 3} E) {3}

11. $(x-2) \cdot (x+3) - 2 \cdot (x+3) = 0$

denkleminin çözüm kümesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) {-4, 3} B) {0, 4} C) {-3, 4}
D) {4} E) {2, 4}

12. $x^2 - 3x - 10 = 0$ denklemi ile $2x^2 - px + q = 0$ denkleminin çözüm kümeleri aynıdır.

Buna göre, p · q kaçtır?

- A) -120 B) -60 C) -20 D) 60 E) 120

1. $x^{m-5} - mx + 6 = 0$ ikinci dereceden bir denklem ise,

$$m - 5 = 2 \Rightarrow m = 7 \text{ bulunur.}$$

$$\text{Buna göre, } x^2 - 7x + 6 = 0 \Rightarrow (x-6) \cdot (x-1) = 0$$

$$\begin{array}{r} x \\ \hline -6 \\ x \\ \hline -1 \end{array}$$

$$x = 6 \text{ veya } x = 1$$

Denklemin küçük kökü 1 olur.

Yanıt D

5. $\Delta = b^2 - 4ac = 16 - 4 \cdot 2 \cdot (-1) = 24$

$$x_{1,2} = \frac{-b \mp \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{4 \mp 2\sqrt{6}}{4} = \frac{2(2 \mp \sqrt{6})}{4} = \frac{2 \mp \sqrt{6}}{2}$$

$$\text{Buna göre, küçük kök } \frac{2 - \sqrt{6}}{2} \text{ olur.}$$

Yanıt C

15. $ax^2 - 3ax + 6 = 0$

denkleminin çözüm kümesi tek elemanlı olduğuna göre, a kaçtır?

- A) $\frac{8}{3}$ B) $\frac{9}{4}$ C) $\frac{7}{3}$ D) $\frac{5}{2}$ E) $\frac{4}{3}$

3. $x^2 + px + q = 0$ denkleminin kökleri $x = 3$ ve $x = 5$

ise, bu denklemin çarpanlarına ayrılmış hali

$$(x-3) \cdot (x-5) = 0 \text{ olur.}$$

Buna göre, $x^2 - 8x + 15 = 0$ elde edilip

$$p + q = (-8) + 15 = 7 \text{ bulunur.}$$

Yanıt B

7. Denklemin reel kökü yoksa $\Delta < 0$ dir.

$$(-2)^2 - 4 \cdot 1 \cdot (3 - m) < 0 \Rightarrow 4 - 12 + 4m < 0$$

$$4m < 8$$

$$m < 2$$

Buna göre, m nin en büyük tam sayı değeri 1 olur.

Yanıt A

16. $\frac{2}{x+1} + \frac{1}{x-1} = 1$

denkleminin büyük kökü kaçtır?

- A) -2 B) -1 C) 1 D) 2 E) 3

4. Denklemin kökü denklemi sağlar.

$$4^2 - m \cdot 4 - 12 = 0 \Rightarrow m = 1$$

$$x^2 - x - 12 = 0 \Rightarrow (x-4) \cdot (x+3) = 0$$

$$x = 4 \text{ veya } x = -3$$

Buna göre, denklemin diğer kökü -3 olur.

Yanıt A

8. $\sqrt{x} = t$ olsa $2t^2 - 7t - 4 = 0 \Rightarrow (2t+1) \cdot (t-4) = 0$

$$2t+1=0 \Rightarrow t = -\frac{1}{2} \Rightarrow \sqrt{x} = -\frac{1}{2} \text{ (kök yoktur.)}$$

$$t-4=0 \Rightarrow t=4 \Rightarrow \sqrt{x}=4 \Rightarrow x=16$$

Yanıt D

KONU TESTİ - 2

ikinci dereceden denklemlerde kök bulma

9. $\sqrt{5-x} - x = 1$
 $\sqrt{5-x} = x + 1$

Her iki tarafın karesini alalım.

$$5-x = x^2 + 2x + 1$$

$$x^2 + 3x - 4 = 0$$

$$(x+4) \cdot (x-1) = 0$$

$$x = -4 \quad x = 1$$

Bu köklere denklemde kontrol edelim.

$$x = -4 \text{ için } \sqrt{9} + 4 = 1 \Rightarrow 7 \neq 1 \text{ (kök -4 olamaz.)}$$

$$x = 1 \text{ için } \sqrt{4} - 1 = 1 \Rightarrow 1 = 1$$

Yanıt C

10. $(x^2 + 1) \cdot (x^2 - 9) = 0 \Rightarrow (x^2 + 1) \cdot (x - 3) \cdot (x + 3) = 0$
 $x^2 + 1 = 0$ denkleminin kökü yoktur.

$$x - 3 = 0 \Rightarrow x = 3$$

$$x + 3 = 0 \Rightarrow x = -3$$

Çözüm kümesi $\{-3, 3\}$ olur.

Yanıt D

11. $x + 3$ parantezine alalım.
 $(x + 3) \cdot [(x - 2) - 2] = 0 \Rightarrow (x + 3) \cdot (x - 4) = 0$
 $x = -3 \quad x = 4$

Çözüm kümesi $\{-3, 4\}$ olur.

Yanıt C

12. $x^2 - 3x - 10 = 0 \Rightarrow (x - 5) \cdot (x + 2) = 0$
 $x = 5 \quad x = -2$

Bu köklere $2x^2 - px + q = 0$ denkleminin de köklere olduğundan denklemi sağlar.

$$x = -2 \Rightarrow 2 \cdot 4 + 2p + q = 0 \Rightarrow 2p + q = -8$$

$$x = 5 \Rightarrow 2 \cdot 25 - 5p + q = 0 \Rightarrow -5p + q = -50$$

Elde edilen denklemleri alt alta çıkarırsak,

$$7p = 42 \Rightarrow p = 6 \text{ olur.}$$

$$2p + q = -8 \Rightarrow 12 + q = -8 \Rightarrow q = -20 \text{ dir.}$$

Buna göre, $p \cdot q = 6 \cdot (-20) = -120$ olur.

Yanıt A

13. $\Delta = b^2 - 4ac = (-1)^2 - 4 \cdot 3 \cdot (-1)$
 $= 1 + 12$
 $= 13$

Yanıt E

14. $\frac{x^2 - 5x + 6}{9 - x^2} = 0 \Rightarrow \frac{(x-3) \cdot (x-2)}{(3-x) \cdot (3+x)} = 0$
 $-\frac{x-2}{3+x} = 0$
 $x-2 = 0$
 $x = 2$

Yanıt C

15. Denklemin çözüm kümesi tek elemanlı ise $\Delta = 0$ olur.

$$\Delta = (-3a)^2 - 4 \cdot a \cdot 6 = 0$$
 $9a^2 - 24a = 0$
 $3a(3a - 8) = 0$
 $a = 0 \quad \text{veya } a = \frac{8}{3}$

$a = 0$ olduğunda x^2 yok olacağından denklem ikinci derece olmaz.

Yanıt A

16. $\frac{2}{x+1} + \frac{1}{x-1} = 1$
 $(x-1) \quad (x+1)$

$$\frac{2x-2+x+1}{x^2-1} = 1$$

$$3x-1 = x^2-1$$

$$x^2 - 3x = 0$$

$$x(x-3) = 0$$

$$x = 0 \quad \text{veya } x = 3$$

Denklemin büyük kökü 3 olur.

Yanıt E

1. $4x^2 - nx + x + 1 = 0$

denkleminin csakik iki kökü olduğuna göre, n nin pozitif değeri kaçtır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

2. $25^x - 6 \cdot 5^x + 5 = 0$

denkleminin çözüm kümesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\{0, 1\}$ B) $\{1, 5\}$ C) $\{0, 5\}$
D) $\{1\}$ E) $\{5\}$

3. $mx^2 + 4x + m - 2 = 0$

denkleminin kökleri 1 ve n dir.

Buna göre, m · n kaçtır?

- A) -6 B) -4 C) -3 D) 3 E) 6

4. $x - \frac{3}{x} = 2$
denkleminin çözüm kümesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\{-1, 3\}$ B) $\{-3, 1\}$ C) $\{3\}$
D) $\{-1, 0\}$ E) $\{0, 3\}$

ikinci dereceden denklemlerde kök bulma

5. $\frac{7}{x^2-4} + \frac{2}{x-2} = 1$

denkleminin pozitif kökü kaçtır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

6. $\sqrt{6-x} = x$

denkleminin kökü kaçtır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 6

7. $(x^2 - 4) \cdot (x^2 + x + 1) = 0$

denkleminin kaç farklı reel kökü vardır?

- A) 0 B) 1 C) 2 D) 3 E) 4

8. $\frac{(x^2 - 2x - 8)(x^2 - 2x)}{4 - x^2} = 0$

denkleminin köklerinin toplamı kaçtır?

- A) 0 B) 2 C) 4 D) 6 E) 8

ikinci dereceden denklemlerde kök bulma

9. $mx^2 - (2m - 5)x + m = 0$

İkinci dereceden denkleminin iki farklı reel kökü olduğuna göre, m nin en büyük tam sayı değeri kaçtır?

- A) -2 B) -1 C) 1 D) 2 E) 3

10. $\frac{x}{2} + \frac{2}{x} = 4$

denkleminin küçük kökü kaçtır?

- A) $2 - 4\sqrt{3}$ B) $4 - 4\sqrt{3}$ C) $-4 - 2\sqrt{3}$
D) $4 - 2\sqrt{3}$ E) $-4 - 4\sqrt{3}$

11. $(x^2 + x)^2 - 14(x^2 + x) + 24 = 0$

denkleminin çözüm kümesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) {-4, 3} B) {-3, 2} C) {-3, 4}
D) {-4, -2, 1, 3} E) {-3, -1, 2, 4}

12. $x^2 - mx - n = 0$ denkleminin bir kökü 2,
 $x^2 + mx + 2n = 0$ denkleminin bir kökü 1 dir.

Buna göre, $m - n$ kaçtır?

- A) -5 B) -3 C) 2 D) 3 E) 5

13. $ax^2 - bx + c - 4 = 0$

denkleminin köklerinden biri -1 dir.

Buna göre, $a + b + c$ kaçtır?

- A) -4 B) -2 C) 1 D) 2 E) 4

14. $2^{x^2 - 5x} = \frac{1}{64}$

denkleminin çözüm kümesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) {-3} B) {-3, -2} C) {-2}
D) {2, 3} E) {3}

15. $\frac{2x-3}{3x-5} = \frac{3x-5}{2x-3}$

denkleminin köklerinden biri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) -2 B) -1 C) 1 D) 2 E) 3

16. $x = 7 - \sqrt{9+x^2}$

denkleminin kökü kaçtır?

- A) $\frac{15}{4}$ B) $\frac{17}{6}$ C) $\frac{19}{6}$ D) $\frac{20}{7}$ E) $\frac{22}{7}$

ikinci dereceden denklemlerde kök bulma

1. Bir sayının karesi, aynı sayının 2 katı ve 1 sayısı toplandığında 196 bulunmaktadır.

Bu sayı kaçtır?

- A) 11 B) 12 C) 13 D) 14 E) 15
(ÖSS 1990)

4. a pozitif bir gerçel sayı ve
 $a^4 - 2a^2 = 8$ olduğuna göre, a kaçtır?

- A) $\frac{1}{8}$ B) $\frac{1}{4}$ C) $\frac{1}{2}$ D) 1 E) 2
(ÖSS 2006 I)

2. $a \neq -1$ olmak üzere,

$$(a+1)x^2 - 2(a+7)x + 27 = 0$$

denkleminin kökleri eşit olduğuna göre, a nin alabileceği değerler toplamı kaçtır?

- A) 15 B) 13 C) 11 D) 10 E) 9
(ÖYS 1998)

$$(x^2 - x - 2)(x + 5) = 0$$

denkleminin köklerinin toplamı kaçtır?

- A) 3 B) 1 C) -2 D) -4 E) -6
(ÖSS 2007 I)

3. $\frac{1}{a^2} + \frac{4}{a} + 4 = 0$

olduğuna göre, a kaçtır?

- A) $\frac{1}{2}$ B) 1 C) -2 D) -1 E) $-\frac{1}{2}$
(ÖSS 2006 I)

6. $1 + \frac{2}{x} - \frac{3}{x^2} = 0$

denklemini sağlayan x gerçel sayılarının toplamı kaçtır?

- A) -2 B) -1 C) 0 D) 1 E) 2
(ÖSS 2009 I)

BÖLÜM 2

Köklerle Katsayılar Arasındaki İlişki

KÖŞETAŞI KAZANIMLAR

1. Denklemin kökler toplamını bulur.
2. Denklemin kökler çarpımını bulur.
3. - 10. Denklemin kökler toplamı ve çarpımı ile ilgili uygulama yapar.
11. Kökler farkının mutlak değerini bulur.
12. Kökleri verilen ikinci dereceden bir bilinmeyenli denklemi bulur.
13. Köklerinden biri $a + \sqrt{b}$ veya $a - \sqrt{b}$ olan rasyonel katsayılı ikinci dereceden denklemi bulur.

köşetaşı

$$(m-2)x^2 + (m-1)x + 4 = 0$$

denkleminin reel kökleri x_1 ve x_2 dir.

$$x_1 + x_2 = -\frac{4}{5}$$
 olduğuna göre, m kaçtır?

acıklamalı çözüm

Kökler Toplamlı

İkinci dereceden bir denklemin reel kökleri $x_1 = \frac{-b - \sqrt{\Delta}}{2a}$ ve $x_2 = \frac{-b + \sqrt{\Delta}}{2a}$ olduğuna göre,

$$x_1 + x_2 = \frac{-b - \sqrt{\Delta}}{2a} + \frac{-b + \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{-2b}{2a} = -\frac{b}{a}$$

Buna göre, ikinci dereceden bir denklemin köklerinin toplamı

$$x_1 + x_2 = -\frac{b}{a}$$

formülü ile bulunabilir.

Köşetaşının çözümü:

Denklemimizde $a = m - 2$, $b = m - 1$ dir.

$$x_1 + x_2 = -\frac{4}{5} \Rightarrow -\frac{b}{a} = -\frac{4}{5} \Rightarrow -\frac{m-1}{m-2} = -\frac{4}{5}$$

$$5m - 5 = 4m - 8$$

$$m = -3$$

SİMETRİK KÖK

İkinci dereceden bir denklemin simetrik iki kökü varsa bu kökler mutlak değerde birbirine eşit ama zit işaretli kökler demektir.

-2 ve 2, -5 ve 5 gibi.

Bu nedenle simetrik iki kökü olan denklemlerin köklerinin toplamı sıfır eşittir.

$$x_1 + x_2 = 0 \Rightarrow -\frac{b}{a} = 0$$

Yani, $b = 0$ olur.

1. $x^2 - 4x - 6 = 0$

denkleminin köklerinin toplamı kaçtır?

- A) -4 B) -3 C) -2 D) 2 E) 4

3. $kx^2 - (3-k)x + 1 = 0$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

$x_1 + x_2 = -2$ olduğuna göre, k kaçtır?

- A) -3 B) -2 C) 2 D) 3 E) 4

2. $x^2 + 6x - 1 = 0$

denkleminin köklerinin aritmetik ortalaması kaçtır?

- A) -6 B) -3 C) -2 D) 3 E) 6

4. $(n+2)x^2 + (3n+1)x + n = 0$

denkleminin simetrik iki kökü olduğuna göre, n kaçtır?

- A) $-\frac{2}{3}$ B) $-\frac{1}{3}$ C) $-\frac{1}{6}$ D) $\frac{1}{6}$ E) $\frac{1}{3}$

köşelerde

$$(1-k)x^2 - 4x + k = 0$$

denkleminin köklerinin çarpımı 2 olduğuna göre, k kaçtır?

acıklamalı çözüm

Kökler Çarpımı

İkinci dereceden $ax^2 + bx + c = 0$ denkleminin köklerinin çarpımı

$$x_1 \cdot x_2 = \frac{c}{a}$$

formülü ile hesaplanır.

(Bunu ispatlayabilir misiniz?

Köşetaşının çözümü:

$(1-k)x^2 - 4x + k = 0$ denkleminde $a = 1 - k$, $c = k$ olduğundan

$$x_1 \cdot x_2 = \frac{c}{a} \Rightarrow 2 = \frac{k}{1-k} \Rightarrow 2 - 2k = k$$

$$3k = 2$$

$$k = \frac{2}{3}$$
 bulunur.

1. $x^2 - 4x + 2 = 0$

denkleminin köklerinin çarpımı kaçtır?

- A) -4 B) -2 C) 0 D) 2 E) 4

3. $x^2 + 6x + 8 = 0$

denkleminin köklerinin geometrik ortalaması kaçtır? (iki sayının geometrik ortalaması çarpımlarının kareköküdür.)

- A) $\sqrt{2}$ B) 2 C) $2\sqrt{2}$ D) 4 E) $4\sqrt{2}$

2. $2x^2 - x + n - 1 = 0$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

$x_1 \cdot x_2 = -3$ olduğuna göre, n kaçtır?

- A) -5 B) -3 C) 2 D) 3 E) 5

4. $mx^2 - (m-1)x + m + 4 = 0$

denkleminin reel kökleri x_1 ve x_2 dir.

$x_1 \cdot x_2 = -1$ olduğuna göre, $x_1 + x_2$ kaçtır?

- A) $\frac{1}{3}$ B) $\frac{2}{3}$ C) $\frac{3}{2}$ D) 2 E) $\frac{8}{3}$

2.3

köklerle katsayılar arasındaki ilişki

köşetaşı

$$(m-3)x^2 - mx + 1 - m = 0$$

denkleminin reel kökleri x_1 ve x_2 dir.

$$x_1 \cdot x_2 + x_1 + x_2 = \frac{1}{2}$$

olduğuna göre, m kaçtır?

açıklamalı çözüm

Şimdi de kökler çarpımı ve kökler toplamı formüllerini birlikte kullanalım.

$$(m-3)x^2 - mx + 1 - m = 0 \text{ denkleminde } a = m-3, b = -m, c = 1-m \text{ dir.}$$

$$x_1 \cdot x_2 + x_1 + x_2 = \frac{1}{2} \Rightarrow \frac{c}{a} + \frac{-b}{a} = \frac{1}{2}$$

$$\frac{1-m}{m-3} + \frac{m}{m-3} = \frac{1}{2}$$

$$\frac{1}{m-3} = \frac{1}{2}$$

$$m = 5 \text{ bulunur.}$$

1. $x^2 - mx + 4 = 0$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

$$x_1 + x_2 + 2x_1 \cdot x_2 = -6$$

olduğuna göre, m kaçtır?

- A) -14 B) -10 C) -8 D) -6 E) -2

3. $x^2 + ax - 2a + 1 = 0$

denkleminin kökler çarpımı kökler toplamından 3 fazladır.

Buna göre, a kaçtır?

- A) -3 B) -2 C) -1 D) 1 E) 2

2. $x^2 - 4x + k + 1 = 0$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

$$x_1 \cdot x_2 - x_1 - x_2 = -3$$

olduğuna göre, k kaçtır?

- A) -2 B) -1 C) 0 D) 1 E) 2

karekök

4. $nx^2 - (n+2)x + 3n - 1 = 0$

denkleminin kökler çarpımı kökler toplamının 2 katına eşittir.

Buna göre, n kaçtır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

2.4

köklerle katsayılar arasındaki ilişki

köşetaşı

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{x+2} = 2$$

denkleminin kökleri toplamı kaçtır?

açıklamalı çözüm

Bu köşetaşında da payaları eşitleyip denklemi ikinci dereceden bir denkleme çevireceğiz.

$$\frac{1}{(x+2)} + \frac{1}{x} = 2 \Rightarrow \frac{x+2+x}{x(x+2)} = 2$$

$$\frac{2x+2}{x^2+2x} = 2$$

$$2x+2 = 2x^2 + 4x$$

$$2x^2 + 4x - 2x - 2 = 0$$

$$2x^2 + 2x - 2 = 0$$

denkleminde kökler toplamı $x_1 + x_2 = -\frac{b}{a} = -\frac{2}{2} = -1$ bulunur.

1. $x^2 - mx + 4 = 0$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

$$x_1 + x_2 + 2x_1 \cdot x_2 = -6$$

olduğuna göre, m kaçtır?

- A) -14 B) -10 C) -8 D) -6 E) -2

1. $\frac{x}{x-2} - \frac{1}{x} = 3$

denkleminin köklerinin toplamı kaçtır?

- A) $-\frac{3}{2}$ B) $-\frac{2}{5}$ C) $\frac{1}{2}$ D) $\frac{4}{3}$ E) $\frac{5}{2}$

3. $\frac{x-1}{x+3} - \frac{x}{x+1} = 1$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.Buna göre, $\frac{x_1+x_2}{x_1 \cdot x_2}$ oranı kaçtır?

- A) $-\frac{8}{3}$ B) $-\frac{7}{4}$ C) $-\frac{5}{3}$ D) $\frac{2}{5}$ E) $\frac{4}{3}$

karekök

2. $\frac{1}{a+4} - \frac{1}{a} = -2$

denkleminin köklerinin çarpımı kaçtır?

- A) -2 B) -1 C) 1 D) 2 E) 3

4. $\frac{m}{x} + \frac{m+1}{x-1} = 1$

denkleminin köklerinin toplamı 6 olduğuna göre, m kaçtır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

2.5

köklerle katsayılar arasındaki ilişki

köşetesi $2x^2 - 6x + n = 0$ denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

$$x_1 - 2x_2 = -3$$

olduğuna göre, n kaçtır?

acıklamalı çözüm

İkinci dereceden denklemlerin köklerinin toplamları veya farkıyla ilgili yardımcı bir bağıntı veriliyorsa denklemin kökler toplamını yazıp yok etme metoduyla kökleri bulabiliriz.

$$2x^2 - 6x + n = 0 \text{ denkleminde } x_1 + x_2 = -\frac{-6}{2} = 3 \text{ tür.}$$

$x_1 - 2x_2 = -3$ bağıntısı -1 ile çarpılıp $x_1 + x_2 = 3$ bağıntısı ile toplanırsa,

$$\begin{array}{r} -x_1 + 2x_2 = 3 \\ + x_1 + x_2 = 3 \\ \hline 3x_2 = 6 \\ x_2 = 2 \end{array}$$

Denlemde x_2 yi yerine yazdığımızda

$$2 \cdot (2)^2 - 6 \cdot 2 + n = 0$$

$$8 - 12 + n = 0$$

n = 4 bulunur.

BİR SORU DAHA

 $x^2 - mx - 8 = 0$ denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir. $x_1^2 = x_2$ olduğuna göre, m kaçtır?Denklemin kökler çarpımı $x_1 \cdot x_2 = -8$ dir. x_2 yerine x_1^2 yazıldığında

$$x_1 \cdot x_1^2 = -8 \Rightarrow x_1^3 = -8 \Rightarrow x_1 = -2 \text{ olur.}$$

Bu kök denlemi sağlayacağından

$$(-2)^2 - m \cdot (-2) - 8 = 0 \Rightarrow 4 + 2m - 8 = 0 \Rightarrow m = 2 \text{ bulunur.}$$

1. $x^2 - 4x + a - 3 = 0$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

$$x_1 - x_2 = -2$$

olduğuna göre, a kaçtır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

3. $x^2 - mx + 27 = 0$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

$$x_1 = x_2^2$$

olduğuna göre, m kaçtır?

- A) -12 B) -6 C) -4 D) 6 E) 12

karekök

2. $x^2 + x - m + 2 = 0$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

$$2x_1 - x_2 = 7$$

olduğuna göre, m kaçtır?

- A) 8 B) 7 C) 6 D) 5 E) 4

4. $2x^2 - nx + 32 = 0$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

$$x_1 = x_2^3$$

olduğuna göre, n kaçtır?

- A) 20 B) 18 C) 16 D) 12 E) 8

36

E A E A

2.6

köklerle katsayılar arasındaki ilişki

köşetesi $x^2 + 10x + 1 - m = 0$ denkleminin kökleri 2 ve 3 ile orantılıdır.

Buna göre, m kaçtır?

acıklamalı çözüm

Öncelikle "orantılı olma" kavramı ile ilgilenelim.

Bir örnek verelim. x, y, z sayıları 2, 3 ve 4 ile orantılı ise bu sayıları 2, 3 ve 4 ün katı olarak düşünebiliriz. Ama kaç katı olduğunu bilmemişizden bunu $x = 2k$, $y = 3k$, $z = 4k$ gibi ifade edebiliriz.Soruya dönenek olursak, denklemin kökleri 2 ve 3 ile orantılı ise $x_1 = 2k$, $x_2 = 3k$ olsun.

Denklemin a, b, c katsayılarından a ve b yi bildiğimizden kökler toplamından yararlanır.

$$x_1 + x_2 = -10 \Rightarrow 2k + 3k = -10 \Rightarrow k = -2$$

Buna göre, $x_1 = -4$ ve $x_2 = -6$ olup bu kökler denlemi sağlar.

$$x_1 = -4 \text{ için } (-4)^2 + 10 \cdot (-4) + 1 - m = 0$$

$$16 - 40 + 1 - m = 0$$

$$m = -23 \text{ bulunur.}$$

1. $2x^2 - mx + 24 = 0$

denkleminin kökleri 3 ve 4 ile orantılıdır.

Buna göre, m nin pozitif değeri kaçtır?

- A) 8 B) 10 C) 12 D) 14 E) 16

3. $x^2 - (n - 2)x + 3 = 0$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir. $\frac{x_1}{x_2} = \frac{1}{3}$ olduğuna göre, n nin alabileceği değerler toplamı kaçtır?

- A) 4 B) 5 C) 6 D) 7 E) 8

2. $x^2 - 6x + k - 3 = 0$

denkleminin köklerinden biri diğerinin 2 katına eşittir.

Buna göre, k kaçtır?

- A) 9 B) 10 C) 11 D) 12 E) 13

4. $x^2 - 9x + m + 4 = 0$

denkleminin köklerinden biri diğerinin 3 katından 1 fazladır.

Buna göre, m kaçtır?

- A) 7 B) 8 C) 9 D) 10 E) 11

37

D C A D

köşetaşı

$x^2 - 6x + n = 0$ denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

$$x_1^2 \cdot x_2 + x_1 \cdot x_2^2 = 12$$

olduğuna göre, n kaçtır?

acıklamalı çözüm

Bu köşetaşında $x_1 + x_2$ ve $x_1 \cdot x_2$ formüllerinden yararlanarak paranteze alma veya parantezin içine dağılıma uygulamaları yapacağız.

Köşetaşının çözümü:

$x^2 - 6x + n = 0$ denkleminde $x_1 + x_2 = 6$ ve $x_1 \cdot x_2 = n$ dir.

$x_1^2 \cdot x_2 + x_1 \cdot x_2^2$ ifadesindeki iki terimde de $x_1 \cdot x_2$ olduğundan $x_1 \cdot x_2$ parantezine alırız.

$$x_1^2 \cdot x_2 + x_1 \cdot x_2^2 = 12 \Rightarrow x_1 \cdot x_2(x_1 + x_2) = 12$$

$$n \cdot 6 = 12$$

n = 2 bulunur.

BİR SORU DAHA

$$x^2 - 4x - 10 = 0$$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

Buna göre, $(2x_1 - 1) \cdot (2x_2 - 1)$ kaçtır?

$$x_1 + x_2 = 4 \text{ ve } x_1 \cdot x_2 = -10 \text{ dur.}$$

$$(2x_1 - 1) \cdot (2x_2 - 1)$$

$$= 4x_1 x_2 - 2x_1 - 2x_2 + 1$$

$$= 4x_1 x_2 - 2(x_1 + x_2) + 1$$

$$= 4 \cdot (-10) - 2 \cdot 4 + 1 = -47$$

1. $2x^2 - x - 4 = 0$ denkleminin reel kökleri x_1 ve x_2 dir.

Buna göre, $x_1^2 \cdot x_2 + x_1 \cdot x_2^2$ ifadesinin değeri kaçtır?

- A) -2 B) -1 C) 1 D) 2 E) 4

3. $x^2 + x - 3 = 0$ denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

Buna göre, $x_1 \cdot (1 - x_2) + x_2 \cdot (1 - x_1)$ ifadesinin değeri kaçtır?

- A) 3 B) 4 C) 5 D) 6 E) 7

2. $x^2 - kx + 1 = 0$ denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

$$(x_1 + 3) \cdot (x_2 + 3) = 19$$

olduğuna göre, k kaçtır?

- A) -2 B) -1 C) 1 D) 2 E) 3

4. $x^2 - (m+1)x - 2 = 0$ denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

$$x_1^2 \cdot x_2^3 + x_1^3 \cdot x_2^2 = -8$$

olduğuna göre, m kaçtır?

- A) -3 B) -2 C) -1 D) 1 E) 2

köşeler

$x^2 - 2x - 4 = 0$ denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

Buna göre, $\frac{1}{x_1-2} + \frac{1}{x_2-2}$ ifadesinin değeri kaçtır?

acıklamalı çözüm

Bu köşetanın ise kökler toplamı ve kökler çarpımı yardımıyla kesirli ifadelerin çözümünü bulacağınız. Bu tür ifadelerde yapmamız gereken ilk hamle paydaları eşitlemektir.

$x^2 - 2x - 4 = 0$ denkleminde $x_1 + x_2 = 2$ ve $x_1 \cdot x_2 = -4$ tür.

$$\begin{aligned} \frac{1}{x_1-2} + \frac{1}{x_2-2} &= \frac{x_2-2+x_1-2}{(x_1-2) \cdot (x_2-2)} = \frac{x_1+x_2-4}{x_1 \cdot x_2 - 2x_1 - 2x_2 + 4} \\ &= \frac{x_1+x_2-4}{x_1 \cdot x_2 - 2(x_1+x_2) + 4} \\ &= \frac{2-4}{-4-2 \cdot 2+4} = \frac{-2}{-4} = \frac{1}{2} \end{aligned}$$

1. $x^2 - x - 4 = 0$ denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

Buna göre, $\frac{1}{x_1+1} + \frac{1}{x_2+1}$ ifadesinin değeri kaçtır?

- A) $-\frac{3}{2}$ B) $-\frac{3}{4}$ C) $-\frac{2}{3}$ D) $\frac{1}{2}$ E) $\frac{3}{4}$

3. $x^2 - 3x - 1 = 0$ denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

Buna göre, $\left(1 + \frac{x_1}{x_2}\right) \cdot \left(1 + \frac{x_2}{x_1}\right)$ ifadesinin değeri kaçtır?

- A) -9 B) -6 C) -3 D) 3 E) 9

2. $2x^2 - mx - 1 = 0$ denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

$$\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} = 3$$

olduğuna göre, m kaçtır?

- A) -6 B) -4 C) -3 D) 2 E) 3

4. $x^2 - 4x - 4 = 0$ denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

Buna göre, $\frac{1}{3-x_1} + \frac{1}{3-x_2}$ ifadesinin değeri kaçtır?

- A) $-\frac{4}{9}$ B) $-\frac{2}{7}$ C) $-\frac{3}{5}$ D) $\frac{4}{7}$ E) $\frac{5}{6}$

2.9

köşetaşı

$x^2 - x - 5 = 0$ denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

Buna göre, $x_1^2 + x_2^2$ kaçtır?

acıklamalı çözüm

Bu köşetaşında da kökler toplamı ve kökler çarpımından yararlanarak $x_1^2 + x_2^2$ ifadesini bulacağız.

Öncelikle tam kare ifadelerden toplamın karesini hatırlayalım.

$$(a+b)^2 = a^2 + 2ab + b^2$$

İfadesine göre, $(x_1 + x_2)^2 = x_1^2 + 2x_1 \cdot x_2 + x_2^2$

$$(x_1 + x_2)^2 - 2x_1 \cdot x_2 = x_1^2 + x_2^2 \text{ elde edilir.}$$

Bu nedenle kısaca $x_1^2 + x_2^2 = (x_1 + x_2)^2 - 2x_1 \cdot x_2$ bağıntısını ezberleyebiliriz.

Köşetaşının çözümü:

$x^2 - x - 5 = 0$ denkleminde $x_1 + x_2 = 1$ ve $x_1 \cdot x_2 = -5$ dir.

$$\begin{aligned} \text{Buna göre, } x_1^2 + x_2^2 &= (x_1 + x_2)^2 - 2x_1 \cdot x_2 \\ &= 1^2 - 2 \cdot (-5) \end{aligned}$$

= 11 bulunur.

1. $x^2 - 6x + 2 = 0$ denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

Buna göre, $x_1^2 + x_2^2$ ifadesinin değeri kaçtır?

- A) 28 B) 30 C) 32 D) 34 E) 36

3. $x^2 - 3x - 6 = 0$ denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

Buna göre, $\frac{x_1}{x_2} + \frac{x_2}{x_1}$ ifadesinin değeri kaçtır?

- A) $-\frac{7}{2}$ B) $-\frac{5}{2}$ C) $-\frac{5}{3}$ D) $\frac{4}{3}$ E) $\frac{9}{4}$

2. $x^2 - 2x + m = 0$ denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

$$x_1^2 + x_2^2 = 12$$

olduğuna göre, m kaçtır?

- A) -6 B) -4 C) -2 D) 2 E) 4

karekök

4. $x^2 + 4x - 1 = 0$ denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

Buna göre, $\frac{x_1 + 1}{x_2} + \frac{x_2 + 1}{x_1}$ ifadesinin değeri kaçtır?

- A) -16 B) -14 C) -12 D) -10 E) -8

40

2.10

köşelerde katsayılar arasındaki ilişki

köşetaşı

$b \neq 0$ olmak üzere, $x^2 - (a+2)x + 3 \cdot b = 0$ denkleminin kökleri a ve b dir.

Buna göre, $a^3 + b^3$ kaçtır?

acıklamalı çözüm

Köklerin denklemin içine katsayı olarak yazıldığı ikinci dereceden denklem sorularında tek yapmamız gereken kökler toplamı ve çarpımını yazmaktır.

Köşetaşının çözümü:

$$x^2 - (a+2)x + 3 \cdot b = 0$$

denkleminin kökleri a ve b ise $x_1 + x_2$ ve $x_1 \cdot x_2$ ifadelerinde x_1 ve x_2 nin yerine a ve b yi yazarız.

$$x_1 + x_2 = a + 2 \Rightarrow a + b = a + 2 \Rightarrow b = 2$$

$$x_1 \cdot x_2 = 3 \cdot b \Rightarrow a \cdot b = 3 \cdot b \Rightarrow a = 3$$

Buna göre, $a^3 + b^3 = 27 + 8 = 35$ bulunur.

1. $x^2 - 4x - 2p = 0$ denkleminin kökleri sıfırdan farklı p ve q dur.

Buna göre, $p^2 + q^2$ kaçtır?

- A) 32 B) 36 C) 40 D) 44 E) 48

3. $m \neq 0$ olmak üzere, $x^2 + (m-2n)x + 4m = 0$ denkleminin kökleri m ve n dir.

Buna göre, m + n değeri kaçtır?

- A) 3 B) 4 C) 5 D) 6 E) 7

karekök

2. $b \neq 0$ olmak üzere, $x^2 - (a-2)x - b = 0$ denkleminin kökleri a ve b dir.

Buna göre, a - b kaçtır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

4. $x^2 - (x_2 - 3)x + 2x_1 = 0$ denkleminin kökleri sıfırdan farklı x_1 ve x_2 dir.

Buna göre, $x_1 - x_2$ değeri kaçtır?

- A) -1 B) -2 C) -3 D) -4 E) -5

41

$x^2 - 3x + k = 0$ denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

$$|x_1 - x_2| = 1$$

Buna göre, k kaçtır?

açıklamalı çözüm

İkinci dereceden bir denklemin kökleri $x_1 = \frac{-b + \sqrt{\Delta}}{2a}$ ve $x_2 = \frac{-b - \sqrt{\Delta}}{2a}$ olduğundan

$$\begin{aligned} |x_1 - x_2| &= \left| \frac{-b + \sqrt{\Delta}}{2a} - \frac{-b - \sqrt{\Delta}}{2a} \right| \\ &= \left| \frac{-b + \sqrt{\Delta} + b + \sqrt{\Delta}}{2a} \right| = \left| \frac{2\sqrt{\Delta}}{2a} \right| = \left| \frac{\sqrt{\Delta}}{a} \right| \text{ bulunur.} \end{aligned}$$

Buna göre, kökleri x_1 ve x_2 olan denklemde

$$|x_1 - x_2| = \left| \frac{\sqrt{\Delta}}{a} \right| \text{ olur.}$$

Köşetasının çözümü:

$$|x_1 - x_2| = 1 \Rightarrow \frac{\sqrt{9 - 4k}}{1} = 1 \Rightarrow \sqrt{9 - 4k} = 1$$

$$9 - 4k = 1$$

$$k = 2 \text{ bulunur.}$$

1. $x^2 - x - 3 = 0$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

Buna göre, $|x_1 - x_2|$ kaçtır?

- A) $\sqrt{10}$ B) $2\sqrt{3}$ C) $\sqrt{13}$ D) $\sqrt{14}$ E) $3\sqrt{2}$

2. $2x^2 - 3x + n = 0$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

$$x_1 \cdot x_2 = -\frac{1}{2}$$

olduğuna göre, $|x_1 - x_2|$ kaçtır?

- A) $\frac{\sqrt{15}}{4}$ B) $\frac{\sqrt{17}}{2}$ C) $\frac{\sqrt{19}}{4}$
D) $\frac{\sqrt{21}}{2}$ E) $\frac{\sqrt{23}}{4}$

3. $x^2 - 8x + m = 0$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

$$|x_1 - x_2| = 4\sqrt{3}$$

olduğuna göre, m kaçtır?

- A) -4 B) -2 C) 2 D) 4 E) 6

kareköklük

4. $2x^2 - ax - 1 = 0$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

$$|x_1 - x_2| = 3$$

olduğuna göre, a nın pozitif değeri kaçtır?

- A) $2\sqrt{5}$ B) $2\sqrt{6}$ C) 5 D) $3\sqrt{3}$ E) $2\sqrt{7}$

köşetası

Kökleri 2 ve -5 olan ikinci dereceden bir bilinmeyenli denklemi bulunuz.

açıklamalı çözüm

Kökleri Verilen Denklemi Yazma

Son olarak kökleri verilen ikinci dereceden bir denklemi bulalım. Bunu yapabilmek için üç terimleri hatırlayalım.

Bu denklemin kökleri x_1 ve x_2 ise bu kökler

$$(x - x_1) \cdot (x - x_2) = 0$$

denkleminden bulunuyordu. Bu denklemdeki çarpma işlemini yaptığımızda

$$(x - x_1) \cdot (x - x_2) = 0 \Rightarrow x^2 - x_1 \cdot x - x_2 \cdot x + x_1 \cdot x_2 = 0$$

$$x^2 - (x_1 + x_2) \cdot x + x_1 \cdot x_2 = 0$$

denklemi elde edilir.

Kısacası, kökleri x_1 ve x_2 olan ikinci dereceden denklem

$$x^2 - (x_1 + x_2) \cdot x + x_1 \cdot x_2 = 0$$

şeklinde yazılır.

Bunu $x^2 - (\text{kökler toplamı}) \cdot x + (\text{kökler çarpımı}) = 0$ olarak akılmızda tutabiliriz.

Köşetasının çözümü:

Kökler 2 ve -5 olduğundan $x_1 + x_2 = -3$ ve $x_1 \cdot x_2 = -10$ olur.

Buna göre, denklem $x^2 - (x_1 + x_2) \cdot x + (x_1 \cdot x_2) = 0$

$$x^2 + 3x - 10 = 0 \text{ olur.}$$

1. Kökleri -3 ve 4 olan ikinci dereceden bir bilinmeyenli denklem aşağıdakilerden hangisidir?

A) $x^2 - x - 7 = 0$ B) $x^2 + x - 7 = 0$

C) $x^2 - 7x - 12 = 0$ D) $x^2 - x - 12 = 0$

E) $x^2 + x - 12 = 0$

3. Kökleri $\frac{1}{2}$ ve 4 olan ikinci dereceden bir bilinmeyenli denklem aşağıdakilerden hangisidir?

A) $x^2 - 9x + 4 = 0$ B) $2x^2 - 9x + 2 = 0$

C) $2x^2 - 9x + 4 = 0$ D) $x^2 - 7x + 2 = 0$

E) $2x^2 - 7x + 4 = 0$

2. Çözüm kümesi {-6, -1} olan ikinci dereceden bir bilinmeyenli denklem aşağıdakilerden hangisidir?

A) $x^2 + 7x + 6 = 0$ B) $x^2 - 6x + 7 = 0$

C) $x^2 - 7x - 6 = 0$ D) $x^2 - 7x + 6 = 0$

E) $x^2 + 6x + 7 = 0$

4. Kökleri x_1 ve x_2 olan ikinci dereceden bir bilinmeyenli denklemde,

$$x_1 + x_2 - x_1 \cdot x_2 = 7$$

$$2x_1 + 2x_2 + x_1 \cdot x_2 = -4$$

olduğuna göre, bu denklem aşağıdakilerden hangisidir?

A) $x^2 - 3x - 6 = 0$ B) $x^2 + 3x - 6 = 0$

C) $x^2 - 2x + 4 = 0$ D) $x^2 + x - 6 = 0$

E) $x^2 - x - 6 = 0$

2.13

köklerle katsayılar arasındaki ilişki

köşetası

Köklerinden biri $2 - \sqrt{5}$ olan rasyonel katsayılı ikinci dereceden bir bilinmeyenli denklemi bulunuz.

açıklamalı çözüm

İkinci dereceden denklemlerin köklerinin

$$x_1 = \frac{-b - \sqrt{\Delta}}{2a} \text{ ve } x_2 = \frac{-b + \sqrt{\Delta}}{2a}$$

formülleriyile bulduğunu öğrenmiştık. Dikkatle incelediğimizde bu iki kök arasındaki tek farkın $\sqrt{\Delta}$ nin başındaki işaretini olduğunu görürüz.

Buna göre, köklerinden biri $a + \sqrt{b}$ olan ikinci dereceden bir denkemin diğer kökünün $a - \sqrt{b}$ olduğunu söyleyebiliriz.

Daha sonra $x^2 - (x_1 + x_2) \cdot x + x_1 \cdot x_2 = 0$ şeklinde denklemi buluruz.

Köşetasının çözümü:

Köklerin biri $2 - \sqrt{5}$ ise diğer $2 + \sqrt{5}$ dir.

$$x_1 + x_2 = 2 - \sqrt{5} + 2 + \sqrt{5} = 4$$

$$x_1 \cdot x_2 = (2 - \sqrt{5}) \cdot (2 + \sqrt{5}) = 2^2 - (\sqrt{5})^2 = 4 - 5 = -1$$

iki kare farkı

olduğundan denklem $x^2 - (x_1 + x_2) \cdot x + x_1 \cdot x_2 = 0 \Rightarrow x^2 - 4x - 1 = 0$ olur.

1. Köklerinden biri $3 - \sqrt{2}$ olan rasyonel katsayılı ikinci dereceden bir bilinmeyenli denklem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $x^2 - 6x + 1 = 0$ B) $x^2 - 6x + 7 = 0$
 C) $x^2 - 6x - 7 = 0$ D) $x^2 + 7x + 6 = 0$
 E) $x^2 - 7x - 6 = 0$

3. Köklerinden biri $\sqrt{3} - 1$ olan rasyonel katsayılı ikinci dereceden bir bilinmeyenli denklem aşağıdakilerden hangisidir? (Dikkat!)

- A) $x^2 + 2x - 2 = 0$ B) $x^2 + 2x + 4 = 0$
 C) $x^2 + 2x + 2 = 0$ D) $x^2 - x - 2 = 0$
 E) $x^2 + x + 2 = 0$

2. Köklerinden biri $2 + \sqrt{7}$ olan rasyonel katsayılı ikinci dereceden bir bilinmeyenli denklem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $x^2 + 3x + 4 = 0$ B) $x^2 - 4x - 5 = 0$
 C) $x^2 + 4x - 3 = 0$ D) $x^2 - 4x + 5 = 0$
 E) $x^2 - 4x - 3 = 0$

4. Kökleri $\sqrt{5} - 1$ ve $\sqrt{5} + 1$ olan ikinci dereceden bir bilinmeyenli denklem aşağıdakilerden hangisidir? (Bunun farkı ne?)

- A) $x^2 - \sqrt{5}x + 4 = 0$ B) $x^2 + 2x + 6 = 0$
 C) $x^2 - 2x + 4 = 0$ D) $x^2 - 2\sqrt{5}x + 4 = 0$
 E) $x^2 - 2\sqrt{5}x + 6 = 0$

TARAMA TESTİ

1. $x^2 + (n - 2)x - 4 = 0$

denkleminin köklerinin aritmetik ortalaması -5 olduğuna göre, n kaçtır?

- A) 8 B) 9 C) 10 D) 11 E) 12

$$\frac{1}{x+4} - \frac{1}{x+1} = -1$$

denkleminin köklerinin toplamı kaçtır?

- A) -7 B) -5 C) -3 D) -2 E) -1

$$3x^2 - 6x + k = 0$$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

$$3x_1 - x_2 = -6$$

olduğuna göre, k kaçtır?

- A) -9 B) -8 C) -6 D) -4 E) -3

6. $x^2 - 9x + m - 2 = 0$
 denkleminin köklerinin biri diğerinin yarısına eşittir.
 Buna göre, m kaçtır?

- A) 12 B) 14 C) 16 D) 18 E) 20

köklerle katsayılar arasındaki ilişki

7. $x^2 - 2x - 5 = 0$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

Buna göre, $(2x_1 - 1) \cdot (2x_2 - 1)$ değeri kaçtır?

- A) -23 B) -19 C) -17 D) -13 E) -9

8. $x^2 - 4x + 1 = 0$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

Buna göre, $\frac{1}{x_1+2} + \frac{1}{x_2+2}$ değeri kaçtır?

- A) $\frac{4}{9}$ B) $\frac{7}{10}$ C) $\frac{8}{13}$ D) $\frac{10}{13}$ E) $\frac{13}{15}$

9. $2x^2 - x - 4 = 0$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

Buna göre, $x_1^2 + x_2^2$ değeri kaçtır?

- A) $\frac{15}{4}$ B) $\frac{17}{4}$ C) $\frac{19}{4}$ D) $\frac{21}{4}$ E) $\frac{23}{4}$

10. $x^2 + (2 - m)x + 4n = 0$

denkleminin kökleri sıfırdan farklı m ve n dir.

Buna göre, $m - n$ kaçtır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

11. $x^2 + 2x - 4 = 0$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

Buna göre, $|x_1 - x_2|$ değeri kaçtır?

- A) 4 B) $3\sqrt{2}$ C) $2\sqrt{5}$ D) $2\sqrt{6}$ E) 5

12. Kökleri -1 ve 3 olan ikinci dereceden bir bilinmeyenli denklem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $x^2 - 2x + 3 = 0$ B) $x^2 - 2x - 3 = 0$
 C) $x^2 + 3x - 2 = 0$ D) $x^2 + 3x + 2 = 0$
 E) $x^2 - x - 3 = 0$

13. Köklerinden biri $5 + \sqrt{3}$ olan rasyonel katsayılı ikinci dereceden denklem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $x^2 + 2x - 10 = 0$ B) $x^2 - 10x + 2 = 0$
 C) $x^2 - 10x - 2 = 0$ D) $x^2 - 10x + 22 = 0$
 E) $x^2 + 10x + 22 = 0$

KONU TESTİ - 1

köklerle katsayılar arasındaki ilişki

1. $x^2 + 3x + k = 0$ denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

$$x_1^2 + x_1 \cdot x_2 = 6$$

olduğuna göre, k kaçtır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

5. $nx^2 - 2x - 1 = 0$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

$$(x_1 + 1) \cdot (x_2 + 1) = \frac{5}{4}$$

olduğuna göre, n kaçtır?

- A) -8 B) -4 C) -2 D) 2 E) 4

2. $x^2 - nx - 2 = 0$ denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

$$\frac{4}{x_2} = 1$$

olduğuna göre, n kaçtır?

- A) -2 B) -1 C) 1 D) 2 E) 4

6. $x^2 + 2x - 4 = 0$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

Buna göre, $\frac{x_1 - 1}{x_2} + \frac{x_2 - 1}{x_1}$ değeri kaçtır?

- A) $-\frac{7}{2}$ B) $-\frac{5}{2}$ C) -2 D) $\frac{5}{2}$ E) $\frac{7}{2}$

7. $x^2 - 2x - 6 = 0$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

Buna göre, kökleri $x_1 \cdot x_2$ ve $x_1 + x_2$ olan ikinci dereceden bir bilinmeyenli denklem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $x^2 - 4x - 12 = 0$ B) $x^2 + 4x - 12 = 0$
 C) $x^2 + 4x - 6 = 0$ D) $x^2 - 12x - 4 = 0$
 E) $x^2 - 12x + 4 = 0$

8. $\frac{x}{x+2} - \frac{2}{x} = 3$

denkleminin köklerinin çarpımı kaçtır?

- A) $-\frac{8}{3}$ B) -2 C) 10 D) $\frac{4}{3}$ E) 2

karekök

karekök

46

47

köklerle katsayılar arasındaki ilişki

9. $x^2 - px + 20 = 0$

denkleminin kökleri ardışık iki doğal sayıdır.

Buna göre, p kaçtır?

- A) -9 B) -6 C) -3 D) 6 E) 9

10. $x^2 - ax + 16 = 0$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

$x_1 = 2 \cdot x_2^2$ olduğuna göre, a kaçtır?

- A) 2 B) 4 C) 6 D) 8 E) 10

11. Köklerinden birisi $4 - 2\sqrt{2}$ olan rasyonel katsayılı ikinci dereceden denklem aşağıdakilerden hangisidir?

A) $x^2 + 8x + 8 = 0$ B) $x^2 - 8x + 8 = 0$

C) $x^2 - 8x + 4 = 0$ D) $x^2 - 4x - 4 = 0$

E) $x^2 - 4x + 2 = 0$

12. $x^2 - x - m + 1 = 0$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

$x_1^2 + x_2^2 - x_1 \cdot x_2 = 7$

olduğuna göre, m kaçtır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

13. $mx^2 - nx + 4n = 0$

denkleminin köklerinin toplamı -2 dir.

Buna göre, denklemin kökler çarpımı kaçtır?

- A) -8 B) -4 C) -2 D) 4 E) 8

14. $x^2 - 4x + 1 = 0$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

Buna göre, $\sqrt{\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2}}$ kaçtır?

- A) $\frac{1}{4}$ B) $\frac{1}{2}$ C) 1 D) 2 E) 4

15. $x^2 - 5x + 4p = 0$

denkleminin sıfırdan farklı kökleri p ve q dur.

Buna göre, p kaçtır?

- A) -3 B) -1 C) 1 D) 3 E) 4

16. Köklerinin aritmetik ortalaması -3, geometrik ortalaması 2 olan ikinci dereceden denklem aşağıdakilerden hangisidir?

A) $x^2 - 6x + 4 = 0$ B) $x^2 + 6x + 4 = 0$

C) $x^2 + 3x + 4 = 0$ D) $x^2 - 3x + 2 = 0$

E) $x^2 - 3x + 4 = 0$

KONU TESTİ - 1 (Çözümler)

köklerle katsayılar arasındaki ilişki

1. Denklemde $x_1 + x_2 = -3$, $x_1 \cdot x_2 = k$ dir.

$$x_1^2 + x_1 \cdot x_2 = 6 \Rightarrow x_1 \cdot (x_1 + x_2) = 6$$

$$x_1 \cdot (-3) = 6$$

$$x_1 = -2$$

Buna göre, $x_2 = -1$ olup $x_1 \cdot x_2 = k = 2$ bulunur.

Yanıt B

5. Denklemde $x_1 + x_2 = \frac{2}{n}$, $x_1 \cdot x_2 = -\frac{1}{n}$ dir.

$$(x_1 + 1) \cdot (x_2 + 1) = \frac{5}{4}$$

$$x_1 \cdot x_2 + x_1 + x_2 + 1 = \frac{5}{4}$$

$$-\frac{1}{n} + \frac{2}{n} = \frac{1}{4}$$

$$\frac{1}{n} = \frac{1}{4}$$

$$n = 4$$

Yanıt E

2. Denklemde $x_1 + x_2 = n$, $x_1 \cdot x_2 = -2$ dir.

$$x_1 + \frac{4}{x_2} = 1 \Rightarrow \frac{x_1 \cdot x_2 + 4}{x_2} = 1$$

$$\frac{2}{x_2} = 1 \Rightarrow x_2 = 2$$

Buna göre, $x_1 = -1$ olup $x_1 + x_2 = n$

$$-1 + 2 = n$$

$$1 = n$$
 bulunur.

Yanıt C

6. Denklemde $x_1 + x_2 = -2$, $x_1 \cdot x_2 = -4$ tür.

$$\frac{x_1 - 1}{x_2} + \frac{x_2 - 1}{x_1} = \frac{x_1^2 - x_1 + x_2^2 - x_2}{x_1 \cdot x_2}$$

$$= \frac{x_1^2 + x_2^2 - (x_1 + x_2)}{x_1 \cdot x_2}$$

$$= \frac{(x_1 + x_2)^2 - 2x_1 x_2 - (x_1 + x_2)}{x_1 \cdot x_2}$$

$$= \frac{4 + 8 + 2}{-4} = -\frac{7}{2}$$

Yanıt A

3. Bir denklem simetrik iki kökü varsa kökler toplamı sıfırdır.

$$\frac{4+a}{a} = 0 \Rightarrow 4 + a = 0 \Rightarrow a = -4$$

Yanıt A

7. Denklemde $x_1 + x_2 = 2$, $x_1 \cdot x_2 = -6$ dir.

Buna göre, kökleri -6 ve 2 olan denklem

$$x^2 - (-6 + 2) \cdot x + (-6 \cdot 2) = 0$$

$$x^2 + 4x - 12 = 0$$
 olur.

Yanıt B

$$\frac{x}{x+2} - \frac{2}{(x)(x+2)} = 3$$

$$\frac{x^2 - 2x - 4}{x^2 + 2x} = 3$$

$$x^2 - 2x - 4 = 3x^2 + 6x$$

$$2x^2 + 8x + 4 = 0$$

denkleminde $x_1 \cdot x_2 = \frac{4}{2} = 2$ bulunur.

Yanıt E

$$x_1 + x_2 = \frac{a+1}{a} = 2 \Rightarrow a + 1 = 2a \Rightarrow a = 1$$

$$x_1 \cdot x_2 = \frac{a-3}{a} = -\frac{2}{1} = -2$$

Yanıt A

köklerle katsayılar arasındaki ilişki

9. Denklemde ardışık köklerin çarpımı 20 dir.

Buna göre, bu kökler 4 ve 5 olur.

$$x_1 + x_2 = p \Rightarrow 4 + 5 = p \Rightarrow p = 9$$

Yanıt E

$$13. x_1 + x_2 = -2 \Rightarrow \frac{n}{m} = -2 \text{ dir.}$$

$$x_1 \cdot x_2 = \frac{4n}{m} = 4 \cdot \frac{n}{m} = 4 \cdot (-2) = -8 \text{ olur.}$$

Yanıt A

10. Denklemde $x_1 \cdot x_2 = 16$ dir.

$$x_1 \cdot x_2 = 16 \Rightarrow 2x_2^2 \cdot x_2 = 16$$

$$x_2^3 = 8$$

$$x_2 = 2$$

Bu kök denklemi sağladığından,

$$2^2 - a \cdot 2 + 16 = 0 \Rightarrow a = 10 \text{ olur.}$$

Yanıt E

14. Denklemde $x_1 + x_2 = 4$, $x_1 \cdot x_2 = 1$ dir.

$$\sqrt{\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2}} = \sqrt{\frac{x_1 + x_2}{x_1 \cdot x_2}} \\ = \sqrt{4} = 2 \text{ olur.}$$

Yanıt D

11. Köklerden biri $4 - 2\sqrt{2}$ ise diğer $4 + 2\sqrt{2}$ dir.

$$x_1 + x_2 = 4 - 2\sqrt{2} + 4 + 2\sqrt{2} = 8$$

$$x_1 \cdot x_2 = (4 - 2\sqrt{2}) \cdot (4 + 2\sqrt{2}) = 4^2 - (2\sqrt{2})^2 = 8$$

Buna göre, denklem $x^2 - 8x + 8 = 0$ bulunur.

Yanıt B

12. $x_1^2 + x_2^2 = (x_1 + x_2)^2 - 2x_1 \cdot x_2$

$$x_1^2 + x_2^2 - x_1 \cdot x_2 = 7$$

$$(x_1 + x_2)^2 - 3x_1 \cdot x_2 = 7$$

$$1 - 3 \cdot (-m + 1) = 7$$

$$1 + 3m - 3 = 7$$

$$3m = 9$$

$$m = 3$$

Yanıt C

16. Köklerin aritmetik ortalaması -3 ise,

$$\frac{x_1 + x_2}{2} = -3 \Rightarrow x_1 + x_2 = -6 \text{ dir.}$$

Köklerin geometrik ortalaması 2 ise,

$$\sqrt{x_1 \cdot x_2} = 2 \Rightarrow x_1 \cdot x_2 = 4 \text{ tür.}$$

Buna göre, denklem $x^2 + 6x + 4 = 0$ olur.

Yanıt B

KONU TESTİ - 2

köklerle katsayılar arasındaki ilişki

1. $x^2 - 4nx + n = 0$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

Buna göre, $\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2}$ değeri kaçtır?

- A) -4 B) -2 C) -1 D) 2 E) 4

5. $x^2 - (2x_1 + 3x_2)x + 3 \cdot x_1 = 0$

denkleminin kökleri sıfırdan farklı x_1 ve x_2 dir.

Buna göre, $x_1 + x_2$ kaçtır?

- A) -4 B) -3 C) -2 D) 2 E) 3

6. $x^2 - 6x + m = 0$

denkleminin köklerinden biri diğerinden 2 fazladır.

Buna göre, m kaçtır?

- A) 4 B) 6 C) 8 D) 10 E) 12

2. $x^2 + (m - 3)x - 7 = 0$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

$$\frac{x_1}{x_2} = x_1 - 1$$

olduğuna göre, m kaçtır?

- A) -4 B) -2 C) 4 D) 8 E) 10

3. $\frac{x+2}{3} - \frac{1}{x} = -2$

denkleminin kökler toplamının kökler çarpımına oranı kaçtır?

- A) $\frac{5}{3}$ B) $\frac{7}{4}$ C) $\frac{9}{4}$ D) $\frac{8}{3}$ E) $\frac{10}{3}$

7. $x^2 - 2x - n = 0$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

$$x_1^2 + x_2^2 = 10$$

olduğuna göre, n kaçtır?

- A) -3 B) -2 C) 1 D) 2 E) 3

4. Kökleri x_1 ve x_2 olan ikinci dereceden denklemde,

$$x_1 + 2x_2 = 1 \quad \text{ve} \quad 3x_1 - x_2 = -4$$

olduğuna göre, bu denklem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $x^2 - 1 = 0$ B) $x^2 - x - 1 = 0$
 C) $x^2 - x - 3 = 0$ D) $x^2 + 2x - 2 = 0$
 E) $x^2 - 2x - 4 = 0$

8. $(k - 2)x^2 - kx + 8 = 0$

ikinci dereceden denkleminin köklerinin toplamı köklerinin çarpımından 2 fazladır.

Buna göre, bu denklemin kökleri toplamı kaçtır?

- A) $-\frac{2}{3}$ B) $-\frac{1}{4}$ C) $\frac{1}{3}$ D) $\frac{2}{3}$ E) $\frac{4}{3}$

karekök

15. Denklemin kökleri p ve q ise $x_1 = p$ ve $x_2 = q$ yazarız.

$$x_1 \cdot x_2 = 4p \Rightarrow p \cdot q = 4p \Rightarrow q = 4$$

$$x_1 + x_2 = 5 \Rightarrow p + q = 5 \Rightarrow p + 4 = 5 \Rightarrow p = 1$$

Yanıt C

Yanıt B

Yanıt C

Yanıt C

50

karekök

7

51

köklerle katsayılar arasındaki ilişki

9. $x^2 - 6x - a = 0$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

$$|x_1 - x_2| = 8$$

olduğuna göre, a kaçtır?

- A) 4 B) 5 C) 6 D) 7 E) 8

10. $x^2 - 4x + m + 2 = 0$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

$$x_1^2 - x_2^2 = 24$$

olduğuna göre, m kaçtır?

- A) -7 B) -5 C) -3 D) 4 E) 6

11. $x^2 - nx + 4 = 0$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

$$\sqrt{x_1} + \sqrt{x_2} = 3$$

olduğuna göre, n kaçtır?

- A) -6 B) -5 C) -2 D) 3 E) 5

12. $x^2 - 14x + k = 0$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

$$\frac{x_1 - x_2}{x_1 + 2x_2} = \frac{1}{3}$$

olduğuna göre, $x_1 \cdot x_2$ kaçtır?

- A) 32 B) 36 C) 40 D) 44 E) 48

13. $x^2 - kx - 4 = 0$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

$$\frac{4}{x_1} + \frac{x_2}{4} = 1 \text{ olduğuna göre, } x_1 \text{ kaçtır?}$$

- A) -3 B) -2 C) -1 D) 2 E) 3

14. $x^2 - nx + 27 = 0$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

$$x_1 = \sqrt{x_2}$$

olduğuna göre, n kaçtır?

- A) 4 B) 6 C) 8 D) 12 E) 24

karekök

15. $x^2 - 10x + m = 0$

denkleminin kökleri 2 ve 3 ile orantılı olduğuna göre, m kaçtır?

- A) 12 B) 18 C) 24 D) 36 E) 48

karekök

16. $m \neq 0$ olmak üzere,

$$x^2 + mx + n - 2 = 0$$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

$$x_1 + x_2 = \frac{3}{x_1} + \frac{3}{x_2} \text{ olduğuna göre, n kaçtır?}$$

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

52

ÖSYS SORULARI

köklerle katsayılar arasındaki ilişki

1. $x^2 - 2x + a = 0$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 olduğuna göre, a nin hangi değeri için, $x_1 + x_2 + x_1 \cdot x_2 = 5$ olur?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5
(ÖYS 1987)

4. $4x^2 - 5x - 1 = 0$ denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

Buna göre, $\frac{1}{2-x_1} + \frac{1}{2-x_2}$ toplamı kaçtır?

- A) 1 B) 2 C) $\frac{9}{4}$ D) $\frac{11}{5}$ E) $\frac{13}{5}$
(ÖYS 1997)

5. $x^2 - ax + 16 = 0$ denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

$$\frac{1}{\sqrt{x_1}} + \sqrt{x_2} = 5$$

olduğuna göre, a kaçtır?

- A) 10 B) 12 C) 14 D) 15 E) 17
(ÖSS 2008 II)

3. $x^2 + (x_1 + 4)x - 3x_2 = 0$

denkleminin kökleri, sıfırdan farklı olan x_1 ve x_2 sayılarıdır.

Buna göre, büyük kök kaçtır?

- A) -3 B) -2 C) -1 D) 1 E) 2
(ÖYS 1993)

53

- 1 C 2 D 3 E 4 D 5 E

BÖLÜM 3

Parabol

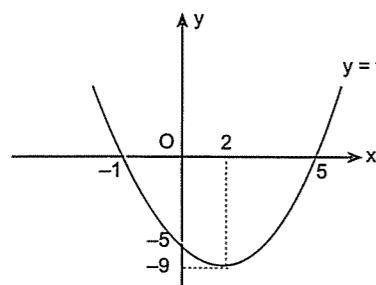
KÖŞETAŞI KAZANIMLAR

1. Fonksiyonların grafiğinde verilen bir x değeri için $f(x)$ değerini bulur.
2. Parabolün ikinci dereceden fonksiyonların grafiği olduğunu kavrar.
3. Üzerinde verilen bir noktanın parabolü sağladığını kavrar.
4. Bir köşesi parabol üzerinde bulunan geometrik şekilleri kavrar.
5. Parabolün x eksenini kestiği noktaların koordinatlarını bulur.
6. Parabol denklemlerinde diskriminantın rolünü kavrar.
7. Parabolün y eksenini kestiği noktaların koordinatlarını bulur.
8. Parabolün tepe noktasının apsisini bulur.
9. Parabolün tepe noktasının ordinatını bulur.
10. Fonksiyonun en küçük veya en büyük değerini bulur.
11. Parabolün simetri eksenini bulur.
12. Parabolün simetri eksenile ilgili uygulama yapar.
13. Parabolün simetri eksenile ilgili uygulama yapar.
14. Tepe noktası orijin olan parabolleri kavrar.
15. Denklemi verilen parabolleri çizer.
16. Eksenleri kestiği noktaları verilen parabol denklemlerini yazar.
17. Tepe noktası verilen parabol denklemlerini yazar.
18. Parabol ile doğrunun kesim noktasını bulur.
19. Parabol ile doğrunun kesişip kesişmediğini discriminant yardımıyla bulur.
20. İki parabolün kesim noktasını bulur.

3.1

parabol

köşetaşı

Yanda verilen $y = f(x)$ eğrisine göre, $f(-1)$, $f(0)$, $f(2)$ ve $f(5)$ değerlerini bulunuz.

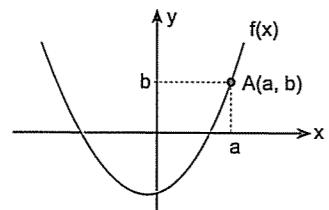
acıklamalı çözüm

İlk olarak grafiği verilen bir fonksiyon üzerindeki noktaları kullanarak fonksiyonun bazı değerlerini bulalım.

Bir nokta $A(a, b)$ şeklinde yazılıp iki bileşenden oluşur.

Noktanın apsisi a , ordinatı b dir.

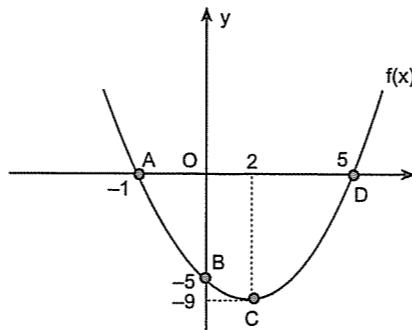
Fonksiyonun grafiği üzerinde bulunan $A(a, b)$ noktası için $f(a) = b$ dir.

Hatırlatma: x ekseni üzerindeki noktaların ordinatları (ikinci bileşenleri) sıfırdır. y ekseni üzerindeki noktaların apsisi (birinci bileşenleri) sıfırdır.

Yandaki soruları grafiğe göre cevaplayınız.

Köşetaşının çözümü:

Grafik üzerinde verilen noktaları inceleyelim.

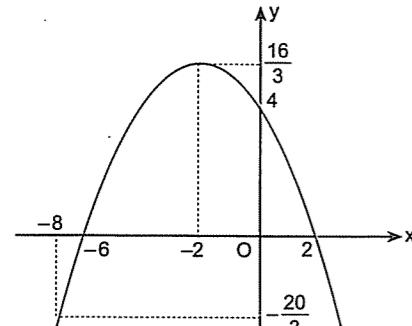
$$A(-1, 0) \Rightarrow f(-1) = 0$$

$$B(0, -5) \Rightarrow f(0) = -5$$

$$C(2, -9) \Rightarrow f(2) = -9$$

$$D(5, 0) \Rightarrow f(5) = 0$$

B B

$$1. \quad f(-2) + f(0) - f(2)$$

değeri kaçtır?

- A) 9 B) $\frac{28}{3}$ C) $\frac{32}{3}$ D) 12 E) $\frac{40}{3}$

karekök

$$2. \quad \frac{f(-6) - f(-8)}{f(0)}$$

değeri kaçtır?

- A) 1 B) $\frac{5}{3}$ C) 3 D) $\frac{10}{3}$ E) 4

56

3.2

parabol

köşetaşı

$$f(x) = x^{n+1} - x + 2$$

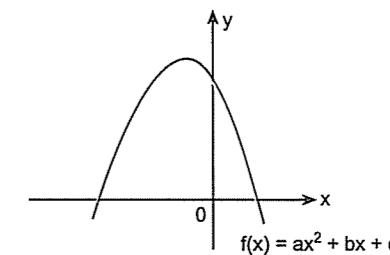
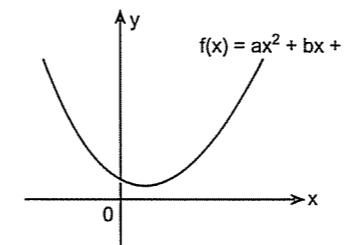
fonksiyonunun grafiği parabol belirttiğine göre, n kaçtır?

acıklamalı çözüm

a, b, c birer reel sayı ve $a \neq 0$ olmak üzere, $f(x) = ax^2 + bx + c$ şeklinde ifade edilen fonksiyonlara ikinci dereceden fonksiyonlar denir.

$f(x) = 2x^2 + x + 1$, $f(x) = 3x^2 - 2x + 4$, $f(x) = x^2 + 1$ ikinci dereceden fonksiyonlardır.

İkinci dereceden fonksiyonların grafiklerine de parabol denir. Paraboller veya şeklindeki eğilerdir.

Not: Bir parabolün kollarının yönünü x^2 nin katsayısına bakarak anlayabiliriz. $a > 0$ ise kollar yukarı, $a < 0$ ise kollar aşağı doğrudur.

Köşetaşının çözümü:

$f(x)$ fonksiyonunun parabol belirtmesi için $f(x) = ax^2 + bx + c$ biçiminde bir fonksiyon olması gereklidir.

Yani, x in 2. dereceden kuvveti olmalıdır.

Bu nedenle $f(x) = x^{n+1} - x + 2$ fonksiyonunda $n + 1 = 2 \Rightarrow n = 1$ bulunur.

$$1. \quad f(x) = x^4 - m \cdot x + 4$$

fonksiyonunun grafiği bir parabol olduğuna göre, m kaçtır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

$$3. \quad f(x) = x^{5-3p} - x^{p-1} + 1$$

fonksiyonu bir parabol belirttiğine göre, p kaçtır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

$$2. \quad \text{Aşağıdakilerden hangisinin grafiği bir parabol belirtir?}$$

- A) $f(x) = 3x - 5$ B) $f(x) = \frac{x^2 + 1}{x}$
 C) $f(x) = -x^2 + 2x + 4$ D) $f(x) = |x| - 3$
 E) $f(x) = |x - 3|$

$$4. \quad f(x) = (4n - 12)x^3 - nx^2 + x - 2$$

fonksiyonunun grafiği bir parabol olduğuna göre, n kaçtır?

- A) -3 B) -2 C) 0 D) 3 E) 4

57

B C A D

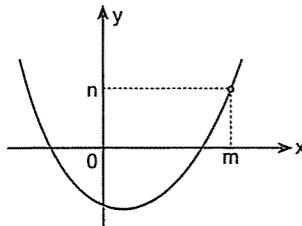
köşetaşı

$$f(x) = (2m - 1)x^2 - mx + 4$$

parabolü A(-1, 5) noktasından geçtiğine göre, m kaçtır?

acıklamalı çözüm

$f(x) = ax^2 + bx + c$ fonksiyonunda x yerine yazdığımız değerler için bulunan sonuçlar parabol üzerindeki (x, y) noktalarını verir. Bu nedenle parabolü $f(x) = ax^2 + bx + c$ yerine $y = ax^2 + bx + c$ şeklinde de ifade edebiliriz.

Bir parabol (m, n) noktasından geçiyorsa parabol denkleminde x yerine m , y yerine n sayılarını yazarız.

Buna (m, n) noktasının $y = ax^2 + bx + c$ eşitliğini sağlaması da denir.

Köşetasının çözümü:

$f(x) = (2m - 1)x^2 - mx + 4 \Rightarrow y = (2m - 1)x^2 - mx + 4$ parabolü A(-1, 5) noktasından geçiyorsa bu nokta parabol denklemini sağlar. Denklemde x yerine -1, y yerine 5 yazarız.

$$5 = (2m - 1) \cdot (-1)^2 - m \cdot (-1) + 4 \Rightarrow 5 = 2m - 1 + m + 4$$

$$2 = 3m$$

$$m = \frac{2}{3}$$

1. Aşağıdaki noktalardan hangisi

$$y = -2x^2 + x - 4$$

parabolü üzerindedir?

- A) (1, -7) B) (-3, -19) C) (2, -8)
D) (-2, -14) E) (-1, -3)

3. $y = x^2 + mx + n$ parabolü üzerinde (1, 7) ve (2, 5) noktaları veriliyor.

Buna göre, $m \cdot n$ kaçtır?

- A) -64 B) -55 C) -48 D) -36 E) -27

hareköt

2. A(-3, 1) noktası $y = x^2 - mx + 4 - m$ parabolü üzerinde olduğuna göre, m kaçtır?

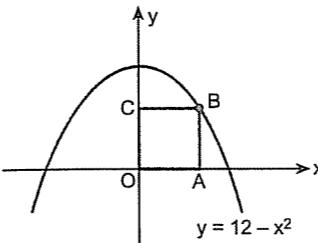
- A) -6 B) -4 C) -2 D) 2 E) 5

$$4. f(x) = x^2 + 2x - 2$$

parabolü üzerinde bulunan ve ordinatı apsisine eşit olan noktanın koordinatları aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) (-2, -2) B) (-1, -1) C) (0, 0)
D) (2, 2) E) (4, 4)

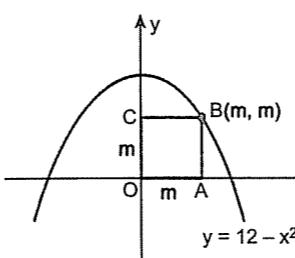
köşetaşı

OABC karesinin B kölesi $y = 12 - x^2$ parabolünün üzerindedir.

Buna göre, karenin alanı kaç br^2 dir?

acıklamalı çözüm

Bir köşesi parabolün üzerinde olan kare ve dikdörtgen sorularında o kösenin koordinatlarını bulmaya çalışmalıyız.

Karenin kenar uzunlukları eşit olduğundan bir kenar uzunluğu m olsa $|OA| = |OC| = m$ olur.

Buna göre, B noktasının koordinatları (m, m) olur.

B noktası parabolün üzerinde olduğundan parabol denklemini sağlar.

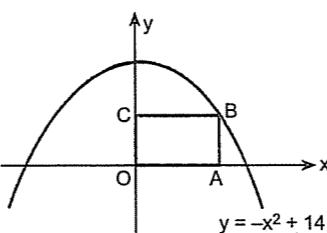
$$y = 12 - x^2 \Rightarrow m = 12 - m^2 \Rightarrow m^2 + m - 12 = 0$$

$$\begin{array}{r} m+4 \\ m-3 \end{array}$$

$$(m+4)(m-3) = 0 \Rightarrow m = -4, m = 3$$

Karenin kenar uzunluğu negatif olamayacağından $m = 3$ bulunur.

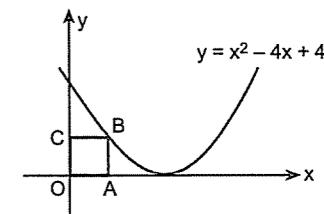
Karenin alanı $m^2 = 3^2 = 9$ olur.

Uzun kenarı kısa kenarının iki katına eşit olan OABC dikdörtgeninin B kölesi $y = -x^2 + 14$ parabolü üzerindedir.

Yukarıda verilenlere göre, $|OA|$ kaç br dir?

- A) 3 B) 3,5 C) 4 D) 4,5 E) 5

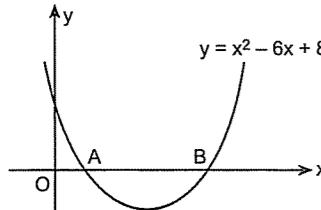
OABC karesinin B kölesi
 $y = x^2 - 4x + 4$

parabolü üzerindedir.

Buna göre, karenin çevresi kaç br dir?

- A) 2 B) 2,8 C) 3,2 D) 4 E) 4,8

köşetaşı

$y = x^2 - 6x + 8$ parabolü x eksenini A ve B noktalarında kesmektedir.
Buna göre, A ve B noktasının koordinatlarını bulunuz.

açıklamalı çözüm

Parabolün x Eksenini Kestiği Noktaları Bulma

x eksenindeki noktaların ordinatları sıfırdır. Bu nedenle parabolün x eksenini kettiği noktaları bulmak için y yerine sıfır yazıp x değerlerini buluruz.

Köşetaşının çözümü:

A ve B noktalarının ordinatları (y) sıfırdır. Bu nedenle parabol denklemlerinde y yerine sıfır yazarsınız.

$$x^2 - 6x + 8 = 0 \Rightarrow (x-4)(x-2) = 0 \Rightarrow x = 4 \text{ veya } x = 2$$

x	-4
x	-2

Buna göre, A(2, 0) ve B(4, 0) bulunur.

1. $f(x) = x^2 - 4x - 5$

parabolünün x eksenini kettiği noktalardan birinin apsisi aşağıdakilerden hangisidir?

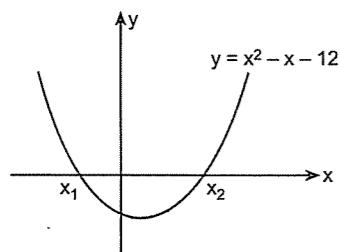
- A) -3 B) -2 C) 1 D) 4 E) 5

3. $y = -x^2 + 3x + 4$

parabolünün x eksenini kettiği noktalar arasındaki uzaklık kaç br dir?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

2.

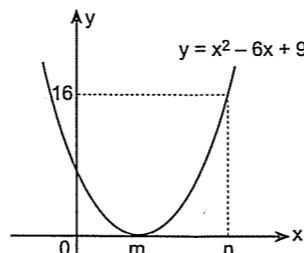
$y = x^2 - x - 12$ parabolü x eksenini x_1 ve x_2 apsisli noktalarda kesiyor.

Buna göre, $x_1 + x_2$ kaçtır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

karekök

4.

$y = x^2 - 6x + 9$

parabolü x eksenine m apsisli noktada teğettir.

Buna göre, m + n kaçtır?

- A) 9 B) 10 C) 12 D) 15 E) 18

köşetaşı

$$y = x^2 - 4x + 3m - 1$$

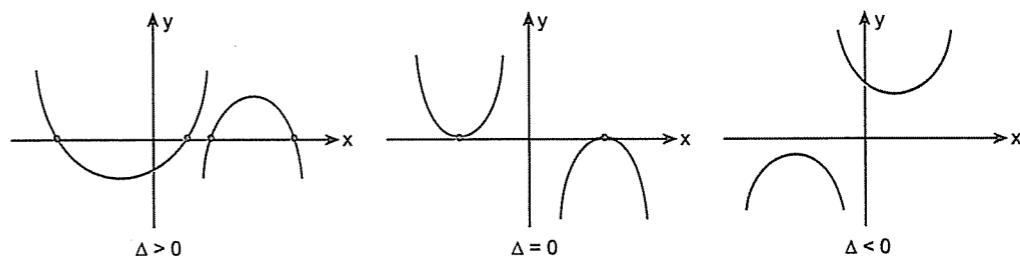
parabolü x eksenine teğet olduğuna göre, m kaçtır?

açıklamalı çözüm

Paraboller x eksenini iki farklı noktada kesmek zorunda değildir. x eksenine değmeyebilir veya x eksenine teğet olabilirler. Bunu parabol denkleminin diskriminantına (Δ) bakarak anlarız.

$y = ax^2 + bx + c$ parabolünde $y = 0$ için $ax^2 + bx + c = 0$ denklemi elde edilir.

- $\Delta > 0$ ise parabol x eksenini iki farklı noktada keser.
- $\Delta = 0$ ise parabol x eksenine teğettir. (x eksenini bir noktada keser.)
- $\Delta < 0$ ise parabol x eksenini kesmez.

Köşetaşının çözümü:

$y = x^2 - 4x + 3m - 1$ parabolü x eksenine teğet ise $\Delta = 0$ olur.

$$b^2 - 4ac = 0 \Rightarrow (-4)^2 - 4 \cdot 1 \cdot (3m - 1) = 0$$

$$16 - 12m + 4 = 0$$

$$12m = 20$$

$$m = \frac{5}{3} \text{ bulunur.}$$

1. $y = mx^2 - 6x + 2$

parabolü x eksenini iki farklı noktada kettiğine göre, m nin en büyük tam sayı değeri kaçtır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

3. $y = x^2 - (n+3)x + 16$

parabolü x eksenine teğet olduğuna göre, n nin negatif değeri kaçtır?

- A) -11 B) -10 C) -8 D) -5 E) -3

2. $y = x^2 - kx + 5$

parabolü x eksenini kesmediğine göre, k nin pozitif tam sayı değerlerinin toplamı kaçtır?

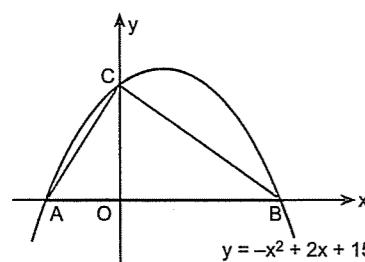
- A) 3 B) 6 C) 10 D) 15 E) 21

4. $f(x) = mx^2 - (2m-1)x + m$

parabolü x eksenini kesmediğine göre, m nin en küçük tam sayı değeri kaçtır?

- A) -2 B) -1 C) 0 D) 1 E) 2

köşetası

Yandaki parabolün eksenleri kestiği noktalar A, B ve C dir.
Buna göre, ABC üçgeninin alanı kaç br^2 dir?

acıklamalı çözüm

Parabolün y Eksenini Kestiği Noktayı Bulma

y ekseni üzerindeki noktaların apsisleri sıfırdır. Bu nedenle parabolün y eksenini kestiği nokta için x yerine sıfır yazıp y değerini buluruz.

Buna göre, $y = ax^2 + bx + c$ parabolü y eksenini $(0, c)$ noktasında keser.

Köşetasının çözümü:

A ve B için $y = 0$ verilir.

$$-x^2 + 2x + 15 = 0 \Rightarrow -(x^2 - 2x - 15) = 0 \Rightarrow -(x-5)(x+3) = 0$$

$$\begin{array}{r} x = -5 \\ x = +3 \end{array}$$

C noktası için $x = 0$ yazılır. $y = -0^2 + 2 \cdot 0 + 15 = 15$ olur.

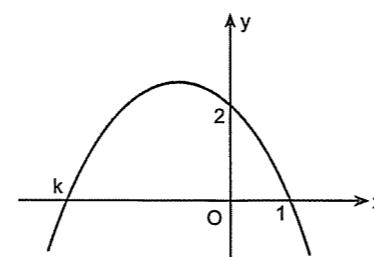
$$\text{Buna göre, } A(\text{ABC}) = \frac{|AB| \cdot |OC|}{2} = \frac{8 \cdot 15}{2} = 60 \text{ br}^2 \text{ bulunur.}$$

1. $y = x^2 - 5x + 3$

parabolün y eksenini kestiği nokta aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-3, 0)$ B) $(3, 0)$ C) $(0, 3)$
D) $(0, -3)$ E) $(5, 3)$

3.

$y = -x^2 + ax + b$ parabolünün eksenleri kestiği noktalar veriliyor.

Buna göre, k kaçtır?

- A) -6 B) -5 C) -4 D) -3 E) -2

2. $y = x^2 - mx + m - 5$

parabolü y eksenini $(0, -1)$ noktasında kestiğine göre, m kaçtır?

- A) -2 B) -1 C) 1 D) 3 E) 4

4. $y = x^2 - 6x - 16$

parabolünün eksenleri kestiği noktaları köşe kabul eden üçgenin alanı kaç br^2 dir?

- A) 40 B) 48 C) 60 D) 72 E) 80

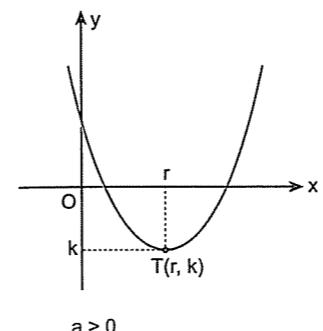
köşetası

$$y = mx^2 + (m-2)x - 2$$

parabolünün tepe noktasının apsisi -2 olduğuna göre, m kaçtır?

acıklamalı çözüm

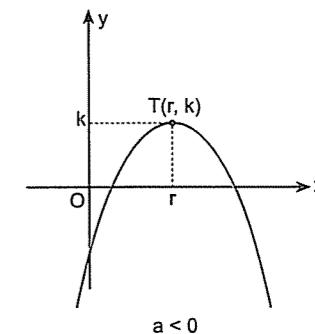
Tepe Noktası

Kolları yukarı doğru olan parabollerin en alt noktasına veya kolları aşağı doğru olan parabollerin en üst noktasına tepe noktası denir.

Tepe noktasının apsisi r, ordinatı k ile gösterilirse $T(r, k)$ olur.

$y = ax^2 + bx + c$ parabolünün tepe noktasının apsisi $r = -\frac{b}{2a}$ formülü ile bulunur.

Köşetasının çözümü:

Tepe noktasının apsisi -2 ise,

$$r = -\frac{b}{2a} \Rightarrow -2 = -\frac{m-2}{2m} \Rightarrow 2 = \frac{m-2}{2m}$$

$$4m = m - 2$$

$$m = -\frac{2}{3} \text{ bulunur.}$$

1. $y = 2x^2 + 8x - 1$

parabolünün tepe noktasının apsisi kaçtır?

- A) -4 B) -2 C) -1 D) 1 E) 2

3. $y = 3(x+1)^2 + 4$

parabolünün tepe noktasının apsisi kaçtır?

- A) -4 B) -3 C) -1 D) 1 E) 4

karekök

4. $f(x) = -x^2 + 4x - 1$

$g(x) = x^2 - 8x + 4$

fonksiyonlarının belirttiği eğrilerin tepe noktalarının apsisleri arasındaki uzaklık kaç birimdir?

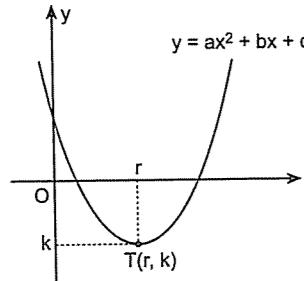
- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

köşetası

$$y = x^2 - 2mx + 4$$

parabolünün tepe noktasının ordinatı -5 olduğuna göre, m nin alabileceği değerleri bulunuz.

açıklamalı çözüm

Parabolün tepe noktası parabol üzerinde olduğundan $T(r, k)$ noktası parabol denklemi sağlar.

Buna göre, tepe noktasının ordinatını (k) bulmak için parabol denkleminde x yerine r yazarız.

Köşetasının çözümü:

$y = x^2 - 2mx + 4$ parabolünün tepe noktasının apsisi

$$r = -\frac{b}{2a} \Rightarrow r = -\frac{-2m}{2} = m \text{ olur.}$$

Buna göre, tepe noktası $T(m, -5)$ olup parabol denklemi sağlar.

$$y = x^2 - 2mx + 4 \Rightarrow -5 = m^2 - 2m^2 + 4 \Rightarrow m^2 = 9 \Rightarrow m = 3 \text{ veya } m = -3 \text{ olur.}$$

1. $y = -x^2 + 2x - 7$
parabolünün tepe noktasının koordinatları aşağıdakilerden hangisidir?

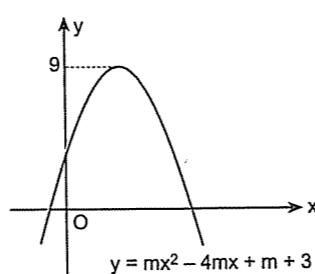
- A) $(-1, -10)$ B) $(-1, -6)$ C) $(2, -7)$
D) $(1, -4)$ E) $(1, -6)$

3. Tepe noktası $T(-2, 3)$ olan $y = x^2 + bx + c$ parabolünde c kaçtır?

- A) 3 B) 4 C) 6 D) 7 E) 9

karekök

4.

Tepe noktasının ordinatı 9 olan şekildeki parabolde m kaçtır?

- A) -3 B) -2 C) -1 D) 1 E) 2

2. $f(x) = x^2 + 4nx + 5$
parabolünün tepe noktasının ordinatı -11 olduğuna göre, n nin pozitif değeri kaçtır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

köşetası

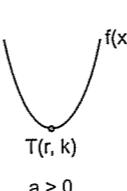
$$f(x) = x^2 - 2x - 10$$

fonksiyonunun alabileceği en küçük değeri ve f fonksiyonunun görüntü kümelerini bulunuz.

açıklamalı çözüm

Fonksiyonun En Küçük veya En Büyük Değerini Bulma

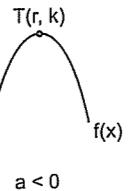
2. dereceden bir fonksiyonun en küçük ve en büyük değerini bulmak için parabolün tepe noktasına bakılır. Bir fonksiyonun alabileceği en küçük değer veya en büyük değer tepe noktasının ordinatıdır.

$$a > 0$$

$f(x)$ in minimum değeri $f(r) = k$

f nin görüntü kümesi $= [k, \infty)$

$$a < 0$$

$f(x)$ in maksimum değeri $f(r) = k$

f nin görüntü kümesi $= (-\infty, k]$

Bir fonksiyonunun görüntü kümeli, o fonksiyonun alabileceği değerlerdir. Fonksiyonun en küçük değeri k ise sonuçları k den büyük; en büyük değeri k ise sonuçları k den küçük olur.

Köşetasının çözümü:

$f(x) = x^2 - 2x - 10$ fonksiyonunda $a > 0$ olduğundan $f(x)$ in en küçük değeri için tepe noktası bulunur.

$$r = -\frac{b}{2a} = -\frac{-2}{2} = 1, \quad k = 1^2 - 2 \cdot 1 - 10 = -11$$

$f(x)$ in en küçük değeri -11 olduğundan görüntü kümeli $[-11, \infty)$ olur.

1. $f(x) = x^2 + 6x - 1$
fonksiyonunun en küçük değeri kaçtır?
A) -10 B) -9 C) -8 D) -7 E) -6

3. $f(x) = x^2 - 4x + p$
fonksiyonunun en küçük değeri 10 olduğuna göre, p kaçtır?
A) 6 B) 8 C) 10 D) 12 E) 14

2. $f(x) = -x^2 + 2x + 7$
fonksiyonunun en büyük değeri kaçtır?
A) 6 B) 7 C) 8 D) 9 E) 10

4. $f(x) = -2x^2 + 4x - 9$
fonksiyonunun görüntü kümeli aşağıdakilerden hangisidir?
A) $(-\infty, -9]$ B) $(-\infty, -7]$ C) $[-9, -7]$
D) $[-9, \infty)$ E) $[-7, \infty)$

3.11

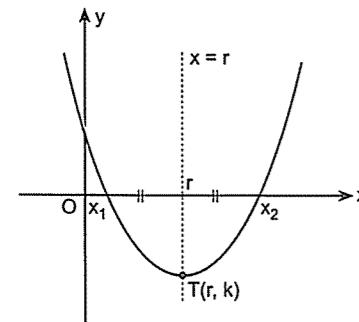
parabol

köşetesi

$$y = -x^2 + 4x - 2$$

parabolünün simetri eksenini bulunuz.

açıklamalı çözüm

Simetri Eksen

Paraboller tepe noktasından geçen ve x eksenine dik olan $x = r$ doğrusuna göre simetiktir. Başka bir deyişle, tepe noktasının sağında kalan kısım ile solunda kalan kısım eşit.

Buna göre, r değeri parabolün x eksenini kesen x_1 ve x_2 değerlerine eşit uzaklıktadır.

Sonuç olarak, $x = r$ doğrusu parabolerin simetri eksenidir.

Köşetanının çözümü:

$$r = -\frac{b}{2a} = -\frac{4}{-2} = 2$$

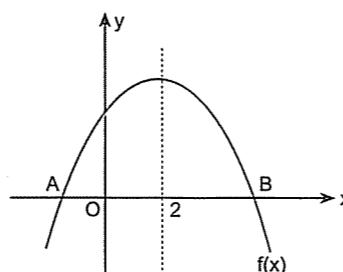
olduğundan simetri eksen $x = 2$ doğrusudur.

1. $y = x^2 - 8x + 10$

parabolünün simetri eksenin aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $y = 10$ B) $y = 10$ C) $x = 8$
D) $x = 4$ E) $x = -4$

3.

karekök

Şekilde simetri eksenini verilen $f(x)$ parabolü x eksenini A ve B noktalarında kesiyor.

$A(-1, 0)$ olduğuna göre, B noktasının apsisini kaçtır?

- A) 4 B) 5 C) 6 D) 7 E) 8

2. $y = -mx^2 + (m-4)x + 1$

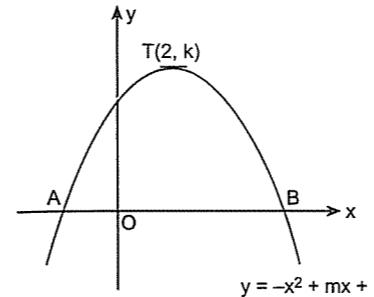
parabolünün simetri eksenin $x = 3$ doğrusu olduğuna göre, m kaçtır?

- A) $-\frac{6}{5}$ B) $-\frac{4}{5}$ C) $-\frac{2}{3}$ D) $\frac{3}{4}$ E) $\frac{5}{6}$

3.12

parabol

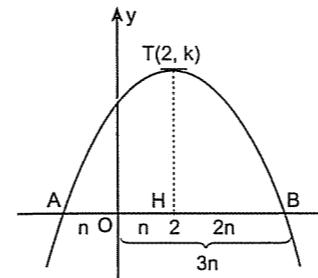
köşetesi

Yanda tepe noktası verilen $y = -x^2 + mx + 12$ parabolü x eksenini A ve B noktalarında kesiyor.

$|OB| = 3 \cdot |AO|$ olduğuna göre, m kaçtır?

açıklamalı çözüm

$|OB| = 3n$, $|AO| = n$ olsun. Tepe noktasının apsisi A ve B nin orta noktası olduğundan $|AH| = |BH| = 2n$ olur.

$$|AO| = n \Rightarrow |OH| = n = 2$$

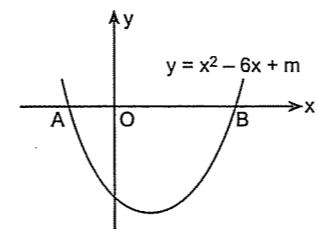
Buna göre, $A(-2, 0)$ ve $B(6, 0)$ olur.

Bu noktalar parabol üzerinde olduğundan parabolü sağlar.

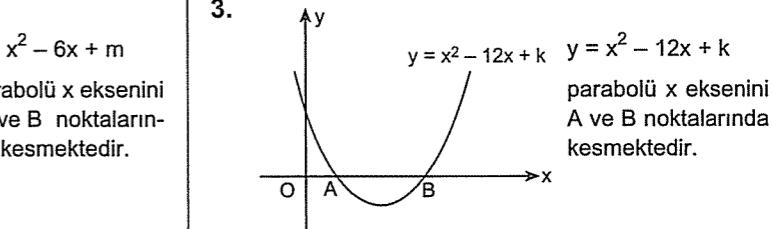
$A(-2, 0)$ için,

$$y = -x^2 + mx + 12 \Rightarrow 0 = -(-2)^2 + m(-2) + 12 \Rightarrow 0 = -4 - 2m + 12 \\ m = 4$$

1.

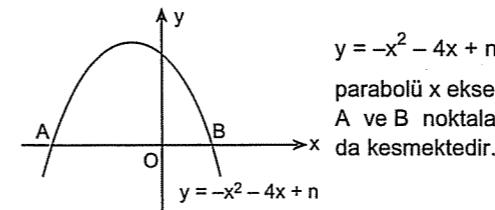
3.

$|AB| = 8$ br olduğuna göre, m kaçtır?

- A) -8 B) -7 C) -6 D) -5 E) -4

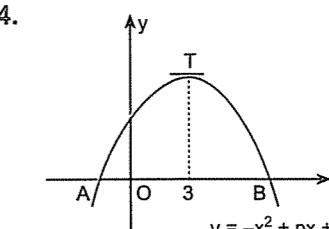
2.

$|AO| = 3 \cdot |OB|$ olduğuna göre, n kaçtır?

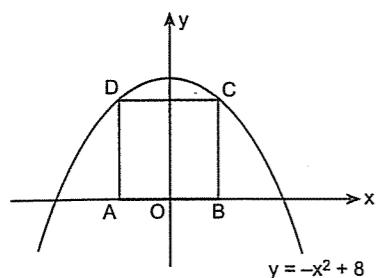
- A) 4 B) 6 C) 8 D) 10 E) 12

Tepe noktası T olan şekildeki parabol x eksenini A ve B noktalarında kesiyor.

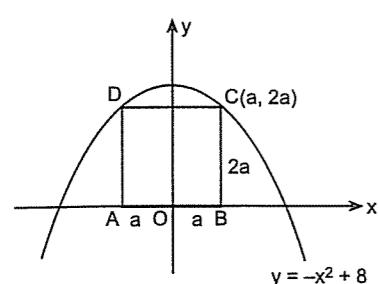
$|OB| = 7 \cdot |OA|$ olduğuna göre, p · r kaçtır?

- A) 30 B) 35 C) 36 D) 42 E) 48

köşetası

Yanda verilen ABCD karesinin C ve D köşeleri $y = -x^2 + 8$ parabolünün üzerindedir.

Buna göre, $A(ABCD)$ kaç br^2 dir?

acıklamalı çözüm

$y = -x^2 + 8$ parabolünün simetri ekseni y ekseni olduğundan
 $|AO| = |OB| = a$ olsun.

Karenin kenarları eşit uzunlukta olduğundan

$|AB| = |BC| = 2a$ olur.

Buna göre, C noktasının koordinatları $C(a, 2a)$ olur.

C noktası parabol üzerinde olduğundan parabol denklemini sağlar.

$$y = -x^2 + 8 \Rightarrow 2a = -a^2 + 8 \Rightarrow a^2 + 2a - 8 = 0 \Rightarrow (a+4)(a-2) = 0 \Rightarrow a = -4 \text{ veya } a = 2$$

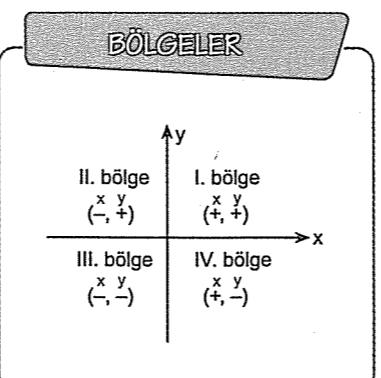
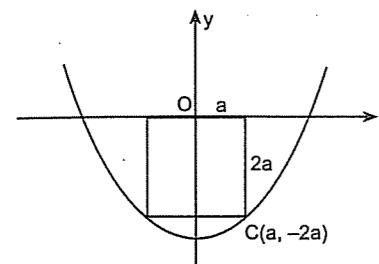
a	+4
a	-2

Kenar uzunluğu pozitif olacağından $a = 2$ olur.

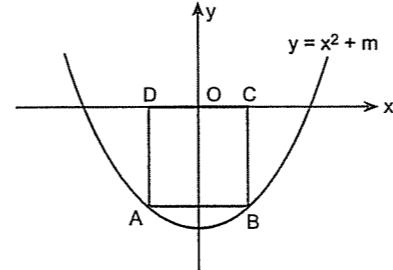
$|AB| = 4$ br olduğundan $A(ABCD) = 4^2 = 16$ br^2 bulunur.

Kesişim noktası başka bir bölgede olursa, bu noktanın bulunduğu bölgeye göre x ve y nin işaretine dikkat etmeliyiz.

Örneğin; C noktası düzlemin dördüncü bölgesinde olsaydı apsisi pozitif, ordinatı negatif olup $C(a, -2a)$ yazılmıştı.

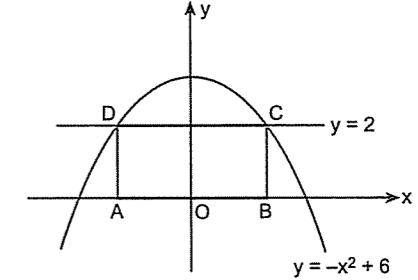
1.

Alanı 36 br^2 olan ABCD karesinin A ve B köşesi $y = x^2 + m$ parabolü üzerinde olduğunu göre, m kaçtır?

- A) -15 B) -12 C) -10 D) -9 E) -8

3.

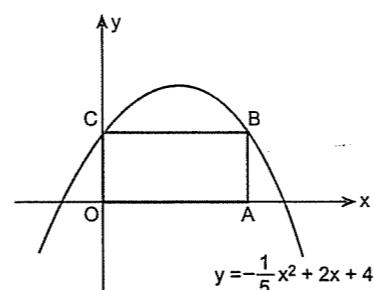
ABCD dikdörtgeninin [CD] kenarı $y = 2$ doğrusu üzerindedir.

Buna göre, $A(ABCD)$ kaç br^2 dir?

- A) 8 B) 10 C) 12 D) 14 E) 16

karekök

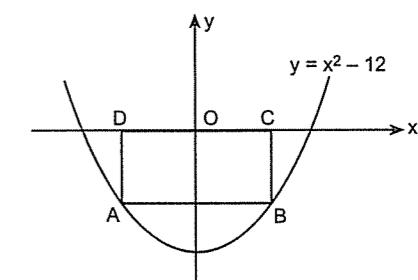
2.

Yukarıda verilen OABC dikdörtgeninin alanı kaç br^2 dir?

- A) 20 B) 24 C) 30 D) 36 E) 40

4.

ABCD dikdörtgen

$|AB| = 2 \cdot |BC|$

Yukarıda verilenlere göre, $A(ABCD)$ kaç br^2 dir?

- A) 18 B) 20 C) 24 D) 32 E) 35

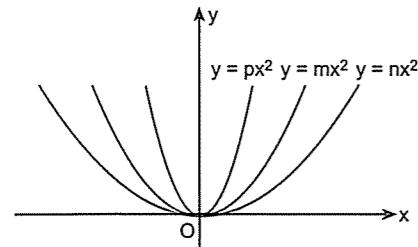
köşetaşı

$y = 2x^2$ ve $y = -3x^2$ parabollerini çiziniz.

açıklamalı çözüm

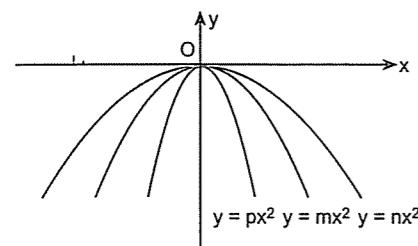
Tepe Noktası Orijinde Olan Paraboller

$y = ax^2$ biçiminde verilen paraboller tepe noktası orijinde olan parollerdir.

Kolları yukarı olan parabolerde ($a > 0$) x^2 nin katsayısı arttıkça parabolün kolları y eksenine yaklaşır.

$$p > m > n$$

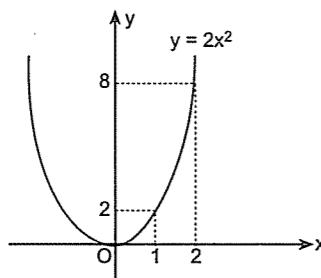

Kolları aşağı olan parabolerde ($a < 0$) x^2 nin katsayısı küçülükçe parabolün kolları y eksenine yaklaşır.

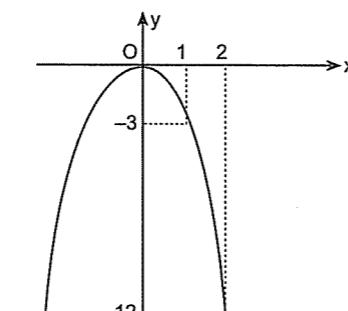
$$p < m < n$$

Köşetasının çözümü:

$y = 2x^2$ parabolünün tepe noktası orijindedir. x in farklı değerleri için y değerleri bulunur. Elde edilen noktalar birleştirilir.

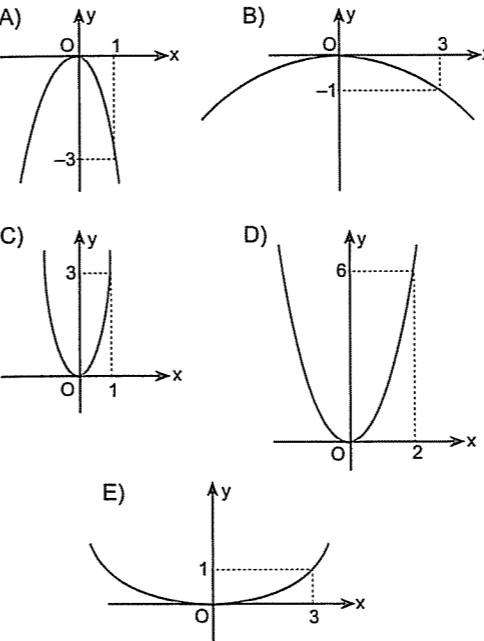

$$\begin{aligned}y &= 2x^2 \text{ için,} \\x &= 1 \Rightarrow y = 2 \cdot 1^2 = 2 \\x &= 2 \Rightarrow y = 2 \cdot 2^2 = 8\end{aligned}$$

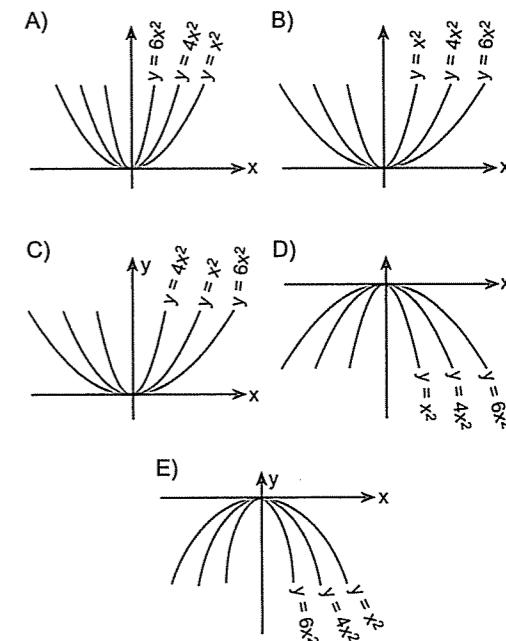
$$\begin{aligned}y &= -3x^2 \text{ için,} \\x &= 1 \Rightarrow y = -3 \cdot 1^2 = -3 \\x &= 2 \Rightarrow y = -3 \cdot 2^2 = -12\end{aligned}$$

1. $y = 3x^2$ parabolü aşağıdakilerden hangisidir?

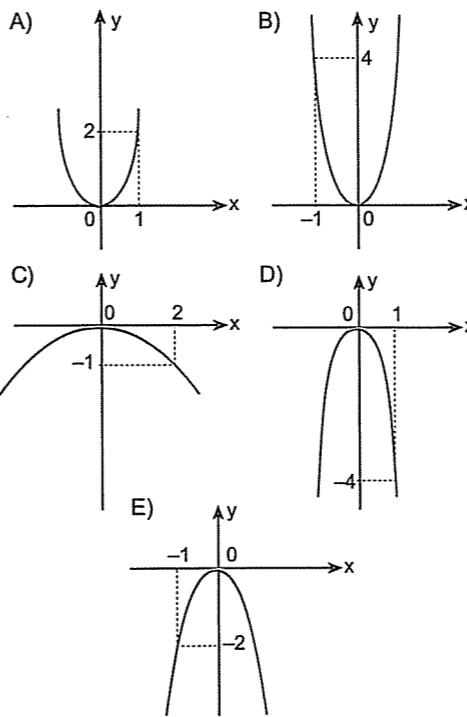

3. $y = x^2$, $y = 4x^2$, $y = 6x^2$

parabolleri aşağıdakilerden hangisi olabilir?

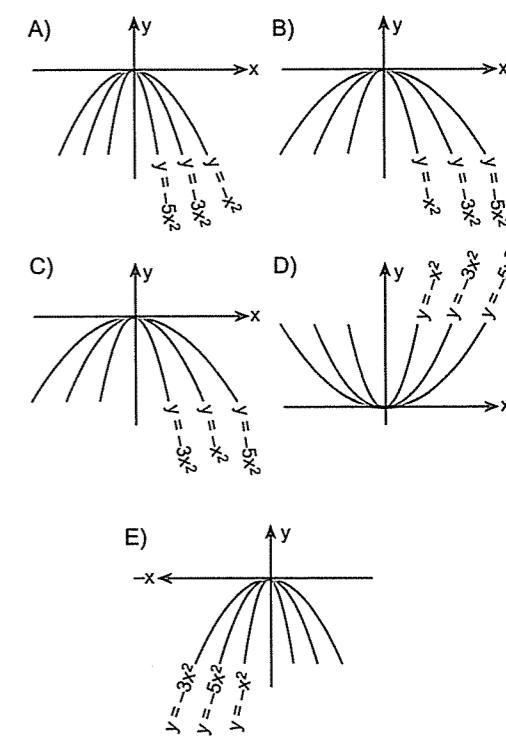

2. $y = -2x^2$ parabolü aşağıdakilerden hangisidir?

4. $y = -5x^2$, $y = -3x^2$, $y = -x^2$

paraboleri aşağıdakilerden hangisi olabilir?

köşetaşı

$$y = x^2 - 4x - 12$$

parabolünü çiziniz.

acıklamalı çözüm**x Eksenini Kesen Paraboller**

Şimdi de x eksenini iki farklı noktada kesen parabolleri adım adım çizelim.

1. Öncelikle tepe noktasını bulunur.

$$\begin{aligned} r &= -\frac{-4}{2} = 2, \\ k &= 2^2 - 4 \cdot 2 - 12 = -16 \end{aligned} \quad \left. \begin{array}{l} \\ \end{array} \right\} T(2, -16)$$

2. Daha sonra x eksenini kestiği noktaları bulalım.

$$y = 0 \Rightarrow x^2 - 4x - 12 = 0 \Rightarrow (x - 6)(x + 2) = 0$$

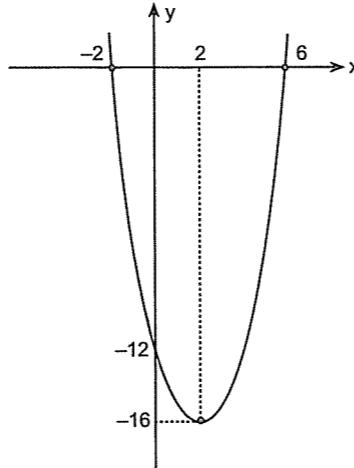
$$x = 6, x = -2$$

Parabol x eksenini (6, 0) ve (-2, 0) noktalarında kesiyor.

3. Son olarak y eksenini kestiği noktayı bulalım.

$x = 0$ için $y = -12$ olacağından y eksenini (0, -12) noktasında keser.

Bu noktaları yandaki gibi birleştirince parabol olusacaktır.

Başka bir soru:

$$y = 9 - x^2$$

parabolünü çiziniz.

1. Tepe noktasını bulalım.

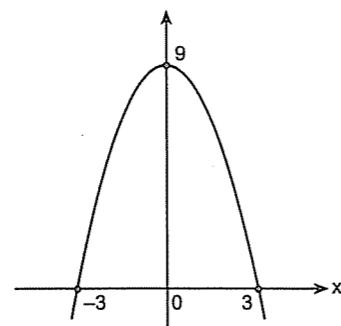
$$\begin{aligned} r &= -\frac{b}{2a} = 0 \\ k &= 9 - 0^2 = 9 \end{aligned} \quad \left. \begin{array}{l} \\ \end{array} \right\} T(0, 9)$$

2. x eksenini kestiği noktalar için,

$$y = 0 \Rightarrow 9 - x^2 = 0$$

$$(3 - x)(3 + x) = 0$$

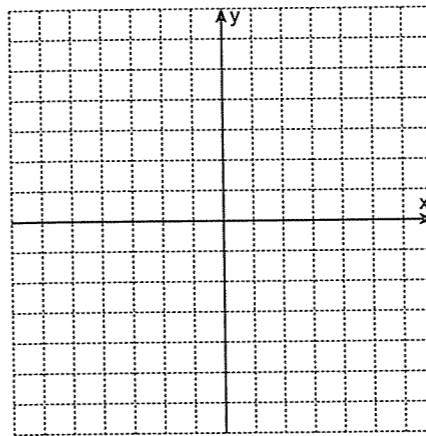
$$x = 3 \text{ ve } x = -3$$

Tepe noktası y eksenin üzerinde olduğundan üçüncü adıma gerek kalmadı.

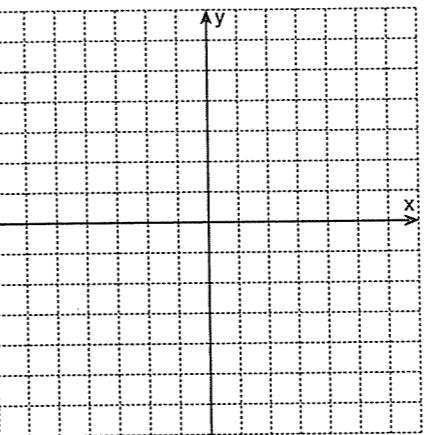
1. $y = x^2 - 2x - 3$

parabolünü çiziniz.

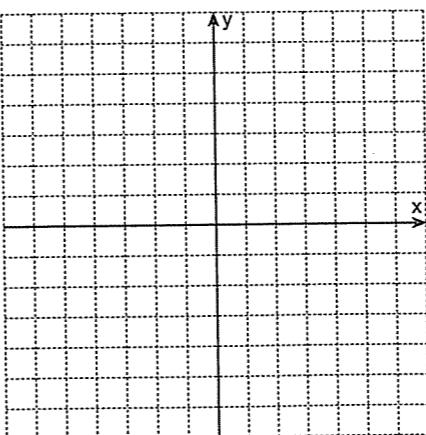
2. $y = x^2 + 4x$

parabolünü çiziniz.

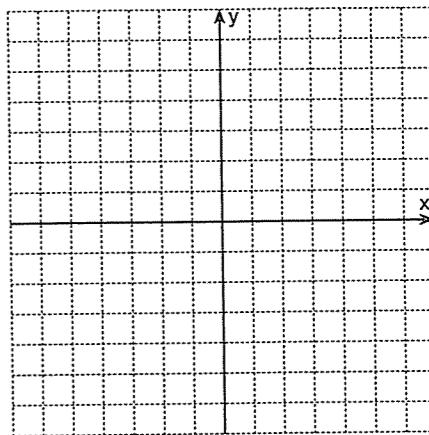
3. $y = x^2 - 4x + 4$

parabolünü çiziniz.

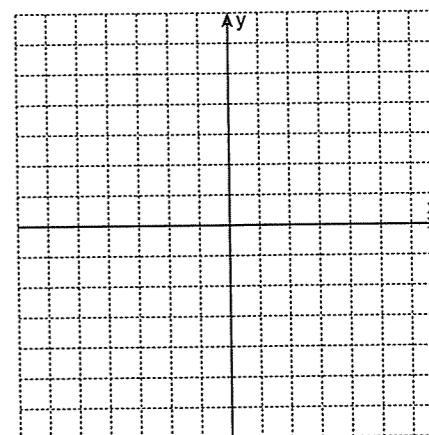
4. $y = x^2 - 1$

parabolünü çiziniz.

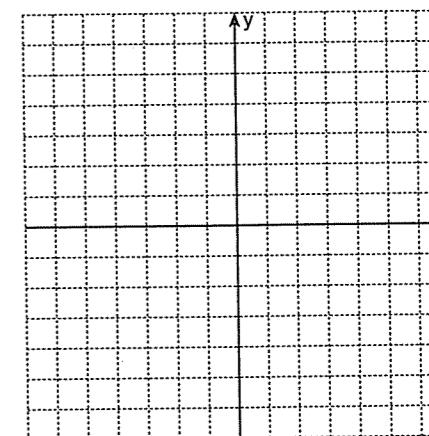
5. $y = -x^2 + 3x + 4$

parabolünü çiziniz.

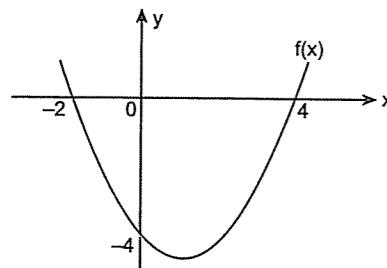

6. $y = -x^2 + 4$

parabolünü çiziniz.

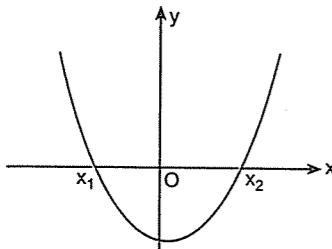
köşetası

Yanda ikinci dereceden $f(x)$ fonksiyonunun grafiği veriliyor.
Buna göre, $f(6)$ kaçtır?

açıklamalı çözüm

x Eksenini Kestiği Noktaları Bilinen Parabol Denklemleri

x eksenini kestiği noktalar verilen parabolün denklemi

$$f(x) = a \cdot (x - x_1) \cdot (x - x_2)$$

biçiminde yazılır.

Aslında x eksenini kestiği noktaları bulmak için yaptığımız çarpamlara ayırmaya geri dönüyoruz. Örneğin;

$y = x^2 - x - 2 \Rightarrow y = (x - 2)(x + 1)$ parabolünün x eksenini kestiği noktalar 2 ve -1 dir. Biz bu noktaları bilip $y = (x - 2)(x + 1)$ i yazmaya çalışıyoruz.

a değerini bulmak için parabol üzerinde üçüncü bir nokta verilir. Bu noktayı parabol denkleminde sağlataarak a değerini buluruz.

Köşetasının çözümü:

Parabol x eksenini -2 ve 4 apsisli noktada kesiyor.

Buna göre, $x_1 = -2$ ve $x_2 = 4$ olur.

$f(x) = a \cdot (x - x_1) \cdot (x - x_2)$ denkleminde

$$f(x) = a \cdot (x - (-2)) \cdot (x - 4) \Rightarrow f(x) = a(x + 2)(x - 4) \text{ olur.}$$

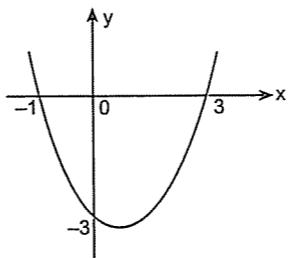
a değerini bulmak için parabol üzerinde $(0, -4)$ noktası veriliyor. Bu nokta parabol denklemini sağlar.

x yerine 0, f(x) yerine -4 yazılır.

$$-4 = a \cdot (0 + 2) \cdot (0 - 4) \Rightarrow -4 = a \cdot 2 \cdot (-4) \Rightarrow a = \frac{1}{2}$$

$$f(x) = \frac{1}{2}(x + 2)(x - 4) \text{ ise } f(6) = \frac{1}{2} \cdot (6 + 2) \cdot (6 - 4) = 8 \text{ bulunur.}$$

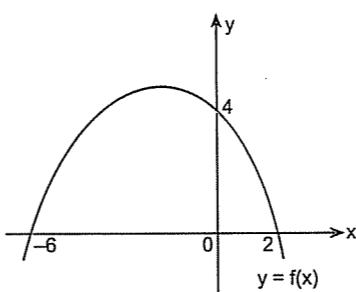
1.

Yukarıda grafiği verilen ikinci dereceden $f(x)$ fonksiyonu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $y = x^2 + x - 3$ B) $y = x^2 - x - 2$
 C) $y = x^2 - 2x - 3$ D) $y = x^2 + 2x - 3$
 E) $y = x^2 - 3x + 2$

2.

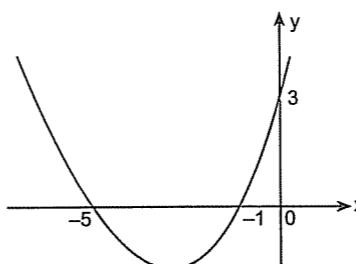

Yukarıda $y = f(x)$ parabolü veriliyor.

Buna göre, $f(1)$ kaçtır?

- A) 2 B) $\frac{7}{3}$ C) $\frac{5}{2}$ D) $\frac{8}{3}$ E) 3

3.

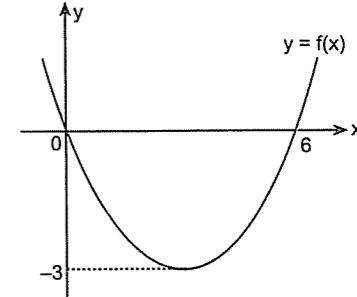

Yukarıda $y = ax^2 + bx + c$ parabolü veriliyor.

Buna göre, $a + b + c$ kaçtır?

- A) $\frac{28}{5}$ B) $\frac{32}{5}$ C) $\frac{36}{5}$ D) $\frac{38}{5}$ E) $\frac{41}{5}$

4.

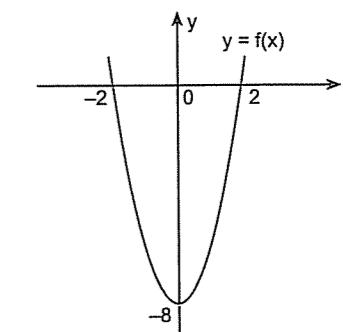

Yukarıda tepe noktasının ordinatı -3 olan $f(x)$ parabolü veriliyor.

Buna göre, $f(-3)$ kaçtır?

- A) 6 B) 8 C) 9 D) 10 E) 12

5.

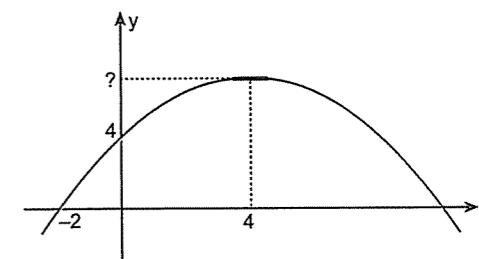

Yukarıda $y = f(x)$ parabolü veriliyor.

Buna göre, $f(1)$ kaçtır?

- A) -7 B) -6 C) -5 D) -4 E) -3

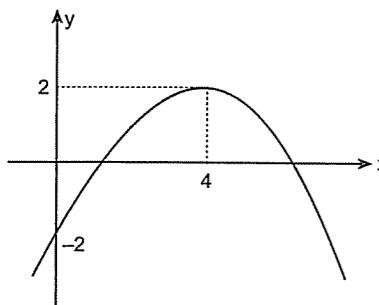
6.

Yukarıda verilen parabolün tepe noktasının ordinatı kaçtır?

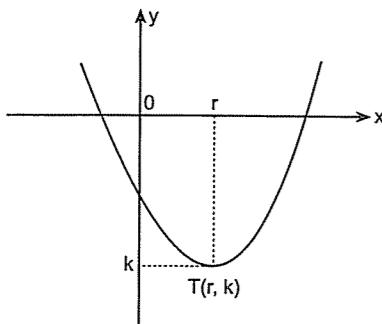
- A) 5 B) $\frac{36}{5}$ C) $\frac{40}{7}$ D) $\frac{38}{5}$ E) $\frac{43}{7}$

köşetası

Yanda verilen tepe noktası (4, 2) olan parabolün denklemini bulunuz.

açıklamalı çözüm

Tepe noktası verilen parabolün denklemi
 $f(x) = a \cdot (x - r)^2 + k$

birimde bulunur.

Bir önceki köşetasında olduğu gibi a değeri parabol üzerinde verilen ikinci bir noktanın parabol denkleminde sağlatılmasıyla bulunur.

Köşetasının çözümü:

Verilen parabolün tepe noktası (4, 2) dir.

Buna göre, $y = a \cdot (x - 4)^2 + 2$ olur.

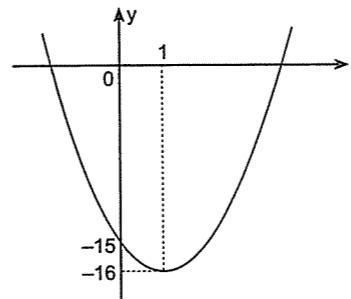
Parabolün üzerinde verilen (0, -2) noktası parabol denkleminde x ve y yerine yazılır.

$$-2 = a \cdot (0 - 4)^2 + 2 \Rightarrow -2 = 16a + 2 \Rightarrow a = -\frac{1}{4} \text{ olur.}$$

Buna göre, parabolün denklemi,

$$y = -\frac{1}{4}(x - 4)^2 + 2 = -\frac{1}{4}(x^2 - 8x + 16) + 2 = -\frac{1}{4}x^2 + 2x - 4 + 2 = -\frac{1}{4}x^2 + 2x - 2 \text{ olur.}$$

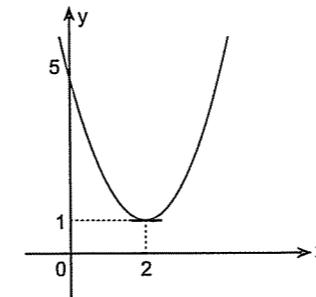
1.

Tepe noktası T(1, -16) olan ve y eksenini (0, -15) noktasında kesen yukarıdaki parabolün denklemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $y = x^2 - x - 16$ B) $y = x^2 - 2x - 16$
 C) $y = x^2 - 2x - 15$ D) $y = x^2 + 2x - 15$
 E) $y = x^2 - x - 15$

2.

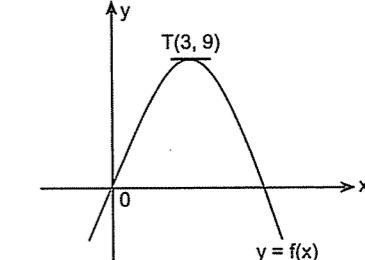

Yukarıda $y = f(x)$ parabolü veriliyor.

Buna göre, $f(3)$ kaçtır?

- A) $\frac{4}{3}$ B) 2 C) $\frac{7}{3}$ D) $\frac{5}{2}$ E) 3

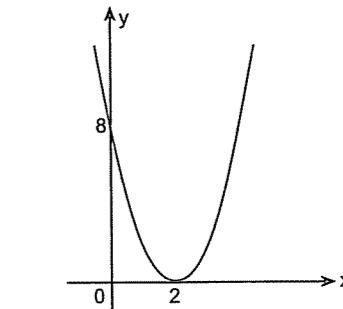
4.

Yukarıda verilen $y = f(x)$ parabolünün denklemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $y = -3x^2 + 2$ B) $y = -2x^2 + 9$
 C) $y = -2x^2 + 3x$ D) $y = -x^2 + 3x$
 E) $y = -x^2 + 6x$

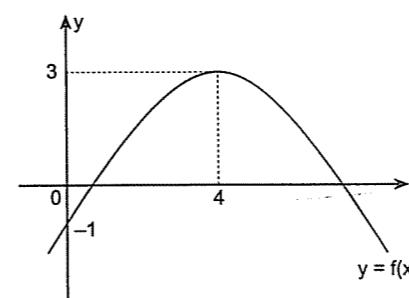
5.

Yukarıda verilen parabolün denklemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $y = 2x^2 - 8x + 8$ B) $y = x^2 - 4x + 8$
 C) $y = x^2 - 4x + 4$ D) $y = 2x^2 - 4x + 4$
 E) $y = x^2 + 4x + 8$

3.

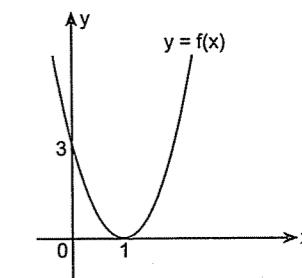

Yukarıda $y = f(x)$ parabolü veriliyor.

Buna göre, $f(6)$ kaçtır?

- A) $\frac{4}{3}$ B) $\frac{3}{2}$ C) 2 D) $\frac{5}{2}$ E) 3

6.

Yukarıda $y = f(x)$ parabolü veriliyor.

Buna göre, $(f \circ f)(0)$ kaçtır?

- A) 4 B) 6 C) 8 D) 9 E) 12

3.18

parabol

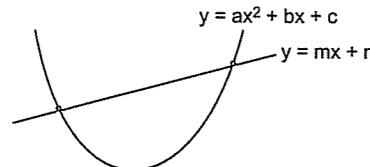
köşetaşı

$$y = x^2 + 3x - 12$$

parabolü ile $y = x + 3$ doğrusunun kesişim noktalarını bulunuz.

açıklamalı çözüm

Doğru ile Parabolün Kesişim Noktaları

Bir parabol ile bir doğrunun kesişim noktaları bulunurken iki denklemde y yalnız bırakılıp birbirine eşitlenir.

Elde edilen ikinci derece denklemlerin kökleri kesişim noktalarının apsisleridir. Apsisleri parabol veya doğru denklemde yazarak ordinatları buluruz.

Köşetaşının çözümü:

$y = x^2 + 3x - 12$ parabolü ile $y = x + 3$ doğrusunun kesişim noktaları için y ler birbirine eşitlenir.

$$x^2 + 3x - 12 = x + 3 \Rightarrow x^2 + 2x - 15 = 0 \Rightarrow (x+5)(x-3) = 0 \Rightarrow x_1 = -5 \text{ ve } x_2 = 3$$

x	+5
x	-3

$$x_1 = -5 \text{ için } y = x_1 + 3 \Rightarrow y_1 = -5 + 3 = -2$$

$$x_2 = 3 \text{ için } y = x_2 + 3 \Rightarrow y_2 = 3 + 3 = 6$$

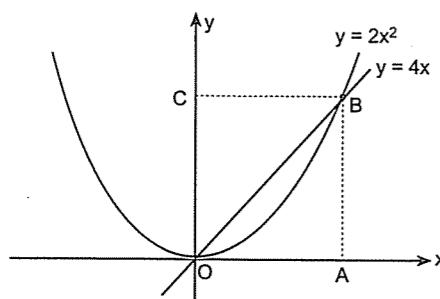
Kesişim noktaları $(-5, -2)$ ve $(3, 6)$ olur.

1. $f(x) = x^2 + 6x + 1$

parabolü ile $y = 4x + 9$ doğrusunun kesişim noktalarından birinin ordinatı kaçtır?

- A) -7 B) -2 C) 1 D) 9 E) 10

2.

$y = 2x^2$ parabolü ile $y = 4x$ doğrusu O ve B noktalarında kesişiyor.

Buna göre, OABC dikdörtgeninin alanı kaç br^2 dir?

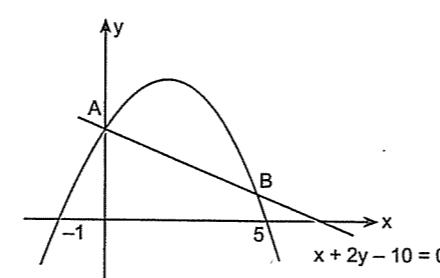
- A) 8 B) 12 C) 16 D) 24 E) 36

3. $y = 2x^2 + x$ parabolü ile $y - 2x = 0$ doğrusunun kesişim noktaları A ve B dir.

Buna göre, A ve B nin apsisleri toplamı kaçtır?

- A) $\frac{1}{2}$ B) 1 C) $\frac{3}{2}$ D) 2 E) $\frac{5}{2}$

4.

Sekildeki parabol ile $x + 2y - 10 = 0$ doğrusu A ve B noktalarında kesişiyor.

Buna göre, B noktasının apsisi kaçtır?
(Önce A noktasını ve parabolün denklemini bulabiliriz.)

- A) 3 B) $\frac{7}{2}$ C) $\frac{10}{3}$ D) 4 E) $\frac{9}{2}$

3.19

parabol

köşetaşı

$y = x^2 + 4x + 6$ parabolü ile $y = -x + m$ doğruları iki farklı noktada kesişiyor.

Buna göre, m nin en küçük tam sayı değeri kaçtır?

açıklamalı çözüm

Parabol ile Doğrunun Durumları

Parabol ile doğrunun iki noktada kesişmesi, tek noktada kesişmesi (birbirine teğet olması) veya kesişmemesi durumlarında iki denklem birbirine eşitlenir. Elde edilen ikinci dereceden denklemde,

- $\Delta > 0$ ise parabol ile doğru iki noktada kesişir.
- $\Delta = 0$ ise parabol ile doğru bir noktada kesişir. (Parabol doğuya teğettir.)
- $\Delta < 0$ ise parabol ile doğru kesişmez.

Bu yaptığımız aslında ikinci dereceden denklemin kökünün olup olmadığını kontrol etmektir.

Köşetaşının çözümü:

Öncelikle y ler birbirine eşitleriz.

$$x^2 + 4x + 6 = -x + m \Rightarrow x^2 + 5x + 6 - m = 0$$

Parabol ile doğru iki noktada kesiştiğine göre $\Delta > 0$ olmalıdır.

$$b^2 - 4ac > 0 \Rightarrow 5^2 - 4 \cdot 1 \cdot (6 - m) > 0 \Rightarrow 25 - 24 + 4m > 0$$

$$4m > -1$$

$$m > -\frac{1}{4}$$

Buna göre, m nin en küçük tam sayı değeri sıfır olur.

1. $y = x^2 + 4x + 5$ parabolü $y = 2x + m$ doğrusuna teğettir.

Buna göre, m kaçtır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

3. $y = -x^2 + 3x + m - 1$ parabolü ile $y = -x + 2m$ doğrusu iki farklı noktada kesiştiğine göre, m nin en büyük tam sayı değeri kaçtır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

İlköğretim

2. $y = 2mx^2 - x + 1$ parabolü ile $y = 3x - 1$ doğrusu kesişmediğine göre, aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) $m > 1$ B) $m > 2$ C) $m < -\frac{1}{2}$
D) $m < -2$ E) $m < \frac{1}{2}$

4. $y = -x^2 - 2x + p$ parabolünün $y - 4x + 4 = 0$ doğrusuna teğet olduğu noktanın apsisi kaçtır?

- A) -3 B) -2 C) 2 D) 3 E) 4

köşetaşı

$f(x) = x^2 + 7x - 1$ parabolü ile $g(x) = x^2 - 2x + 8$ parabolünün kesişim noktasını bulunuz.

açıklamalı çözüm

Parabollerin Kesişim Noktaları

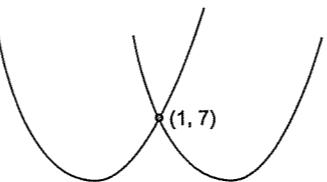
Doğru ile parabolün kesişme sorularında olduğu gibi bu soruda da fonksiyonları birbirine eşitleriz.

$$x^2 + 7x - 1 = x^2 - 2x + 8 \Rightarrow 9x = 9 \Rightarrow x = 1$$

Kesişme noktasının apsişi olan 1 i fonksiyonlardan birinde x yerine yazarak ordinatı buluruz.

$$f(1) = 1^2 + 7 \cdot 1 - 1 = 7$$

Buna göre, kesişim noktası $(1, 7)$ bulunur.

1. $y = x^2 + 3x - 4$ parabolü ile $y = x^2 + 2x - 2$ parabolünün kesişim noktaları aşağıdakilerden hangisidir?

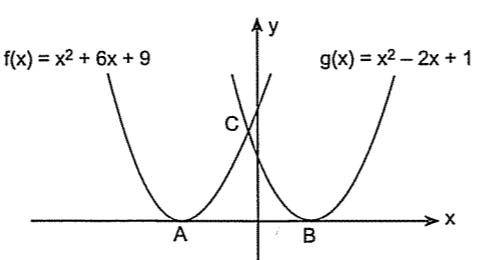
- A) $(1, 0)$ B) $(1, 1)$ C) $(-2, -6)$
 D) $(2, 6)$ E) $(2, -2)$

3. $y = -x^2 + x - 3$
 $y = x^2 - 2x - 5$
 parabolllerinin kesişim noktalarının apsisleri arasındaki uzaklık kaç birimdir?

- A) $\frac{3}{2}$ B) 2 C) $\frac{5}{2}$ D) $\frac{8}{3}$ E) 3

hareket

4.

C noktasında kesişen $f(x)$ ve $g(x)$ paraboleri x eksenine A ve B noktalarında teğettir.

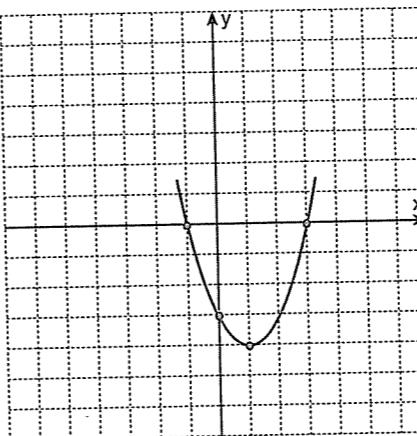
Buna göre, A, B ve C noktalarını köşe kabul eden üçgenin alanı kaç b^2 dir?

2. $f(x) = x^2 - 2x$ ve $g(x) = x^2 + 6$ parabolllerinin kesişim noktasının ordinatı kaçtır?

- A) -6 B) -3 C) 6 D) 12 E) 15

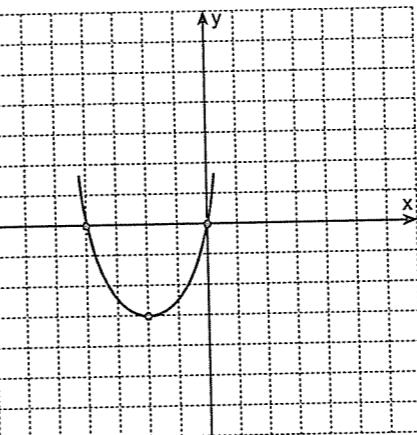
1. $y = x^2 - 2x - 3$

parabolünü çiziniz.

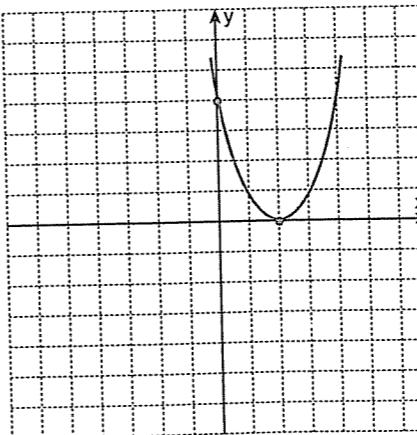
2. $y = x^2 + 4x$

parabolünü çiziniz.

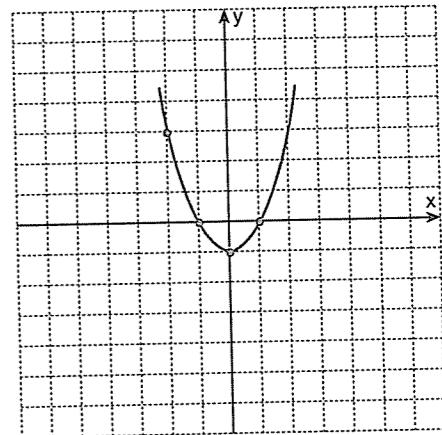
3. $y = x^2 - 4x + 4$

parabolünü çiziniz.

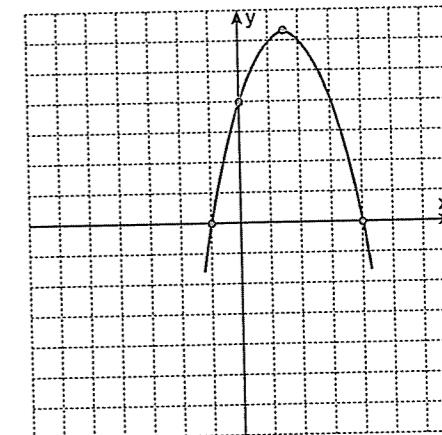
4. $y = x^2 - 1$

parabolünü çiziniz.

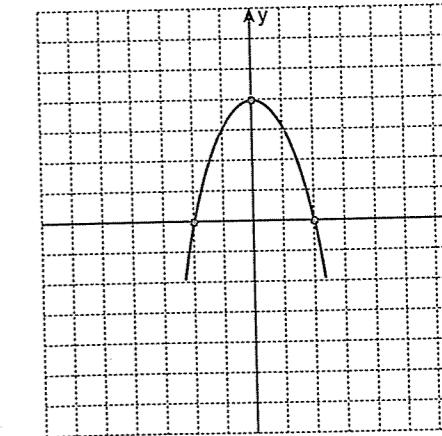
5. $y = -x^2 + 3x + 4$

parabolünü çiziniz.

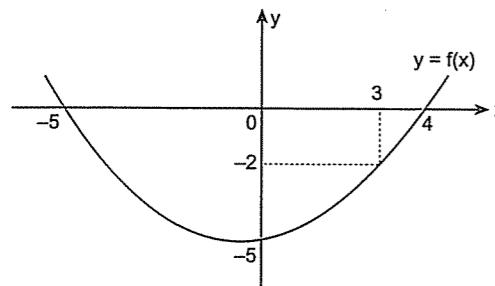

6. $y = -x^2 + 4$

parabolünü çiziniz.

1.

Yukarıda $y = f(x)$ parabolü veriliyor.

Buna göre, $\frac{f(-5) + f(0)}{f(4) + f(3)}$ oranı kaçtır?

- A) $-\frac{1}{2}$ B) $-\frac{2}{5}$ C) $\frac{4}{5}$ D) 2 E) $\frac{5}{2}$

2.

$$f(x) = (a+1)x^4 + (b+3)x^3 + x^2 - a \cdot b$$

fonksiyonunun grafiği bir parabol belirttiğine göre, $a+b$ kaçtır?

- A) -5 B) -4 C) -3 D) -2 E) -1

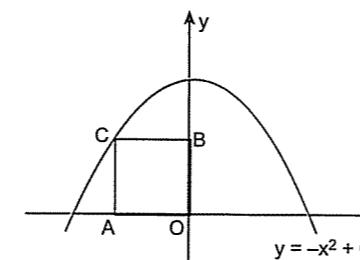
3.

$$f(x) = x^2 - (a+2)x - 3a - 1$$

parabolü A(-1, 6) noktasından geçtiğine göre, $f(2)$ kaçtır?

- A) 7 B) 8 C) 9 D) 10 E) 11

4.

AOBC karesinin C köşesi $y = -x^2 + 6$ parabolü üzerindedir.

Buna göre, karenin çevresi kaç birimdir?

- A) 4 B) 6 C) 8 D) 10 E) 12

karekök

$$5. \quad y = x^2 - 6x - 16$$

parabolünün x eksenini kestiği noktaların apsisleri a ve b dir.

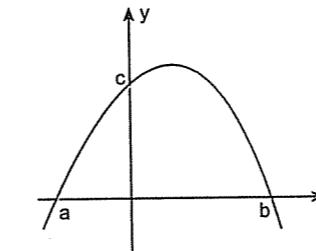
Buna göre, $|a - b|$ kaçtır?

- A) 4 B) 6 C) 8 D) 10 E) 12

82

parabol

7.

Yukarıda $y = -x^2 + x + 12$ parabolü veriliyor.

Buna göre, $b - a + c$ kaçtır?

- A) 16 B) 17 C) 18 D) 19 E) 20

10.

$$\begin{aligned} f(x) &= x^2 - 6x + 1 \\ g(x) &= -x^2 + 2x + 5 \end{aligned}$$

olduğuna göre, $f(x)$ in en küçük değeri ile $g(x)$ in en büyük değerinin toplamı kaçtır?

- A) -3 B) -2 C) -1 D) 1 E) 2

$$11. \quad y = x^2 - (1 - 4k)x + 2$$

parabolünün simetri eksenin $x + 2 = 0$ doğrusu olduğuna göre, k kaçtır?

- A) $\frac{1}{4}$ B) $\frac{2}{3}$ C) 1 D) $\frac{5}{4}$ E) $\frac{3}{2}$

$$8. \quad y = -kx^2 + (3 - k)x + 4$$

parabolünün tepe noktasının apsisi -4 olduğunu göre, k kaçtır?

- A) $-\frac{5}{6}$ B) $-\frac{5}{9}$ C) $-\frac{3}{7}$ D) $\frac{1}{3}$ E) $\frac{2}{5}$

karekök

$$6. \quad y = (m-1)x^2 - 3x + 1$$

parabolü x eksenini iki farklı noktada kesmektedir.

Buna göre, m nin doğal sayı değerlerinin toplamı kaçtır?

(Bunun bir parabol olduğunu unutma.)

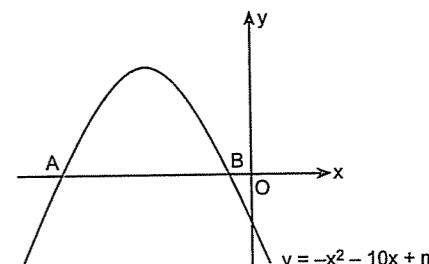
- A) 5 B) 6 C) 7 D) 8 E) 9

$$9. \quad y = -x^2 + 4x - 2$$

parabolünün tepe noktasının ordinatı kaçtır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

12.

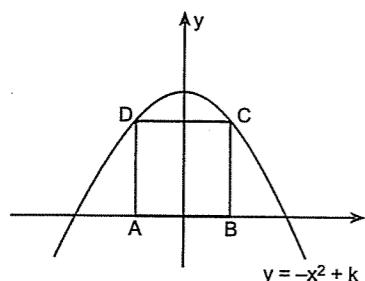
$y = -x^2 - 10x + m$ parabolü x eksenini A ve B noktalarında kesiyor.

$|AO| = 9 \cdot |OB|$ olduğuna göre, m kaçtır?

- A) -9 B) -6 C) -5 D) -3 E) -1

83

13.

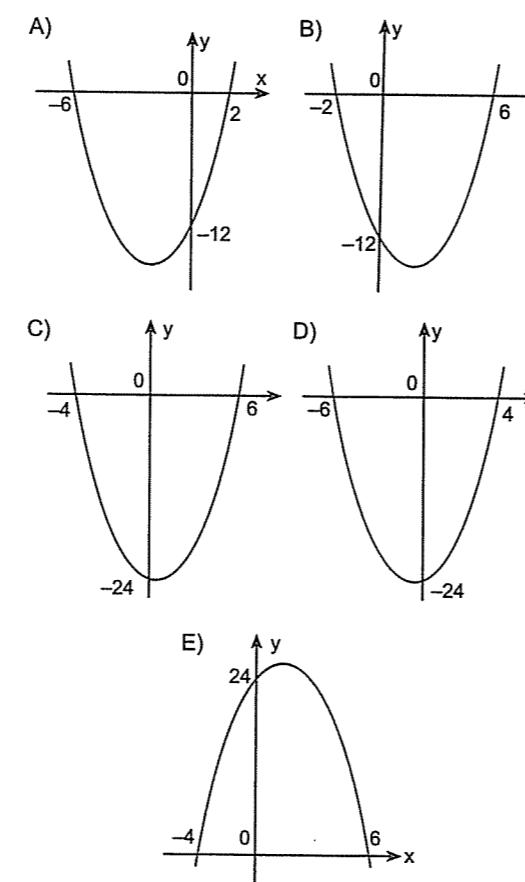
ABCD karesinin C ve D köşeleri $y = -x^2 + k$ parabolü üzerindedir.

A(ABCD) = 64 br² olduğuna göre, k kaçtır?

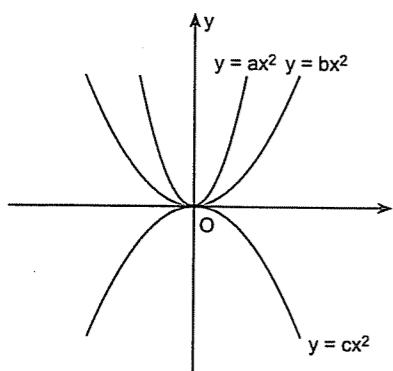
- A) 16 B) 18 C) 20 D) 24 E) 32

15. $y = x^2 - 2x - 24$

parabolü aşağıdakilerden hangisinde doğru çizilmiştir?

14.

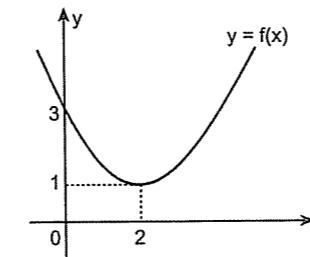

Yukarıda $y = ax^2$, $y = bx^2$ ve $y = cx^2$ parabolleri gösterilmiştir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) $c < b < a$ B) $c < a < b$ C) $a < b < c$
D) $a < c < b$ E) $b < a < c$

17.

Tepe noktası (2, 1) olan ve y eksenini (0, 3) noktasında kesen $y = f(x)$ parabolünün denklemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $y = \frac{1}{2}(x+1)^2 + 2$ B) $y = \frac{1}{2}(x-2)^2 + 1$
C) $y = \frac{1}{4}(x-1)^2 + 2$ D) $y = 2(x-2)^2 + 1$
E) $y = (x-1)^2 + 2$

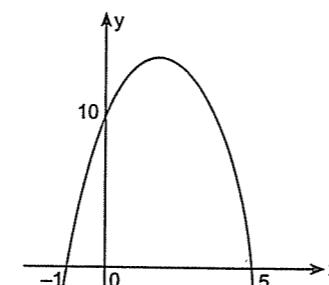
karekök

karekök

18. $f(x) = -x^2 + 4x + 1$ parabolü ile $y = x - 3$ doğrusunun kesişim noktalarından birinin ordinatı kaçtır?

- A) -5 B) -3 C) -1 D) 1 E) 2

16.

Yukarıda verilen parabolün denklemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $y = -x^2 + 4x + 10$ B) $y = -x^2 + 5x + 10$
C) $y = -2x^2 + 8x + 10$ D) $y = -2x^2 + 5x + 8$
E) $y = -x^2 + 4x + 8$

19. $y = mx^2 - x + 4$ parabolü ile $y = 6 - 2x$ doğrusu birbirine teğet olduğuna göre, m kaçtır?

- A) $-\frac{1}{8}$ B) $-\frac{1}{6}$ C) $-\frac{2}{5}$ D) $-\frac{3}{4}$ E) $-\frac{6}{5}$

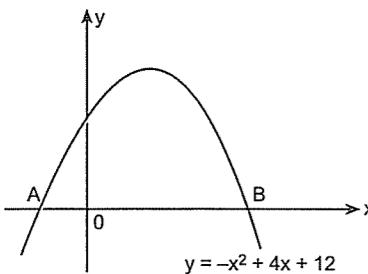
20. $f(x) = x^2 + 4x + 7$ parabolü ile $g(x) = x^2 - 3x$ parabolünün kesişim noktasının apsisi kaçtır?

- A) -2 B) -1 C) 0 D) 1 E) 2

KONU TESTİ - 1

parabol

1.

$y = -x^2 + 4x + 12$ parabolü x eksenini A ve B noktalarında kesiyor.

Buna göre, B noktasının apsisi kaçtır?

- A) 3 B) 4 C) 5 D) 6 E) 7

2.

$$f(x) = 4x^{\frac{n-2}{n+1}} - x + 5$$

fonksiyonunun grafiği bir parabol belirttiğine göre, n kaçtır?

- A) -4 B) -3 C) -2 D) 2 E) 3

3.

$$y = x^2 + nx + 6$$

parabolünün tepe noktasının $(-1, m)$ olduğuna göre, $m + n$ kaçtır?

- A) 5 B) 6 C) 7 D) 8 E) 9

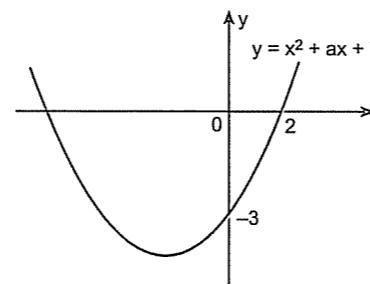
4.

$$y = x^2 - 4px + 1 - 3p$$

parabolünün y eksenini kestiği noktanın ordinatı -5 olduğuna göre, p kaçtır?

- A) -2 B) -1 C) 1 D) 2 E) 3

5.

Yukarıda verilen $y = x^2 + ax + b$ parabolünde $a + b$ kaçtır?

- A) $-\frac{7}{2}$ B) $-\frac{8}{3}$ C) -2 D) $-\frac{5}{3}$ E) $-\frac{2}{3}$

6.

$$f(x) = 2x^2 - 8x + 3$$

fonksiyonu veriliyor.

Buna göre, $f(x)$ in en küçük değeri kaçtır?

- A) -8 B) -6 C) -5 D) -4 E) -2

7.

$$y = 2x^2 - nx + 5$$

parabolü x eksenine tegettir.

Buna göre, n nin pozitif değeri kaçtır?

- A) 6 B) $2\sqrt{10}$ C) $3\sqrt{5}$ D) $4\sqrt{3}$ E) 8

8.

$$y = -x^2 + (2k - 3)x - k$$

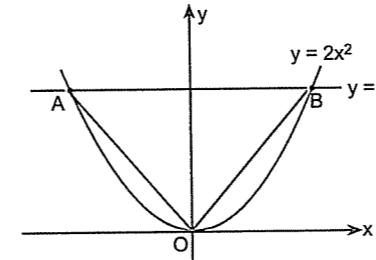
parabolünün tepe noktası $x = -4$ doğrusu üzerindedir.

Buna göre, k kaçtır?

- A) $-\frac{5}{2}$ B) -2 C) $-\frac{5}{3}$ D) $-\frac{3}{2}$ E) -1

parabol

9.

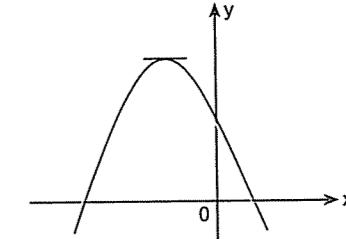

$y = 2x^2$ parabolü ile $y = 8$ doğrusu A ve B noktalarında kesiyor.

Buna göre, AOB üçgeninin alanı kaç br^2 dir?

- A) 12 B) 16 C) 20 D) 24 E) 32

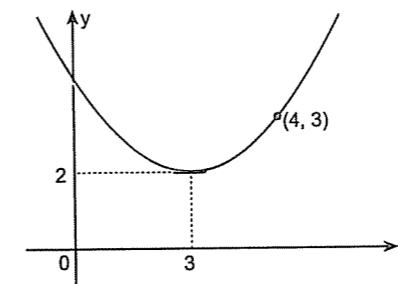
12.

$y = ax^2 + bx + c$ parabolü ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlışır?

- A) $b^2 - 4ac > 0$ B) $c > 0$ C) $a \cdot c < 0$
 D) $b > 0$ E) $a + b < 0$

10.

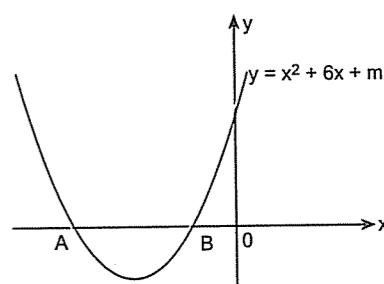

Tepe noktası $(3, 2)$ olan parabol $(4, 3)$ noktasından geçiyor.

Buna göre, parabolün y eksenini kestiği noktanın ordinatı kaçtır?

- A) 7 B) 8 C) 9 D) 10 E) 11

13.

$y = x^2 + 6x + m$ parabolü x eksenini A ve B noktalarında kesmektedir.

$|AB| = 4$ br olduğuna göre, m kaçtır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

11.

$$y = x^2 - 12$$

parabolü üzerinde bulunan ve apsis ordinatına eşit olan noktanın apsisı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) -4 B) -3 C) -2 D) 3 E) 6

14. $y = x^2 - x - 5$ parabolü ile $y = x + 3$ doğrusunun kesişim noktalarının ordinatları toplamı kaçtır?

- A) 4 B) 5 C) 6 D) 7 E) 8

KONU TESTİ - 1 (Çözümler)

parabol

1. Parabolün x eksenini kestiği noktalar için $y = 0$ olur.

$$-x^2 + 4x + 12 = 0 \Rightarrow (x - 6) \cdot (-x - 2) = 0$$

$$x = 6 \quad x = -2$$

Buna göre, B nin apsisı 6 olur.

Yanıt D

2. Fonksiyonun parabol belirtmesi için ikinci dereceden olması gereklidir.

$$\frac{n-2}{n+1} = 2 \Rightarrow n-2 = 2n+2 \Rightarrow n = -4$$

Yanıt A

3. Tepe noktasının apsisı -1 ise,

$$-1 = -\frac{b}{2a} \Rightarrow \frac{n}{2} = 1 \Rightarrow n = 2$$

-1 denklemde x yerine yazarak m yi buluruz.

$$y = x^2 + 2x + 6 \Rightarrow m = (-1)^2 + 2 \cdot (-1) + 6$$

$$m = 5$$

Buna göre, $m + n = 5 + 2 = 7$ olur.

Yanıt C

4. Parabolün y eksenini kestiği nokta sabit terimidir.

$$1 - 3p = -5 \Rightarrow 3p = 6 \Rightarrow p = 2$$

Yanıt D

5. $y = x^2 + ax + b$ parabolünün y eksenini kestiği noktanın ordinatı -3 olduğundan $b = -3$ dür.

Parabol x eksenini $(2, 0)$ noktasında kestiğinden,

$$0 = 2^2 + a \cdot 2 - 3 \Rightarrow 2a = -1 \Rightarrow a = -\frac{1}{2}$$

$$\text{Buna göre, } a + b = \left(-\frac{1}{2}\right) + (-3) = -\frac{7}{2} \text{ bulunur.}$$

Yanıt A

6. $f(x)$ in en küçük değeri tepe noktasının ordinatıdır.

$$r = -\frac{b}{2a} = -\frac{-8}{4} = 2$$

$$k = 2 \cdot 2^2 - 8 \cdot 2 + 3 = 8 - 16 + 3 = -5 \text{ bulunur.}$$

Yanıt C

7. Parabol x eksenine teğet ise $\Delta = 0$ olur.

$$(-n)^2 - 4 \cdot 2 \cdot 5 = 0 \Rightarrow n^2 - 40 = 0$$

$$n^2 = 40$$

n nin pozitif değeri $2\sqrt{10}$ olur.

Yanıt B

8. Tepe noktası $x = -4$ üzerinde ise $r = -4$ tür.

$$r = -\frac{b}{2a} \Rightarrow -4 = -\frac{2k - 3}{-2}$$

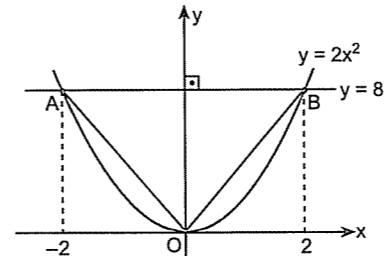
$$8 = -2k + 3$$

$$2k = -5$$

$$k = -\frac{5}{2}$$

Yanıt A

9.

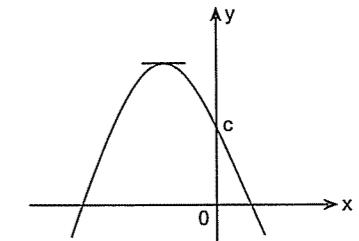
$y = 8$ ve $y = 2x^2$ nin kesişim noktalarını bulmak için birbirine eşitleriz.

$$2x^2 = 8 \Rightarrow x = 2 \text{ veya } x = -2$$

Buna göre, $|AB| = 4$ br olur. Üçgenin yüksekliği 8 br olduğundan $A(AOB) = \frac{4 \cdot 8}{2} = 16$ br² bulunur.

Yanıt B

12.

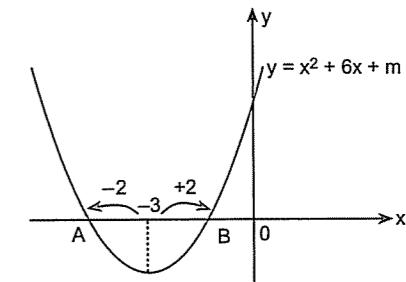
Parabolün kolları aşağı doğru olduğundan $a < 0$ olur.
y eksenini pozitif tarafta kestiğinden $c > 0$ olur.

Tepe noktasının apsisı negatifdir.

$r = -\frac{b}{2a}$ denkleminde r nin negatif olması için b negatif olmalıdır.

Yanıt D

13.

Tepe noktasının apsisi $-\frac{6}{2} = -3$ olur.

$|AB| = 4$ br ise A nin apsisı -5 , B nin apsisı -1 olur.

B yi denklemde sağlatsak $0 = 1 - 6 + m$
 $m = 5$ bulunur.

Yanıt D

14. $x^2 - x - 5 = x + 3$

$$x^2 - 2x - 8 = 0$$

$$(x - 4) \cdot (x + 2) = 0$$

$$x = 4 \quad x = -2$$

$$x = -2 \text{ için } y = x + 3 = -2 + 3 = 1$$

$$x = 4 \text{ için } y = x + 3 = 4 + 3 = 7$$

Ordinatlar toplamı 8 bulunur.

Yanıt E

11. Aradığımız noktanın apsisini ordinatına eşit ise denklemde y yerine de x yazarız.

$$x = x^2 - 12 \Rightarrow x^2 - x - 12 = 0$$

$$\begin{array}{r} x \quad -4 \\ x \quad +3 \end{array}$$

$$(x - 4) \cdot (x + 3) = 0$$

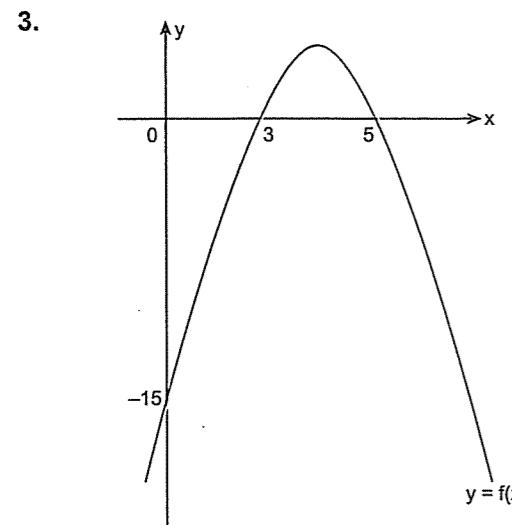
$$x = 4 \quad x = -3$$

Yanıt B

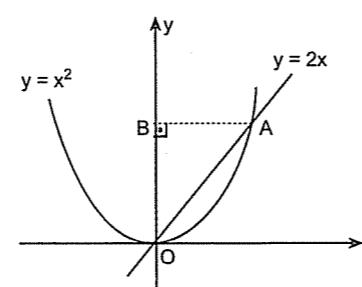
KONU TESTİ - 2

1. $f(x) = -x^2 + (m+2)x - 4$
fonksiyonu en büyük değerini $x = -1$ için aldığına göre, m kaçtır?
A) -4 B) -2 C) -1 D) 1 E) 2

2. $f(x) = -nx^2 - 2nx + 3n - 1$
parabolünün tepe noktasının ordinatı 7 olduğunu göre, n kaçtır?
A) -2 B) -1 C) 1 D) 2 E) 3

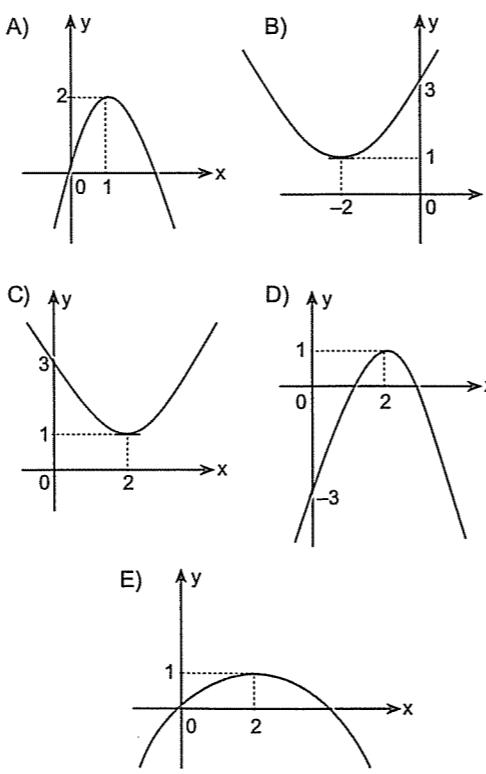
4.

- $y = 2x$ doğrusu ile $y = x^2$ parabolü A noktasında kesiyor.
Buna göre, OAB üçgeninin alanı kaç br^2 dir?
A) 2 B) 3 C) 4 D) 6 E) 8

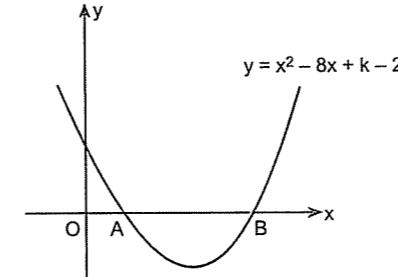
İtareklik

5. $y = -(x-2)^2 + 1$
parabolü aşağıdakilerden hangisidir?

parabol

6.

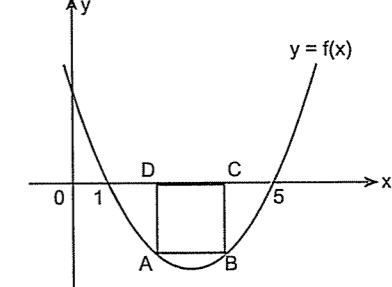

Yukarıdaki parabol x eksenini A ve B noktalarında kesiyor.

- $|AB| = 2 \cdot |OA|$ olduğuna göre, k kaçtır?

- A) 6 B) 8 C) 10 D) 12 E) 14

9.

A ve B köşeleri $y = f(x)$ parabolünün üzerinde olan ABCD karesinin alanı $4 br^2$ dir.

- Buna göre, $y = f(x)$ parabolünün denklemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $y = \frac{2}{3}(x^2 - 5x + 6)$ B) $y = \frac{3}{2}(x^2 - 6x + 5)$
C) $y = \frac{2}{3}(x^2 - 6x + 5)$ D) $y = \frac{3}{4}(x^2 - 6x - 5)$
E) $y = \frac{3}{2}(x^2 + 5x + 6)$

karekök

7. $f(x) = x^2 + 6x - 1$

fonksiyonunun görüntü kümesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-\infty, 3]$ B) $(-\infty, 12]$ C) $[-10, \infty)$
D) $(-\infty, -10]$ E) $[12, \infty)$

10. A(0, 0), B(-4, 0) ve C(-1, 6) noktalarından geçen parabolün denklemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $y = 2x^2 - 8x$ B) $y = -x^2 - 4x$
C) $y = -x^2 + 4x$ D) $y = -2x^2 + 4x$
E) $y = -2x^2 - 8x$

8. $y = 2x^2 - (m-1)x + 8$

parabolü x eksenini iki farklı noktada kesmektedir.

- Buna göre, m nin en küçük doğal sayı değeri kaçtır?

- A) 7 B) 8 C) 9 D) 10 E) 11

11. $y = x^2 + 4x - k$ parabolü ile $y = -2x + 2k$ doğrusu kesişmemektedir.

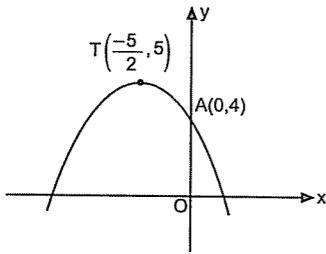
- Buna göre, k nin en büyük tam sayı değeri kaçtır?

- A) -4 B) -2 C) -1 D) 2 E) 3

90

91

1.

Şekilde grafiği verilen parabolün tepe noktası $T\left(-\frac{5}{2}, 5\right)$ y eksenini kestiği noktası da $A(0, 4)$ tür.

Bu parabolün denklemi $y = ax^2 + bx + c$ olduğuna göre, b kaçtır?

- A) $-\frac{5}{4}$ B) $-\frac{4}{5}$ C) $-\frac{3}{2}$ D) $\frac{1}{2}$ E) $\frac{5}{3}$

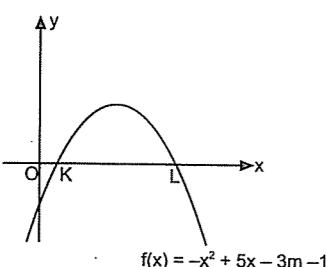
(ÖYS 1996)

2. $y = ax^2 - 8x + 2a - 4$ eğrisi, x eksenine teğet olduğuna göre, a aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) -5 B) -3 C) -2 D) 3 E) 6

(ÖYS 1997)

3.

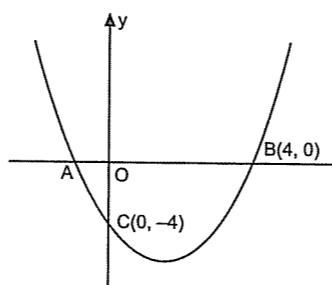
Yukarıdaki şekilde denklemi $y = -x^2 + 5x - 3m - 1$ olan fonksiyonun grafiği verilmiştir.

$|OL| = 4 \cdot |OK|$ olduğuna göre, m kaçtır?

- A) -2 B) -1 C) 1 D) 2 E) 3

(ÖYS 1997)

4.

Şekilde verilen parabolün denklemi

$$y = x^2 + bx + c$$

olduğuna göre, A(x, 0) noktasının apsisi (x) kaçtır?

- A) -1 B) -2 C) $-\frac{1}{2}$ D) $-\frac{3}{2}$ E) $-\frac{5}{2}$

(ÖYS 1998)

5. a, b gerçel sayılar ve

$$A = -a^2 + 8a + 1$$

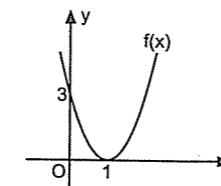
$$B = b^2 + 18b + 5$$

olduğuna göre, A nin en büyük sayı değeri ile B nin en küçük sayı değeri toplamı kaçtır?

- A) -59 B) -50 C) 60 D) 70 E) 80

(ÖSS 1999 ipt.)

6.

$f(x)$ fonksiyonunun grafiği şekildeki gibi, Ox eksenine (1, 0) noktasında teğet olan ve (0, 3) noktasından geçen paraboldür.

Buna göre, $f(3)$ kaçtır?

- A) 3 B) 4 C) 6 D) 7 E) 12

(ÖSS 2006 II)

parabol

BÖLÜM

4

Eşitsizlikler

KÖŞETAŞI KAZANIMLAR

- Eşitsizliği kavrar.
- Birinci dereceden fonksiyonların işaret tablosunu yapar.
- Birinci dereceden eşitsizlikleri tablo yardımıyla çözer.
- 5. Birden fazla fonksiyonun çarpımıyla elde edilen eşitsizlikleri çözer.
- Çift katlı kökü kavrar.
- Mutlak değerli fonksiyonun kökünün çift katlı kök olduğunu kavrar.
- Verilen fonksiyonları eşitsizliğin bir tarafına toplar.
- Problem biçiminde sorulan eşitsizlikleri çözer.
- 12. $\frac{f(x)}{g(x)} \geq 0$ ve $\frac{f(x)}{g(x)} \leq 0$ biçimindeki eşitsizlikleri çözer.
- Kesirli eşitsizliklerde kesirlerin paydalarını eşitler.
- İçer - dışlar çarpımı yapmadan kesirleri bir tarafa toplayarak eşitsizlikleri çözer.
- Eşitsizliklerde kökü bulunmayan çarpanları fark eder.
- Eşitsizlik sistemini çözer.
- Grafiği verilen fonksiyonun işaret tablosunu yapar.
- İkinci dereceden denklemlerde köklerin varlığını inceler.
- İkinci dereceden denklemlerde kökler toplamı ve çarpımı ile ilgili eşitsizlikleri çözer.
- İkinci dereceden denklemlerde zit işaretli kökleri inceler.
- İkinci dereceden denklemlerde aynı işaretli kökleri inceler.

köşetaşı

Yukarıdaki sayı doğrusunda gösterilen bölgede bulunan tam sayıların toplamı kaçtır?

açıklamalı çözüm

Bir sayıdan büyük veya küçük olan sayıları ifade eden matematiksel yazılıma eşitsizlik diyoruz.

Öncelikle bu bölümde hemen hemen her soruda karşılaşacağımız $>$, $<$, \leq , \geq sembollerini, bu sembollerle belirtilen eşitsizlıkların sayı doğrusunda gösterimini ve bulunan değerlerin küme olarak yazılışını hatırlayalım.

EŞİTSİZLİK	SAYI DOĞRUSU GÖSTERİMİ	DEĞER KÜMESİ
$x > 4$		$(4, \infty)$
$x < 2$		$(-\infty, 2)$
$x \geq -3$		$[-3, \infty)$
$x \leq -1$		$(-\infty, -1]$
$-6 \leq x < 4$		$[-6, 4)$
$2 < x \leq 7$		$(2, 7]$
$x < -4$ veya $x > 3$		$(-\infty, -4) \cup (3, \infty)$

Buradan iki sonuç çıkarabiliriz.

- Sayı dahil olmadığı zaman yanına normal parantez, sayı dahil olduğu zaman köşeli parantez kullanılır.
- ∞ ve $-\infty$ un yanına her zaman normal parantez kullanılır.

Köşetaşının Çözümü:

Verilen aralığı sağlayan sayılar $-1 < x \leq 4$ eşitsizliği ile ifade edilir.

Bu aralıktaki tam sayıların toplamı $0 + 1 + 2 + 3 + 4 = 10$ bulunur.

<p>1. $x \geq 4$ ve $y < -7$
olduğuna göre, x in <u>en küçük</u> tam sayı değeri ile y nin <u>en büyük</u> tam sayı değerinin toplamı kaçtır?
A) -4 B) -3 C) -1 D) 1 E) 2</p> <p>2. </p> <p>Yukarıdaki sayı doğrusunda gösterilen sayı kümesi aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?
A) $(-4, \infty)$ B) $(-\infty, 3)$ C) $[-4, 3]$
D) $(-4, 3]$ E) $[-4, 3)$</p> | <p>3. $x < -4$ ve $x \geq 1$
eşitsizliğini sağlamayan kaç farklı x tam sayısı vardır?
A) 3 B) 4 C) 5 D) 6 E) 7</p> <p>4. </p> <p>Yukarıdaki sayı doğrusu üzerinde gösterilen bölgelerde bulunan tam sayıların toplamı kaçtır?
A) 8 B) 9 C) 10 D) 11 E) 12</p> |
|---|---|

köşetaşı

$$f(x) = 3x - 12$$

fonksiyonunun işaret tablosunu yapınız.

açıklamalı çözüm

Birinci Dereceden Fonksiyonların İşaret Tablosunu Yapma

İşaret tablosu, bazı x değerleri için $f(x)$ in işaretlerini gösteren bir tablodur.

İşaret tablosu için öncelikle $f(x)$ in kökü bulunup sayı doğrusunun üzerine yerleştirilir.

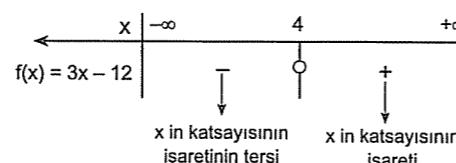
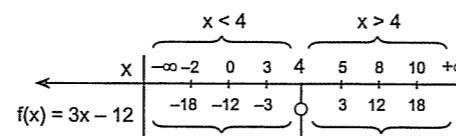
$$3x - 12 = 0 \Rightarrow 3x = 12 \Rightarrow x = 4$$

Ardından sayı doğrusunun üzerine 4 ten küçük ve büyük bazı değerler, altına bu değerler için bulunan sonuçlar yazılır.

Dikkat edilirse $x > 4$ için sonuçlar pozitif, $x < 4$ için sonuçlar negatifdir. Buna göre, 4 ün altındaki çizginin sağına (+), soluna (-) yazarak tabloyu oluştururuz.

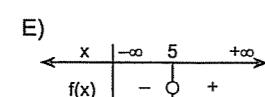
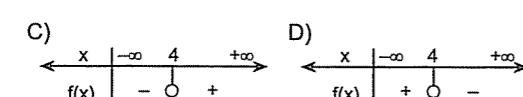
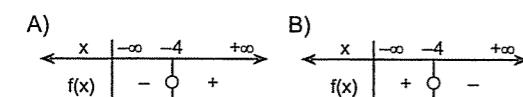
Kısa Yol:

İşaret tablosunda farklı değerler vermek yerine x in katsayısının işaretini sağa, tersini sola yazarak daha hızlı sonuç ulaşabiliriz.

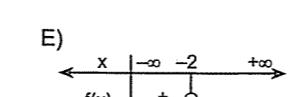
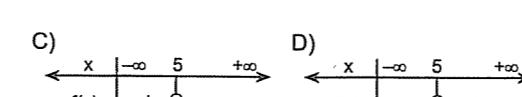
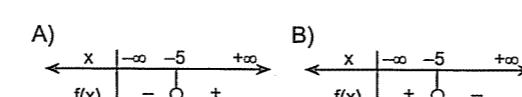
1. $f(x) = 5x + 20$

fonksiyonunun işaret tablosu aşağıdakilerden hangisidir?

2. $f(x) = -2x + 10$

fonksiyonunun işaret tablosu aşağıdakilerden hangisidir?

karekök

köşetaşı

$$3x - 12 < 0$$

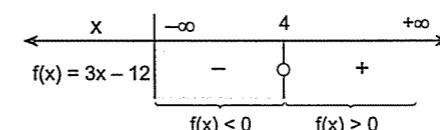
eşitsizliğini sağlayan x in en geniş değer aralığını bulunuz.

açıklamalı çözüm

İşaretli Tablosu Yardımıyla Eşitsizlik Çözümü

Eşitsizlik çözmenin en genel yöntemi işaret tablosu yapmaktır. Şimdi işaret tablosu yardımıyla eşitsizliğin çözüm kümesini bulacağız.

Bir önceki köşetaşında $f(x) = 3x - 12$ fonksiyonunun işaret tablosunu yapmıştık. $3x - 12 < 0$ eşitsizliğinde sıfırdan küçük (negatif) sonuçlar istendiğinden tabloda (-) bölgeyi tararız. Çözüm kümesi olarak taralı bölgenin üstündeki sayı kümесini alırız.

Eşitsizlik $<$ veya $>$ ile kurulmuşsa kök çözüm kümesine dahil edilmez, \leq veya \geq ile kurulmuşsa dahil edilir.

Buna göre, Ç. K. = $(-\infty, 4)$ olur.

KLASİK ÇÖZÜM

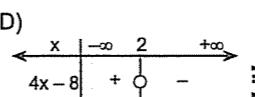
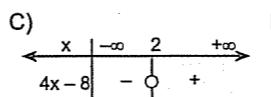
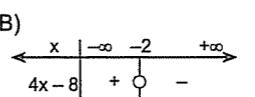
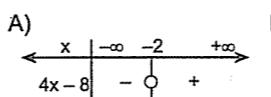
Denklemde olduğu gibi x yalnız bırakılır.

$$3x - 12 < 0 \Rightarrow 3x < 12 \Rightarrow x < 4$$

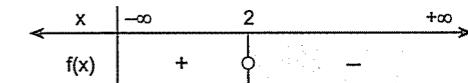
$$\text{Ç. K.} = (-\infty, 4)$$

1. $4x - 8 > 0$

eşitsizliğinin işaret tablosu aşağıdakilerden hangisidir?

3.

Yukarıda verilen eşitsizlik tablosu aşağıdakilerden eşitsizliklerden hangisine ait olabilir?

- A) $3x - 6 > 0$
B) $-6x + 12 < 0$
C) $4x + 8 < 0$
D) $5x + 10 < 0$
E) $-2x + 4 \geq 0$

2. $5x + 30 \geq 0$

eşitsizliğini sağlayan x in en geniş değer aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-\infty, -5)$
B) $(-\infty, -6)$
C) $[-5, \infty]$
D) $(-6, \infty)$
E) $[-6, \infty)$

4. $\frac{x-2}{4} - \frac{x+2}{3} \leq -1$

eşitsizliğinin çözüm aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $[-2, \infty]$
B) $(-2, \infty)$
C) $(-\infty, -2)$
D) $(-\infty, 2)$
E) $(-\infty, 2]$

köşetaşı

$$(x - 2) \cdot (-3x + 9) \leq 0$$

esitsizliğini sağlayan x in en geniş değer aralığını bulunuz.

acıklamalı çözüm

Birden Fazla Fonksiyonun Çarpımıyla Elde Edilen Eşitsizlikler

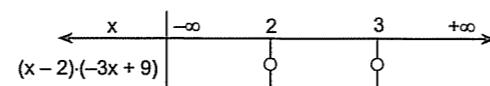
Bu tür eşitsizliklerde de bir önceki köşetaşındaki aşamaları takip edeceğiz.

- 1) Öncelikle çarpılan fonksiyonların köklerini buluruz.

$$x - 2 = 0 \Rightarrow x = 2$$

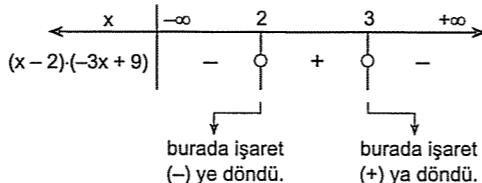
$$-3x + 9 = 0 \Rightarrow x = 3$$

- 2) Bulunan kökler sayı doğrusuna yerleştirilir.

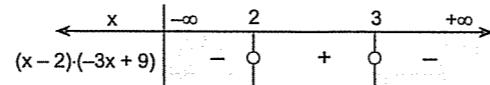
- 3) Tablonun en sağına yazılacak işaretin belirlenmesi için bir önceki köşetaşındaki kısa yolu kullanırız. Her çarpanın x in katsayısının işaretlerini çarparız.

$$\begin{array}{c} (x-2) \cdot (-3x+9) \\ \downarrow \quad \downarrow \\ (+) \cdot (-) = (-) \end{array}$$

Buna göre, tabloya en sağdan (-) ile başlarız. Ardından her kökte işaretin değiştiririz.

- 4) $(x - 2) \cdot (-3x + 9) \leq 0$ eşitsizliğinde çarpılan ifadelerin sonucunun sıfırdan küçük veya sıfıra eşit olması gereğinden tabloda (-) bölgeleri tararız.

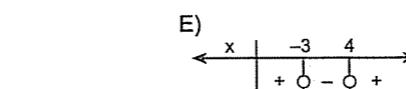
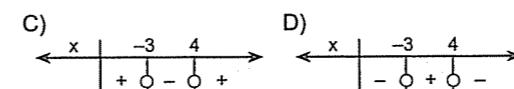
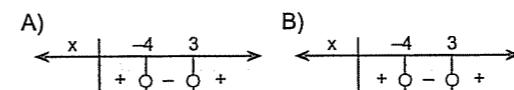

$$\text{Ç.K.} = (-\infty, 2] \cup [3, \infty)$$

Not: \leq işaretini kullanıldığından 2 ve 3 ün köşeli parantez ile çözüm kümesine dahil edildiğine dikkat edelim.

1. $(x + 3) \cdot (2x - 8) > 0$

eşitsizliğinin işaret tablosu aşağıdakilerden hangisidir?

4. $(5 - x) \cdot (3x + 4) \geq 0$

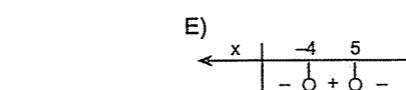
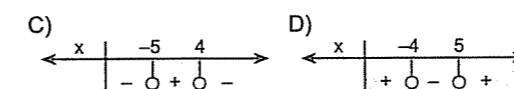
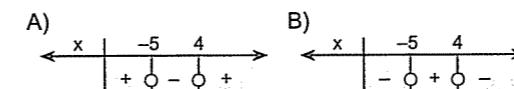
eşitsizliğinin çözüm aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

A) $(-\infty, -\frac{4}{3})$ B) $(-\infty, \frac{4}{3}]$ C) $[-\frac{4}{3}, 5]$

D) $[5, \infty)$ E) $[\frac{4}{3}, 5]$

2. $(-x + 4) \cdot (x + 5) \leq 0$

eşitsizliğinin işaret tablosu aşağıdakilerden hangisidir?

5. $-3x \cdot (4x + 8) \leq 0$

eşitsizliğinin çözüm aralıklarından biri aşağıdakilerden hangisidir?

A) $(-\infty, 0]$ B) $(-\infty, 2)$ C) $[-2, 0]$
D) $(-2, \infty)$ E) $[0, \infty)$

3. $(x + 4) \cdot (x - 1) < 0$

eşitsizliğinin çözüm aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

A) $(-\infty, -4)$ B) $(-4, \infty)$ C) $(1, \infty)$
D) $(-4, 1)$ E) $(-\infty, -4) \cup (1, \infty)$

6. $(x + 4) \cdot (x - 3) \cdot (1 - x) \leq 0$

eşitsizliğini sağlayan x in negatif tam sayı değerlerinin toplamı kaçtır?

A) -10 B) -8 C) -6 D) -4 E) -3

köşetaşı

$$(x^2 - 9) \cdot (x^2 - x - 2) < 0$$

eşitsizliğini sağlayan x in en geniş değer aralığını bulunuz.

açıklamalı çözüm

Öncelikle verilen fonksiyonları çarpanlarına ayırırız.

$$\begin{aligned} x^2 - 9 &\Rightarrow (x - 3) \cdot (x + 3) \\ x^2 - x - 2 &\Rightarrow (x - 2) \cdot (x + 1) \\ x &\quad -2 \\ x &\quad +1 \end{aligned} \quad \left. \begin{array}{l} (x - 3) \cdot (x + 3) \cdot (x - 2) \cdot (x + 1) < 0 \end{array} \right\}$$

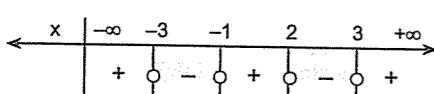
- 1) Fonksiyonda çarpanların köklerini bulup sayı doğrusunda yerleştiririz.

$$x - 3 = 0 \Rightarrow x = 3 \quad x + 3 = 0 \Rightarrow x = -3 \quad x - 2 = 0 \Rightarrow x = 2 \quad x + 1 = 0 \Rightarrow x = -1$$

- 2) Tabloya sağdan başlayacağımız işareti bulmak için x in katsayılarının işaretlerini çarparız.

$$\begin{array}{ccccccc} (x - 3) & \cdot & (x + 3) & \cdot & (x - 2) & \cdot & (x + 1) \\ \downarrow & & \downarrow & & \downarrow & & \downarrow \\ (+) & \cdot & (+) & \cdot & (+) & \cdot & (+) = (+) \end{array}$$

Tabloya + işaretü ile başlar, her kökte işaretü değiştiririz.

Fonksiyonu sıfırdan küçük yapan x değerlerini aradığımızdan tabloda (-) bölgeleri tararız. Taralı bölgelerin üstünde bulunan sayı doğrusu parçalarına göre çözüm kümesi $(-3, -1) \cup (2, 3)$ olur.

Eşitsizlik $<$ ile oluşturulduğundan kökler çözüm kümesine dahil edilmemi.

1. $x^2 - 2x - 15 \geq 0$

eşitsizliğinin çözüm aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-\infty, -3]$ B) $[-3, 5]$
 C) $[5, \infty]$ D) $(-\infty, -3] \cup [5, \infty)$
 E) $(-\infty, -3) \cup (5, \infty)$

3. $4x - x^3 < 0$

eşitsizliğinin çözüm aralıklarından biri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-\infty, -2)$ B) $(-\infty, 0)$ C) $(-2, 0)$
 D) $(0, 2)$ E) $(0, \infty)$

karekök

2. $2x^2 - x - 3 \leq 0$

eşitsizliğini sağlayan kaç x tam sayısı vardır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

4. $(x^2 - 25) \cdot (x^2 - x) > 0$

eşitsizliğini sağlayan x in en küçük pozitif tam sayı değeri kaçtır?

- A) 1 B) 2 C) 4 D) 5 E) 6

köşetaşı

$$-(x + 3)^2 \cdot (x + 2)^3 \geq 0$$

eşitsizliğini sağlayan x in en geniş değer aralığını bulunuz.

açıklamalı çözüm

Bir eşitsizliğin içinde bulunan $(ax + b)^n$ ifadesinde n çift ise bu ifadeden elde edilen köke çift katlı kök denir.

Başa bir deyişle, fonksiyonda bir kök çift sayıda varsa bu kök çift katlıdır.

İşaret tablosunda çift katlı köke gelindiğinde işaret değişmez. (Buna çok dikkat etmeliyiz!!!)

Köşetaşının Çözümü:

Verilen eşitsizliğin köklerini bulalım.

$$-x + 3 = 0 \Rightarrow x = 3 \quad (\text{Parantezin kuvveti } 2 \text{ olduğundan çift katlı köktür.})$$

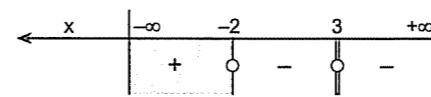
$$x + 2 = 0 \Rightarrow x = -2$$

Tabloda çift katlı kökü gösterirken 2 tane çizgi kullanabiliriz.

Tabloya sağdan başlayacağımız işaretü bulalım.

$$-(-x - 3)^2 \cdot (x + 2)^3$$

$$\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow \\ (-) \cdot (-)^2 \cdot (+)^3 = (-) \cdot (+) \cdot (+) = (-) \text{ olduğundan tabloya } (-) \text{ ile başlariz.}$$

→ işaretü değiştirmedi

Tabloda + bölgenin üstündeki sayı kümesi $(-\infty, -2]$ dir. (-2 nin dahil olduğuna dikkat edelim.)

Eşitsizliklerde \leq veya \geq kullanıldığı zaman çift katlı kök fonksiyonu sıfır yapacağından çözüm kümesine dahil edilir. Bu durumda çözüm kümesi $(-\infty, -2] \cup \{3\}$ olur.

Kısaca, \leq veya \geq gördüğümüzde tüm kökleri çözüm kümesine alırız.

1. $(x - 4)^2 \cdot (x + 1) < 0$

eşitsizliğinin en geniş çözüm aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-\infty, -1)$ B) $(-\infty, 4)$ C) $(-1, 4)$
 D) $(-1, \infty)$ E) $(4, \infty)$

3. $x^2 \cdot (x + 1)^3 \cdot (5 - x) > 0$

eşitsizliğinin en geniş değer aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-\infty, 5)$ B) $(-1, \infty)$
 C) $(-1, 5)$ D) $(-1, 5) - \{0\}$
 E) $(-\infty, -1) \cup (0, 5)$

karekök

2. $(6 - x)^4 \cdot (x + 3)^5 \leq 0$

eşitsizliğinin en geniş çözüm aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-\infty, 6]$ B) $[-3, 6]$ C) $[6, \infty)$
 D) $(-\infty, -3]$ E) $(-\infty, -3) \cup \{6\}$

4. $(x^2 - 1) \cdot (x^2 - 4x - 5) \leq 0$

eşitsizliğini sağlayan kaç farklı tam sayı vardır?
 (Çift katlı kökü fark ettin mi?)

- A) 3 B) 4 C) 5 D) 6 E) 7

4.7

eşitsizlikler

köşetaşı

$$|3-x|(6-3x) < 0$$

eşitsizliğinin en geniş çözüm aralığını bulunuz.

açıklamalı çözüm

Mutlak Değer Fonksiyonu ile Oluşturulan Eşitsizlikler

Eşitsizliğin içindeki fonksiyonda bulunan mutlak değerin kökü çift katlı kök kabul edilir.

Köşetaşının Çözümü:

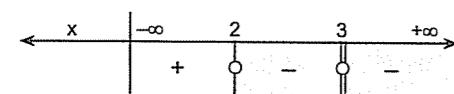
Öncelikle kökleri bulup sayı doğrusuna yerlestirelim.

$$|3-x|=0 \Rightarrow x=3 \text{ (Çift katlı köktür.) (Tabloda çift çizgi ile gösterilir.)}$$

$$6-3x=0 \Rightarrow x=2$$

Tabloya başlangıç işaretini bulalım.

$|3-x|(6-3x)$
 $\downarrow \quad \downarrow$
 $- \cdot (-) = (+) \cdot (-) = (-)$ olduğundan tabloya $(-)$ ile başlarız. Çift katta işaret değişmez.

Eşitsizlikte $<$ olduğundan 2 ve 3 çözüm kümesine alınmaz.

Bu nedenle 3 ü $(2, \infty)$ aralığından çıkarız. Çözüm aralığı $(2, \infty) - \{3\}$ olur.

1. $|3x+12|(1-x)^3 < 0$

eşitsizliğinin çözüm aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(1, \infty)$ B) $(-4, \infty)$ C) $(-4, 1)$
 D) $(-1, 4)$ E) $(-\infty, -4) \cup (1, \infty)$

3. $|x|(x-4)^5 \cdot (x+2) < 0$

eşitsizliğinin çözüm aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-\infty, -2)$ B) $(-2, 4)$
 C) $(-2, 4) - \{0\}$ D) $(4, \infty)$
 E) $(0, \infty) - \{4\}$

karekök

2. $|6-x|(x^2-x-12) \leq 0$

eşitsizliğini sağlayan x tam sayılarının toplamı kaçtır?

- A) 4 B) 6 C) 7 D) 10 E) 12

4. $|9-x^2|(x-1) > 0$

eşitsizliğini sağlayan en küçük iki pozitif tam sayının toplamı kaçtır?

- A) 3 B) 4 C) 5 D) 6 E) 7

4.8

eşitsizlikler

köşetaşı

$$(x-3) \cdot (1-x) \geq x-1$$

eşitsizliğini sağlayan x in kaç farklı tam sayı değeri vardır?

açıklamalı çözüm

Eşitsizlikleri tablo yardımcı ile çözmek için "küçüktür" veya "büyüktür" işaretinin bir tarafında kesinlikle sıfır bulunmalıdır. Bu nedenle verilen fonksiyonların herbirini eşitsizliğin bir tarafına toplar, diğer tarafta sıfır bırakırız.

Köşetaşının Çözümü:

$$(x-3) \cdot (1-x) \geq x-1 \Rightarrow (x-3) \cdot (1-x) + (1-x) \geq 0 \quad (1-x) \text{ parantezine alırız.}$$

$$(1-x) \cdot (x-3+1) \geq 0$$

$$(1-x) \cdot (x-2) \geq 0$$

Kökleri bulalım.

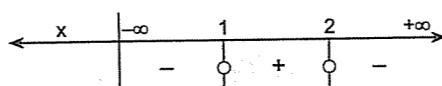
$$1-x=0 \Rightarrow x=1$$

$$x-2=0 \Rightarrow x=2$$

İşarete karar verelim.

$$(1-x) \cdot (x-2)$$

$\downarrow \quad \downarrow$
 $(-) \cdot (+) = (-)$ olduğundan tabloya $(-)$ ile başlarız.

Cözüm kümesi $[1, 2]$ olup eşitsizliği sağlayan tam sayılar 1 ve 2 dir.

1. $x^2 < 2x + 8$

eşitsizliğinin çözüm aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-\infty, -4)$ B) $(-\infty, -2)$ C) $(-2, 4)$
 D) $(2, \infty)$ E) $(4, \infty)$

3. $(x-4) \cdot (x+1) \leq 6$

eşitsizliğini sağlayan kaç farklı tam sayı değeri vardır?

- A) 4 B) 5 C) 6 D) 7 E) 8

karekök

2. $x^3 \geq 9x$

eşitsizliğini sağlayan x in negatif tam sayı değerlerinin toplamı kaçtır?

- A) -3 B) -5 C) -6 D) -8 E) -10

4. $(2-x) \cdot (x+5) > 2-x$

eşitsizliğini sağlayan x in tam sayı değerlerinin toplamı kaçtır?

- A) -2 B) -5 C) -6 D) -9 E) -10

4.9

eşitsizlikler

köşetasi

Karesi, kendisinin 30 fazlasından küçük olan kaç farklı tam sayı değeri vardır?

açıklamalı çözüm

Aradığımız sayı x olsun.

Bu sayının karesi x^2 , kendisinin 30 fazlası $x + 30$ olur.

Karesi, kendisinin 30 fazlasından küçük olduğuna göre,

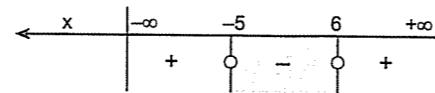
$x^2 < x + 30$ eşitsizliği elde edilir.

$$\begin{array}{l} x^2 - x - 30 < 0 \Rightarrow (x - 6)(x + 5) < 0 \\ \begin{array}{r} x \\ -6 \\ \hline x \\ +5 \end{array} \end{array}$$

Çarpanların kökleri $x = 6$ ve $x = -5$ dir.

$$\begin{array}{l} (x - 6) \cdot (x + 5) \\ \downarrow \quad \downarrow \\ (+) \cdot (+) = (+) \text{ olduğundan tabloya (+) ile başlarız.} \end{array}$$

Taralı bölgede $-4, -3, -2, -1, 0, 1, 2, 3, 4, 5$ olmak üzere 10 tam sayı vardır.

1. Bir real sayının karesi, kendisinin 12 fazlasından büyüktür.

Buna göre, bu sayının en küçük pozitif tam sayı değeri kaçtır?

- A) 3 B) 4 C) 5 D) 6 E) 7

3. Küpü ile karesinin 2 katının toplamı sıfırdan büyük olan reel sayılar kümesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-\infty, -2)$ B) $(-2, 0)$ C) $(0, \infty)$
D) $(-2, \infty)$ E) $(-2, \infty) - \{0\}$

karekök

2. Karesinin 8 eksiği, kendisinin 2 katından küçük olan reel sayılar kümesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-\infty, -4)$ B) $(-\infty, -2)$ C) $(-2, 4)$
D) $(2, \infty)$ E) $(4, \infty)$

4. 6 katı, karesinden büyük olan kaç farklı tam sayı vardır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

4.10

eşitsizlikler

köşetasi

$$\frac{2x+8}{3-x} \leq 0$$

eşitsizliğini sağlayan x in en geniş değer aralığını bulunuz.

açıklamalı çözüm

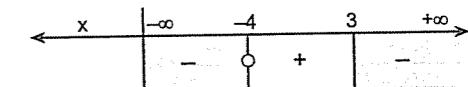
$$\frac{f(x)}{g(x)} \leq 0 \text{ veya } \frac{f(x)}{g(x)} \geq 0 \text{ Biçimindeki Eşitsizlikler}$$

Bu tür eşitsizliklerde de aynı aşamalar uygulanır. Farklı olarak paydayı sıfır yapan kök çözüm kümesine alınmaz. Bunu unutmamak için paydayı sıfır yapan kökün tablodaki çizgisine sıfır yazmamalım.

Payın kökü: $2x + 8 = 0 \Rightarrow x = -4$

Paydanın kökü: $3 - x = 0 \Rightarrow x = 3$ (Tabloda çizgisine sıfır yazılmaz.)

$$\begin{array}{c} (+) \\ \uparrow \\ \frac{2x+8}{3-x} = \frac{(+)}{(-)} = (-) \text{ olduğundan tabloya (-) ile başlanır.} \\ \downarrow \\ (-) \end{array}$$

Paydayı sıfır yapacağından 3 çözüm kümesine alınmaz.

Ç.K. = $(-\infty, -4] \cup (3, \infty)$ olur.

Not: $<$ veya $>$ ile oluşturulan eşitsizliklerde hiçbir kök çözüm kümesine alamayacağımızdan paydayı sıfır yapan kökle ilgilenmemiz gerekmek.

$$1. \frac{1}{x-2} \geq 0$$

eşitsizliğinin çözüm aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-\infty, -2)$ B) $(-2, \infty)$ C) $[2, \infty)$
D) $(2, \infty)$ E) $\mathbb{R} - \{2\}$

$$3. \frac{x}{3x+12} < 0$$

eşitsizliğini sağlayan x tam sayılarının toplamı kaçtır?

- A) -15 B) -10 C) -6 D) -5 E) -3

$$2. \frac{x-5}{1-x} \geq 0$$

eşitsizliğini sağlayan kaç farklı x tam sayısı vardır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

$$4. \frac{-3-x}{x} \leq 0$$

eşitsizliğinin çözüm aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-\infty, 0)$ B) $(0, 3]$ C) $[0, 3)$
D) $(0, \infty)$ E) $(3, \infty)$

4.11

köşetaşı

$$\frac{(2-x) \cdot (x-3)}{x^2 - 6x + 5} \leq 0$$

eşitsizliğinin en geniş çözüm aralığı nedir?

açıklamalı çözüm

$$\frac{(2-x) \cdot (x-3)}{x^2 - 6x + 5} \leq 0 \Rightarrow \frac{(2-x) \cdot (x-3)}{(x-5) \cdot (x-1)} \leq 0$$

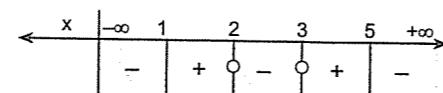
İfadesinin pay ve paydasındaki kökleri bulalım.

$$2-x=0 \Rightarrow x=2, \quad x-3=0 \Rightarrow x=3 \\ x-5=0 \Rightarrow x=5, \quad x-1=0 \Rightarrow x=1$$

(1 ve 5 paydada olduğundan tabloda sıfır yazmamalı.)

İşaretlere bakalım.

$$\begin{array}{c} (-) (+) \\ \uparrow \quad \uparrow \\ \frac{(2-x) \cdot (x-3)}{(x-5) \cdot (x-1)} = \frac{(-)\cdot(+)}{(+)\cdot(+)} = \frac{(-)}{(+)} = (-) \\ \downarrow \quad \downarrow \\ (+) (+) \end{array}$$

Üzerinde sıfır olan kökleri çözüm kümesine alırız.

$$\text{Ç.K.} = (-\infty, 1) \cup [2, 3] \cup (5, \infty)$$

1. $\frac{(x+1)(5-x)}{x} > 0$

eşitsizliğinin en geniş değer aralığı nedir?

- A) $(0, \infty)$
B) $(-1, 0)$
C) $(0, 5)$
D) $(-1, 0) \cup (5, \infty)$
E) $(-\infty, -1) \cup (0, 5)$

3. $\frac{x^2 - 16}{x^2 - 3x - 10} \leq 0$

eşitsizliğini sağlayan kaç farklı tam sayı değeri vardır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

karekök

2. $\frac{-2}{x^2 - 2x - 8} \geq 0$

eşitsizliğinin çözüm aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-\infty, -2)$
B) $(-2, 4)$
C) $[-2, 4]$
D) $(0, 4)$
E) $(-\infty, -2) \cup (4, \infty)$

4. $\frac{x^3 - 8}{3^x - 27} \leq 0$

eşitsizliğinin en geniş değer aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-\infty, 2]$
B) $(3, \infty)$
C) $(2, 3)$
D) $[2, 3]$
E) $(-\infty, 2) \cup (3, \infty)$

4.12

eşitsizlikler

köşetaşı

$$\frac{(x+2)^3 \cdot (x-3)^2}{4-x^2} \leq 0$$

eşitsizliğinin en geniş çözüm aralığı nedir?

açıklamalı çözüm

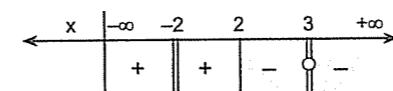
Bu köşetaşında 7. köşetaşında olduğu gibi çift katlı köklere dikkat edeceğiz.

$$\frac{(x+2)^3 \cdot (x-3)^2}{4-x^2} \leq 0 \Rightarrow \frac{(x+2)^3 \cdot (x-3)^2}{(2-x) \cdot (2+x)} \leq 0$$

Payın kökleri: $(x+2)^3 = 0 \Rightarrow x = -2, \quad (x-3)^2 = 0 \Rightarrow x = 3$ (çift katlı)Paydanın kökleri: $2-x=0 \Rightarrow x=2, \quad 2+x=0 \Rightarrow x=-2$ Dikkatle incelediğimizde $x = -2$ kökü pay ve paydada tek sayıda kullanılıyor.Toplamba $x = -2$ kökünü 4 kez kullanmış olduğumuzdan bu kök çift katlı köke döner.

İşaretlere bakalım.

$$\frac{(x+2)^3 \cdot (x-3)^2}{(2-x) \cdot (2+x)} = \frac{(+)^3 \cdot (+)^2}{(-)\cdot(+)} = \frac{(+)\cdot(+)}{(-)\cdot(+)} = \frac{(+)}{(-)} = (-)$$

-2 ve 2 paydada olduğundan çözüm kümesine alınmayacaktır.

$$\text{Ç.K.} = (2, \infty)$$

1. $\frac{x}{(x-4)^2} < 0$

eşitsizliğinin çözüm aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-\infty, 0)$
B) $(0, 4)$
C) $[0, 4)$
D) $(2, \infty)$
E) $[4, \infty)$

3. $\frac{(x+3)^5 \cdot (x-2)^{10}}{1-x} \geq 0$

eşitsizliğini sağlayan tam sayı değerlerinin toplamı kaçtır?

- A) -6 B) -4 C) -3 D) -2 E) -1

2. $\frac{(x-7) \cdot (5-x)^2}{x+1} \leq 0$

eşitsizliğinin çözüm aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-\infty, -1)$
B) $(-1, 7) - \{5\}$
C) $(-1, 7]$
D) $[5, \infty)$
E) $(-\infty, -1) \cup [5, 7]$

4. $\frac{x^2 - x - 6}{(x+1) \cdot (x-3)^5} \leq 0$

eşitsizliğini sağlayan kaç farklı tam sayı değeri vardır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

4.13

eşitsizlikler

köşetesi

$$\frac{x}{x+2} - \frac{1}{x} < 0$$

eşitsizliğinin en geniş çözüm aralığı nedir?

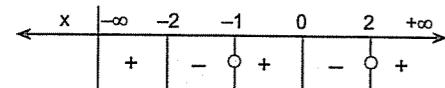
açıklamalı çözüm

Toplanan veya çıkarılan kesirlerin bulunduğu eşitsizliklerde kesirlerde payda eşitleme yapılarak verilenler çarpım ve bölüm durumuna getirilir.

$$\frac{x}{x+2} - \frac{1}{x} < 0 \Rightarrow \frac{x^2}{x \cdot (x+2)} - \frac{x+2}{x \cdot (x+2)} < 0$$

$$\frac{x^2 - x - 2}{x \cdot (x+2)} < 0$$

$$\frac{(x-2) \cdot (x+1)}{x \cdot (x+2)} < 0$$

eşitsizliğinin kökleri $x = 2, x = -1, x = 0$ ve $x = -2$ dir.Tüm çarpanlarda x in işaret + olduğundan tabloya da + ile başlarız.Eşitsizlikte $<$ kullanıldığından hiçbir kök çözüm kümesine alınmaz. $\mathcal{C.K.} = (-2, -1) \cup (0, 2)$

1. $x - \frac{1}{x} > 0$

eşitsizliğinin çözüm aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-\infty, 0)$ B) $(-1, 1)$
 C) $(0, \infty)$ D) $(-1, 0) \cup (1, \infty)$
 E) $(-\infty, -1) \cup (0, 1)$

3. $\frac{x}{x^2 - 4} + \frac{1}{x+2} > 0$

eşitsizliğinin çözüm aralıklardan biri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-\infty, -2)$ B) $(-2, 1)$ C) $(1, 2)$
 D) $(1, \infty)$ E) $(-2, 2)$

2. $1 - \frac{1}{x} - \frac{12}{x^2} < 0$

eşitsizliğini sağlayan kaç farklı tam sayı değeri vardır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

karekök

4. $\frac{x}{x+6} - \frac{1}{x+2} \leq 0$

eşitsizini sağlayan x tam sayılarının toplamı kaçtır?

- A) -12 B) -10 C) -8 D) -6 E) -4

4.14

eşitsizlikler

köşetesi

$$\frac{x}{x-2} > \frac{x+2}{x+1}$$

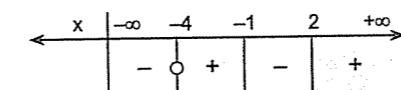
eşitsizliğinin en geniş çözüm aralığı nedir?

açıklamalı çözüm

Birbirinden küçük veya büyük iki kesirli ifadenin bulunduğu sorularda içler - dışlar çarpımı yapılmaz. Bunun yerine kesirlerden biri diğer tarafa alınıp payda eşitlenir.

$$\frac{x}{x-2} > \frac{x+2}{x+1} \Rightarrow \frac{x}{x-2} - \frac{x+2}{x+1} > 0 \Rightarrow \frac{x^2 + x - x^2 + 4}{(x-2)(x+1)} > 0$$

$$\frac{(x+4)}{(x-2)(x+1)} > 0$$

Eşitsizliğin kökleri $-4, 2, -1$ dir. Tüm çarpanlarda x in işaret + olduğundan tabloya + ile başlarız. $\mathcal{C.K.} = (-4, -1) \cup (2, \infty)$

1. $x < \frac{9}{x}$

eşitsizliğinin çözüm aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-3, 0)$ B) $(-\infty, 0)$
 C) $(0, 3)$ D) $(-\infty, -3) \cup (0, 3)$
 E) $(-3, 0) \cup (3, \infty)$

3. $\frac{8}{x-1} > 2$

eşitsizini sağlayan kaç x tam sayısı vardır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

karekök

2. $x+2 > \frac{15}{x}$

eşitsizini sağlayan negatif tam sayıların toplamı kaçtır?

- A) -15 B) -12 C) -10 D) -8 E) -6

4. $\frac{4}{x+3} \geq x$

eşitsizliğinin çözüm aralıklarından biri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-\infty, -3)$ B) $[-4, -3]$ C) $(-3, \infty)$
 D) $(-3, 1]$ E) $[1, \infty)$

4.15

eşitsizlikler

köşetaşı

$$\frac{-2^{x+1}(x^2 - 9)}{x^2 + x + 4} \geq 0$$

eşitsizliğinin çözüm aralığını bulunuz.

açıklamalı çözüm

Kökü Bulunmayan Çarpanlar

Eşitsizliklerde bazı çarpanların kökleri bulunmaz. Çünkü bu çarpanları sıfır yapan x değeri yoktur. Bunların bazılarını kolayca tespit edebilirken üç terimlilerin discriminantına bakarız. $\Delta < 0$ ise kökü yoktur.

Köşetaşının Çözümü:

$-2^{x+1} \neq 0$ olacağından bu çarpanın kökü yoktur.

$$x^2 - 9 = 0 \Rightarrow (x-3) \cdot (x+3) = 0$$
 ise kökler $x = 3$ ve $x = -3$ tür.

$x^2 + x + 4$ üç terimlisi kolayca çarpanlara ayrılmadığından discriminantına bakılır.

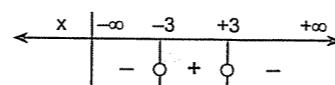
$$b^2 - 4ac \Rightarrow 1^2 - 4 \cdot 1 \cdot 4 = -15 < 0$$
 olduğundan kök yoktur.

İşarete bakalım.

Kökü olmayan çarpanların da işaretine bakılır.

$x^2 + x + 4$ çarpımında en büyük dereceli x in (x^2) işaretini alınır.

$$\frac{-2^{x+1} \cdot (x-3) \cdot (x+3)}{x^2 + x + 4} = \frac{(-) \cdot (+) \cdot (+)}{(+)} = \frac{(-)}{(+)} = (-)$$

$$\text{Ç. K.} = [-3, 3]$$

1. $(x^2 + 1) \cdot (x^2 - x - 6) < 0$

eşitsizliğinin çözüm aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-\infty, -2)$ B) $(-3, 2)$ C) $(-2, 3)$
D) $(3, \infty)$ E) $(-\infty, -2) \cup (3, \infty)$

3. $\frac{x^2 - x + 5}{-x^2 + 2x + 8} > 0$

eşitsizliğinin çözüm aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-2, 4)$ B) $(-\infty, -2)$ C) $(-4, 2)$
D) $(2, \infty)$ E) $(4, \infty)$

2. $\frac{5^x \cdot (4-x)}{x^2 - 1} \geq 0$

eşitsizliğini sağlayan pozitif x tam sayılarının toplamı kaçtır?

- A) 3 B) 5 C) 7 D) 9 E) 10

karekök

4. $\frac{-3^{x+5} \cdot (x^2 - 4x + 4)}{x+1} \leq 0$

eşitsizliğinin çözüm aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-\infty, -1)$ B) $(-1, 2)$ C) $(2, \infty)$
D) $(-1, \infty)$ E) $(-\infty, -1) \cup [2, \infty)$

4.16

eşitsizlikler

köşetaşı

$$\frac{x^2 - 9}{x} \geq 0 \quad (x-5) \cdot (1-x)^2 < 0$$

eşitsizlik sisteminin çözüm kümesini bulunuz.

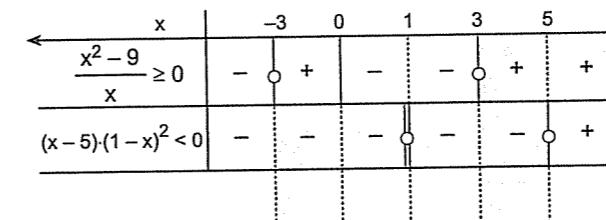
açıklamalı çözüm

Eşitsizlik Sistemleri

Birden fazla eşitsizliği içeren sistemlerdir. Verilen eşitsizlikler için iki katlı bir tablo hazırlanıp ortak çözüm kümesi bulunur.

1. eşitsizliğin kökleri $-3, 3$ ve 0 dır. 0 paydada olduğundan çözüm kümesine dahil değildir. Bu eşitsizliğin işareti $+$ ile başlar.

2. eşitsizliğin kökleri 5 ve 1 dir. 1 çift katıdır. Eşitsizlik $<$ ile kurulduğundan kökler dahil değildir.

İşaret $(+) \cdot (-)^2 = +$ olduğundan tablo $+$ ile başlar.

1 ve 5, birinci eşitsizliğin kökleri olmadığından işaretleri değiştirmez. Sanki onlar yokmuş gibi davranırız. Aynı durum ikinci eşitsizlikte $-3, 3$ ve 0 için de geçerlidir. Tabloda iki eşitsizlikte de çözüm aralıkları tarandıktan sonra ortak olan bölmelerin altı taranır. Bu aralıklar sistemin çözüm kümesidir. Birinci eşitsizlikte -3 ve 3 dahil olduğundan ortak çözüm kümesine dahildir.

$$\text{Ç. K.} = [-3, 0] \cup [3, 5]$$

1. $(x-1) \cdot (x+4) < 0$

$$4 - x^2 \geq 0$$

eşitsizlik sisteminin çözüm aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-\infty, -4)$ B) $(-4, -2)$ C) $[-2, 1)$
D) $(1, 2]$ E) $[2, \infty)$

3. $\frac{x}{x-3} > 0 \quad \frac{x+2}{6-x} < 0$

eşitsizliğinin çözüm aralıklarından biri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-\infty, 0)$ B) $(-2, 0)$ C) $(0, 3)$
D) $(3, 6)$ E) $(6, \infty)$

2. $(x+3)^2 \cdot (4-x) \geq 0$

$$\frac{1}{x+1} < 0$$

eşitsizlik sisteminin çözüm aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

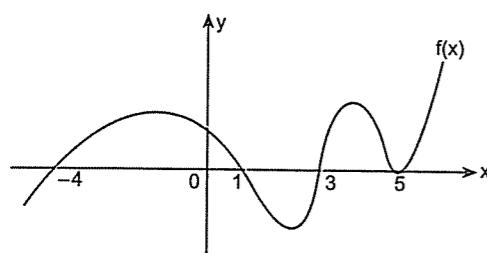
- A) $(-\infty, -3)$ B) $(-\infty, -1)$ C) $[-3, -1)$
D) $(-1, 4]$ E) $(-1, \infty)$

4. $\frac{x^2 - x - 2}{4-x} \geq 0 \quad \frac{5-x}{x^2} > 0$

eşitsizliğinin çözüm aralıklarından biri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-\infty, 2)$ B) $(-1, 2)$ C) $[2, 4)$
D) $(2, 4]$ E) $(4, 5)$

köşetasi

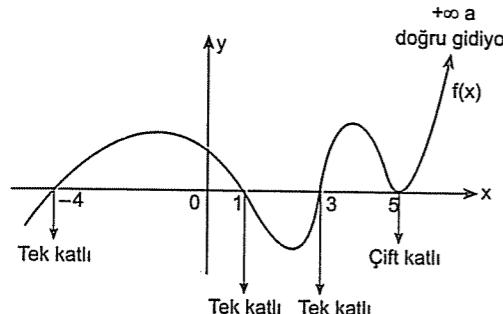
Yanda $f(x)$ fonksiyonunun grafiği veriliyor.

Buna göre,

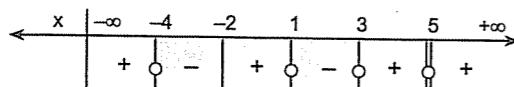
$$\frac{f(x)}{x+2} < 0$$

eşitsizliğini sağlayan x in en geniş değer aralığını bulunuz.

açıklamalı çözüm

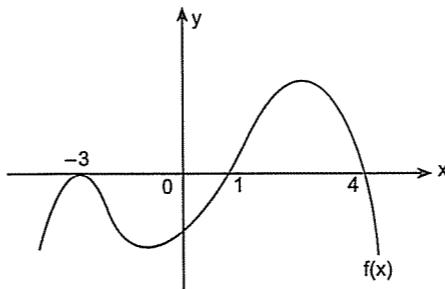
Grafiği verilen $f(x)$ fonksiyonunun x eksenini kestiği noktalar $f(x)$ in kökleridir.Bunlardan x eksenini kesip öbür tarafa geçenler tek katlı kök, x eksenine teğet olanlar çift katlı köktür.Buna göre, $f(x)$ in tek katlı kökleri $-4, 1, 3$; çift katlı kökü 5 tır.
 $\frac{f(x)}{x+2} < 0$ eşitsizliğinden dolayı tabloya $x = -2$ kökü de eklenir.
İşarete bakarken $f(x)$ in en sağdaki ucunun $+\infty$ veya $-\infty$ a doğru gidişine bakarız. Grafik $(+\infty)$ a doğru gidiyorsa $f(x)$ in işaretini $(+)$, $(-\infty)$ a doğru gidiyorsa $f(x)$ in işaretini $(-)$ alırız. $x + 2$ nin işaretini $(+)$ olduğundan

$$\frac{f(x)}{x+2} = \frac{(+) \cdot (+)}{(+) \cdot (+)} = (+) işaretini ile tabloya başlarız.$$

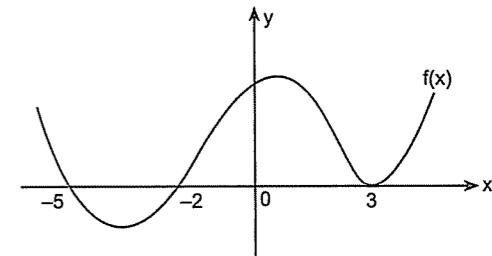
$$\text{Ç. K.} = (-4, -2) \cup (1, 3)$$

1.

Yukarıda $f(x)$ fonksiyonunun grafiği veriliyor.Buna göre, $f(x) \geq 0$ eşitsizliğinin çözüm aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-\infty, 1)$
B) $[1, 4] \cup \{-3\}$
C) $[-3, 4]$
D) $(1, 4)$
E) $[-3, 1] \cup \{4\}$

3.

Yukarıda $f(x)$ fonksiyonunun grafiği veriliyor.

Buna göre,

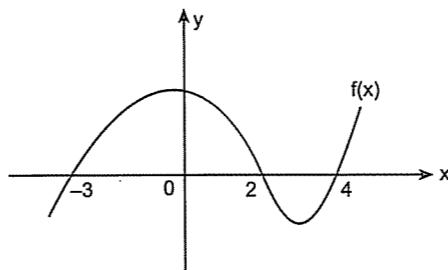
$$\frac{f(x)}{x} \geq 0$$

eşitsizliğinin çözüm aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $[-5, -2]$
B) $(-\infty, -2]$
C) $(-5, 0)$
D) $[-5, -2] \cup (0, \infty)$
E) $(-2, 0)$

karekök

2.

Yukarıda $f(x)$ fonksiyonunun grafiği veriliyor.

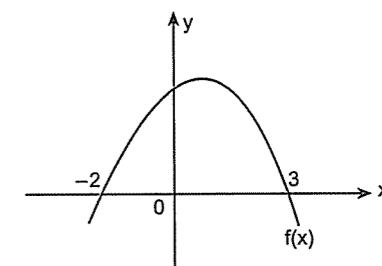
Buna göre,

$$(x - 1) \cdot f(x) \leq 0$$

eşitsizliğinin çözüm aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-\infty, -3]$
B) $(-3, 2) \cup (4, \infty)$
C) $[-3, 1] \cup [2, 4]$
D) $(1, 2)$
E) $[4, \infty)$

4.

Yukarıda $f(x)$ fonksiyonunun grafiği veriliyor.

Buna göre,

$$(x + 1)^2 \cdot f(x) > 0$$

eşitsizliğini sağlayan x tam sayılarının toplamı kaçtır?

- A) 2
B) 3
C) 5
D) 6
E) 7

köşetasi

$$x^2 + (m+1)x + m + 4 = 0$$

denkleminin iki farklı reel kökü olduğuna göre, m nin en geniş değer aralığını bulunuz.

açıklamalı çözüm

İkinci dereceden bir denklemin iki farklı reel kökü varsa $\Delta > 0$ dir.

$$b^2 - 4ac > 0 \Rightarrow (m+1)^2 - 4 \cdot 1 \cdot (m+4) > 0$$

$$m^2 + 2m + 1 - 4m - 16 > 0$$

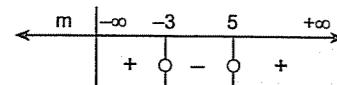
$$m^2 - 2m - 15 > 0$$

$$\begin{array}{r} m \\ \hline -5 \\ m \\ +3 \end{array}$$

$$(m-5) \cdot (m+3) > 0$$

Eşitsizlikte kökler 5 ve -3 tür.

m nin işaretleri (+) olduğundan tablo (+) ile başlar.

$$\text{Ç. K. } = (-\infty, -3) \cup (5, \infty)$$

HATIRLAYALIM

$$ax^2 + bx + c = 0$$

- $\Delta > 0$ ise iki farklı reel kök vardır.
- $\Delta = 0$ ise tek kök vardır.
- $\Delta < 0$ ise reel kök yoktur.

1. $x^2 + (k-2)x + 4 = 0$

denkleminin reel kökü olmadığına göre, k nin değer aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-\infty, -6)$ B) $(-\infty, -2)$ C) $(-2, 6)$
D) $(-6, 2)$ E) $(6, \infty)$

3. $mx^2 - 8x + 4m = 0$

denkleminin iki farklı reel kökü olduğuna göre, m nin alabileceği kaç farklı tam sayı değeri vardır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

karekök

2. $x^2 + (n+4)x + 11 - n = 0$

denkleminin iki farklı reel kökü olduğuna göre, n nin en geniş değer aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-\infty, 0)$ B) $(-10, 6)$
C) $(-14, 2)$ D) $(-\infty, -10) \cup (6, \infty)$
E) $(-\infty, -14) \cup (2, \infty)$

4. $(a+2)x^2 - 2ax + 2 - a = 0$

denkleminin reel kökü olmadığına göre, a nin tam sayı değerlerinin toplamı kaçtır?

- A) -1 B) -2 C) 0 D) 1 E) 2

köşetasi

$$x^2 + (m-2)x - m = 0$$

denkleminin reel kökleri x_1 ve x_2 dir.

Buna göre, $\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} < 0$ eşitsizliğini sağlayan m nin en geniş değer aralığı nedir?

açıklamalı çözüm

İkinci dereceden denklemin kökleri ile ilgili eşitsizliklerde öncelikle $\Delta > 0$ şartına bakarız. Ama genellikle bu eşitsizlikten bir sınırlama gelmez.

$$\Delta > 0 \Rightarrow (m-2)^2 - 4 \cdot (-m) > 0 \Rightarrow m^2 - 4m + 4 + 4m > 0$$

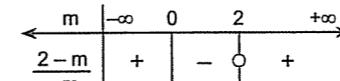
$$m^2 + 4 > 0$$

Bu eşitsizlik her m için geçerlidir.

$$\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} < 0 \Rightarrow \frac{x_1 + x_2}{x_1 \cdot x_2} < 0 \Rightarrow \frac{2-m}{-m} < 0$$

Eşitsizliğin kökleri 0 ve 2 dir.

İşareti $\frac{(-)}{(-)} = +$ ile başlar

m nin en geniş değer aralığı $(0, 2)$ olur.

HATIRLAYALIM

$$ax^2 + bx + c = 0 \text{ denkleminde}$$

$$x_1 + x_2 = -\frac{b}{a}$$

$$x_1 \cdot x_2 = \frac{c}{a}$$

formülleri ile bulunur.

1. $x^2 + (m-4)x + 1 - m = 0$

denkleminin reel kökleri x_1 ve x_2 dir.

$$x_1^2 \cdot x_2 + x_1 \cdot x_2^2 < 0$$

olduğuna göre, m nin çözüm aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-\infty, -1)$ B) $(-1, 4)$ C) $(1, 4)$
D) $(1, \infty)$ E) $(4, \infty)$

3. $x^2 - (5-k)x - k = 0$

denkleminin reel kökleri x_1 ve x_2 dir.

$$\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} \leq -1$$

olduğuna göre, k nin alabileceği tam sayı değerlerinin toplamı kaçtır?

- A) 3 B) 4 C) 5 D) 6 E) 7

4. $px^2 - (p+3)x - 1 - p = 0$

denkleminin reel kökleri x_1 ve x_2 dir.

$$x_1 + x_2 < x_1 \cdot x_2$$

olduğuna göre, p nin en geniş değer aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-\infty, -3)$ B) $(-3, -2)$ C) $(-2, 0)$
D) $(0, 2)$ E) $(3, \infty)$

köşetasi

$x^2 + (4 - k)x - 2k = 0$ denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.
 $x_1 < 0 < x_2$ ve $|x_1| > x_2$
olduğuna göre, k nin en geniş tanım aralığı nedir?

açıklamalı çözüm

Biri pozitif biri negatif iki sayının çarpımı negatiftir. Buna göre, kökleri zıt işaretli olan ikinci dereceden denklemin köklerinin çarpımı sıfırdan küçük olur.

$$x_1 < 0 < x_2 \Rightarrow x_1 \cdot x_2 < 0 \Rightarrow \frac{c}{a} < 0$$

Zıt işaretli köklerden negatif olanın mutlak değeri pozitif olandan daha büyükse köklerinin toplamı negatiftir. Örneğin; -5 ve 3 ü düşünelim. -5 mutlak değerce 3 ten daha büyüktür. Bu nedenle toplamları da negatif olur. Negatif olan mutlak değerce diğerinden daha küçük ise kökler toplamı pozitif olur. (-3 ve 5 i düşün.)

$$|x_1| > x_2 \Rightarrow x_1 + x_2 < 0 \Rightarrow -\frac{b}{a} < 0$$

$$|x_1| < x_2 \Rightarrow x_1 + x_2 > 0 \Rightarrow -\frac{b}{a} > 0$$

Köşetasının Çözümü:

$$\begin{aligned} x_1 < 0 < x_2 \Rightarrow \frac{c}{a} < 0 \Rightarrow -2k < 0 \Rightarrow k > 0 \\ |x_1| > x_2 \Rightarrow -\frac{b}{a} < 0 \Rightarrow k - 4 < 0 \Rightarrow k < 4 \end{aligned} \quad \left. \begin{array}{l} \\ \end{array} \right\} k \in (0, 4)$$

Not: $\Delta > 0$ olma şartını unutmamak gereklidir. Ama bir çok soruda olduğu gibi bu soruda da $\Delta > 0$ dan bir sınırlama çıkmadı. İsterseniz deneyin.

1. $x^2 + 4x - m + 8 = 0$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir $x_1 < 0 < x_2$ olduğuna göre, m nin en küçük tam sayı değeri kaçtır?

- A) 5 B) 6 C) 7 D) 8 E) 9

3. $x^2 + (m - 6)x - 4m = 0$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir. $x_1 < 0 < x_2$ ve $|x_1| < x_2$ olduğuna göre, m nin tam sayı değerlerinin toplamı kaçtır?

- A) 10 B) 12 C) 15 D) 21 E) 25

karekök

2. $mx^2 + (m + 2)x + 3 - m = 0$

denkleminin zıt işaretli iki kökü olduğuna göre, m nin alabileceği en büyük negatif tam sayı değeri kaçtır?

- A) -5 B) -4 C) -3 D) -2 E) -1

köşetasi

$x^2 + (m + 3)x + m - 8 = 0$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

$x_1 < x_2 < 0$

olduğuna göre, m nin en geniş değer aralığını bulunuz.

açıklamalı çözüm

İki pozitif sayının çarpımı da toplamı da pozitiftir. Bu nedenle kökleri pozitif olan ikinci dereceden denklemlerde,

$$\begin{array}{l} x_1 \cdot x_2 > 0 \Rightarrow \frac{c}{a} > 0 \\ 0 < x_1 < x_2 \\ \Rightarrow x_1 + x_2 > 0 \Rightarrow -\frac{b}{a} > 0 \end{array}$$

İki negatif sayının çarpımı pozitif, toplamı negatiftir. Bu nedenle kökleri negatif olan ikinci dereceden denklemlerde,

$$\begin{array}{l} x_1 \cdot x_2 > 0 \Rightarrow \frac{c}{a} > 0 \\ x_1 < x_2 < 0 \\ \Rightarrow x_1 + x_2 < 0 \Rightarrow -\frac{b}{a} < 0 \end{array}$$

Köşetasının Çözümü:

$$\begin{array}{l} x_1 < x_2 < 0 \Rightarrow \frac{c}{a} > 0 \Rightarrow m - 8 > 0 \Rightarrow m > 8 \\ -\frac{b}{a} < 0 \Rightarrow -(m + 3) < 0 \Rightarrow m + 3 > 0 \Rightarrow m > -3 \end{array} \quad \left. \begin{array}{l} \\ \end{array} \right\} m \in (8, \infty)$$

1. $x^2 - 8x + 6 = 0$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) $x_1 < x_2 < 0$	B) $0 < x_1 < x_2$
C) $0 < x_1 = x_2$	D) $x_1 < 0 < x_2$
$ x_1 < x_2$	

E) $x_1 < 0 < x_2$

$|x_1| > x_2$

2. $x^2 - (m + 5)x + 3m = 0$

denkleminin aynı işaretli iki reel kökü olduğuna göre, m nin değer aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

A) $(-\infty, -5)$	B) $(-5, 0)$	C) $(0, 5)$
D) $(-5, \infty)$	E) $(0, \infty)$	

3. $x^2 + (a - 3)x + a = 0$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir $x_1 < x_2 < 0$ olduğuna göre, a nin alabileceği en küçük pozitif tam sayı değeri kaçtır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

karekök

4. $ax^2 - (a + 4)x + 1 = 0$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir $0 < x_1 < x_2$ olduğuna göre, a nin en küçük tam sayı değeri kaçtır?

- A) -3 B) -2 C) -1 D) 1 E) 2

TARAMA TESTİ

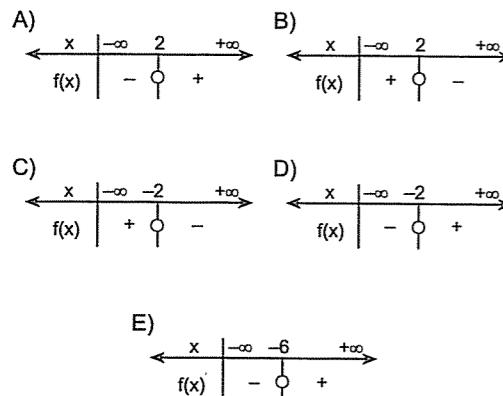
esitsizlikler

Yukarıdaki sayı doğrusunda gösterilen bölgede bulunan tam sayıların toplamı kaçtır?

- A) 16 B) 18 C) 20 D) 25 E) 27

2. $f(x) = -6x - 12$
fonksiyonunun işaret tablosu aşağıdakilerden hangisidir?

3. $x - 2(1 - x) > 4(x - 1)$
esitsizliğini sağlayan x in en büyük tam sayı değeri kaçtır?

- A) -2 B) -1 C) 1 D) 2 E) 3

4. $a < 0 < b$ olmak üzere,
 $(x - a) \cdot (-x + b) \geq 0$
esitsizliğinin çözüm kümesi aşağıdakilerden hangisidir?
A) $[-b, -a]$ B) $[a, b]$ C) $[b, a]$
D) $[-b, a]$ E) (a, b)

5. $(25 - x^2) \cdot x < 0$
esitsizliğini sağlayan negatif tam sayıların toplamı kaçtır?

- A) -15 B) -10 C) -8 D) -6 E) -3

6. $(1 - x) \cdot (x^2 - 6x + 5) \leq 0$
esitsizliğinin çözüm aralığı aşağıdakilerden hangisidir?
A) $(-\infty, 1)$ B) $(-\infty, 5)$ C) $[1, 5]$
D) $(5, \infty)$ E) $[5, \infty) \cup \{1\}$

7. $|x - 4| \cdot (x - 1) \cdot (5 - 2x) \geq 0$
esitsizliğini sağlayan tam sayıların toplamı kaçtır?

- A) 3 B) 4 C) 5 D) 6 E) 7

esitsizlikler

8. $x \cdot (x - 3) \leq x - 3$
esitsizliğinin çözüm aralığı aşağıdakilerden hangisidir?
A) $(-\infty, -1)$ B) $(-\infty, 1)$ C) $[1, 3]$
D) $(1, 3)$ E) $[1, \infty)$

9. Karesi ile kendisinin toplamı 20 den küçük olan kaç farklı tam sayı vardır?

- A) 7 B) 8 C) 9 D) 10 E) 11

10. $-\frac{x-1}{4-x} \leq 0$
esitsizliğini sağlayan kaç farklı tam sayı vardır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

11. $\frac{(9 - x^2) \cdot x}{x + 4} > 0$
esitsizliğini sağlayan tam sayıların toplamı kaçtır?

- A) -4 B) -1 C) 3 D) 6 E) 7

12. $\frac{(x-4)^4 \cdot (5-x)^3}{1+x} \geq 0$
esitsizliğinin çözüm aralığı aşağıdakilerden hangisidir?
A) $(-\infty, -1)$ B) $(-1, 4]$ C) $(-1, 5]$
D) $[4, 5]$ E) $(-1, 5) - \{4\}$

13. $\frac{x+2}{x^2} - \frac{1}{x+2} \leq 0$
esitsizliğini sağlayan kaç farklı tam sayı vardır?
A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

14. $\frac{x-1}{x} \geq \frac{x}{x+1}$
esitsizliğinin çözüm aralığı aşağıdakilerden hangisidir?
A) $(-2, -1)$ B) $(-1, 0)$ C) $(0, 1)$
D) $(0, 2)$ E) $(2, \infty)$

15. $\frac{(-x^2 - 9) \cdot (x^2 - 2x - 8)}{x-1} > 0$
esitsizliğini sağlayan pozitif tam sayıların toplamı kaçtır?

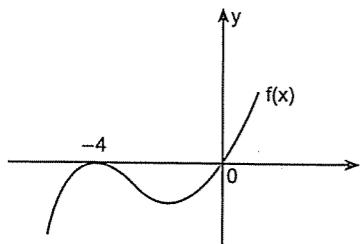
- A) 5 B) 6 C) 7 D) 8 E) 9

16. $\frac{x^2 - 4}{x} < 0 \quad \frac{x^2 - 4x - 5}{3-x} \leq 0$

eşitsizliğinin çözüm aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-2, 3)$
B) $(-2, 0)$
C) $(0, 2)$
D) $(-2, 0) \cup (3, 5]$
E) $(0, 2) \cup [5, \infty)$

17.

Yukarıda $f(x)$ fonksiyonunun grafiği veriliyor.

Buna göre, $(x - 2) \cdot f(x) \leq 0$ eşitsizliğini sağlayan x tam sayılarının toplamı kaçtır?

- A) -4
B) -3
C) -1
D) 2
E) 3

18. $x^2 + (m - 6)x + 2m = 0$

denkleminin iki farklı reel kökü olduğuna göre, m nin değer aralıklarından biri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-\infty, 3)$
B) $(0, 4)$
C) $(2, 18)$
D) $(4, 9)$
E) $(18, \infty)$

19. $x^2 + (2m - 3)x - 3m = 0$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

$$x_1 + x_2 < x_1 \cdot x_2$$

olduğuna göre, m nin en büyük tam sayı değeri kaçtır?

- A) -4
B) -2
C) -1
D) 2
E) 3

20. $x^2 + 6x + (m - 4) = 0$

denkleminin zıt işaretli iki kökü olduğuna göre, m nin en büyük tam sayı değeri kaçtır?

- A) 2
B) 3
C) 4
D) 5
E) 6

21. $x^2 + (7 - a)x - 3a = 0$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

$$x_1 < x_2 < 0$$

olduğuna göre, a nin en büyük tam sayı değeri kaçtır?

- A) -2
B) -1
C) 2
D) 3
E) 6

1. $x - \frac{x-2}{3} < \frac{3x-1}{4}$

eşitsizliğini sağlayan x in en geniş değer aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-\infty, -5)$
B) $(-5, \infty)$
C) $(-\infty, 5)$
D) $(-\infty, 11)$
E) $(11, \infty)$

2. $(2x - 5) \cdot (x + 4) \geq 0$

eşitsizliğini sağlayan x in en küçük pozitif tam sayı değeri kaçtır?

- A) 2
B) 3
C) 4
D) 5
E) 6

3. $mx^2 - mx + 3 = 0$

ikinci dereceden denkleminin reel kökü yoktur.

Buna göre, m aşağıdakilerden hangisine eşit olamaz?

- A) 1
B) 2
C) 7
D) 10
E) 13

4. $\frac{x^2 - x - 6}{5-x} \geq 0$

eşitsizliğini sağlayan pozitif tam sayıların toplamı kaçtır?

- A) 4
B) 5
C) 7
D) 9
E) 12

5. $x + 4 < \frac{5}{x}$

eşitsizliğini sağlayan x in en geniş değer aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-\infty, -5)$
B) $(-\infty, -1) \cup (0, 5)$
C) $(-5, 1)$
D) $(-\infty, -5) \cup (0, 1)$
E) $(-1, 5)$

6. $nx^2 - 12x + 4 - n = 0$

ikinci dereceden denkleminin kökleri zıt işaretli olduğuna göre, n nin en küçük pozitif tam sayı değeri kaçtır?

- A) 1
B) 3
C) 4
D) 5
E) 8

7. $x^2 - 4 < x + 2$

eşitsizliğini sağlayan x tam sayılarının toplamı kaçtır?

- A) 2
B) 3
C) 4
D) 5
E) 6

8. $\frac{(x-4)^2 \cdot (x+1)}{x^2 - 25} \leq 0$

eşitsizliğini sağlayan x doğal sayılarının toplamı kaçtır?

- A) 5
B) 6
C) 10
D) 15
E) 21

9. $3x + a > -x + 4$

esitsizliğini sağlayan x in en geniş değer aralığı $(-3, \infty)$ olduğuna göre, a kaçtır?

- A) -8 B) -6 C) -4 D) 8 E) 16

10. $(x^2 + 4) \cdot (x^2 - 2x + 1) \leq 0$

esitsizliğini sağlayan kaç farklı x tam sayısı vardır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

11. $\frac{1}{x-2} \geq 1$

esitsizliğini sağlayan x in en geniş değer aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-\infty, 2)$ B) $(2, \infty)$ C) $[2, 3]$
D) $(2, 3]$ E) $(3, \infty)$

12. Bir tam sayının karesi kendisinin 3 katının 10 fazlasından küçüktür.

Buna göre, bu tam sayının alabileceği kaç farklı değer vardır?

- A) 3 B) 4 C) 5 D) 6 E) 7

13. $\frac{3x-12}{1-x} > 0$

esitsizliğini sağlayan kaç farklı x tam sayısı vardır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

14. $\frac{|x-2|}{x^2-9} < 0$

esitsizliğini sağlayan kaç farklı x tam sayısı vardır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

karekök

15. $x^2 + 6x \leq -3x + 10$

esitsizliğini sağlayan kaç farklı x tam sayısı vardır?

- A) 8 B) 9 C) 10 D) 11 E) 12

16. $x^2 - 4x - 21 < 0$

$\frac{6-x}{x-1} \leq 0$

esitsizlik sistemini sağlayan x in en geniş değer aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(1, 7]$ B) $[-3, 6]$
C) $(1, 6]$ D) $(-3, 1) \cup [6, 7)$
E) $(-3, 1) \cup (6, 7)$

KONU TESTİ - 1 (Çözümler)

1. $x - \frac{x-2}{3} < \frac{3x-1}{4}$ payda eşitleyelim.

$12x - 4x + 8 < 9x - 3$

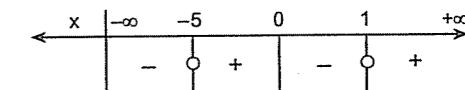
$8x + 8 < 9x - 3$

$11 < x$

5. $x + 4 < \frac{5}{x}$

$x + 4 - \frac{5}{x} < 0$

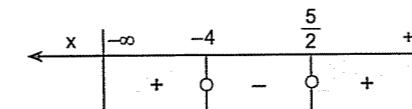
$\frac{x^2 + 4x - 5}{x} < 0 \Rightarrow \frac{(x+5)(x-1)}{x} < 0$

Yanıt D

2. Kökler $x = \frac{5}{2}$ ve $x = -4$ tür.

İki çarpanda da x in işaretü (+) olduğundan tabloya (+) ile başlarız.

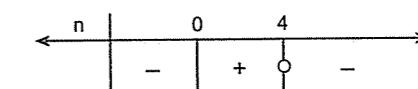

Tarali alanlarda bulunan x in en küçük pozitif tam sayı değeri 3 tür.

Yanıt B

6. Zit işaretli kökler olduğundan $x_1 \cdot x_2 < 0$ olur.

$x_1 \cdot x_2 = \frac{c}{a} = \frac{4-n}{n} < 0$

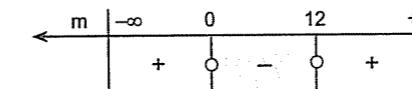

Bu aralıktaki en küçük pozitif tam sayı 5 olur.

Yanıt D

3. Reel kökü olmadığına göre $\Delta < 0$ olur.

$m^2 - 4 \cdot m \cdot 3 < 0 \Rightarrow m \cdot (m - 12) < 0$

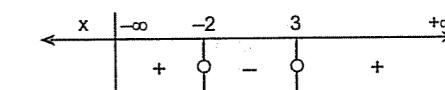
Buna göre, m sayısı 13 olamaz.

Yanıt E

7. $x^2 - 4 < x + 2$

$x^2 - x - 6 < 0$

$(x-3) \cdot (x+2) < 0$

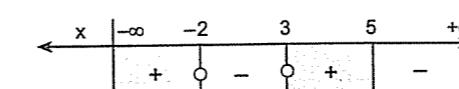
Bu aralıktaki tam sayıların toplamı
 $(-1) + 0 + 1 + 2 = 2$ olur.

Yanıt A

4. $\frac{x^2 - x - 6}{5-x} \geq 0 \Rightarrow \frac{(x-3) \cdot (x+2)}{5-x} \geq 0$

Köklər: $x = 3$, $x = -2$, $x = 5$

$$\text{İşaret: } \frac{(+)\cdot(+)=(+)}{(-)\cdot(-)=(-)}$$

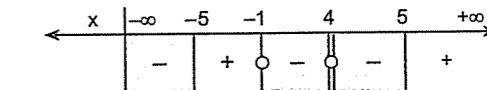

Bu aralıklardaki pozitif tam sayıların toplamı $3 + 4 = 7$ olur. Paydada olduğundan 5 i almıyoruz.

Yanıt C

8. $(x-4)^2 \cdot (x+1) \leq 0$
 $(x-5) \cdot (x+5)$

4, çift katlı köktür.

Bu aralıklardaki doğal sayıların toplamı
 $0 + 1 + 2 + 3 + 4 = 10$ olur.

Yanıt C

- A) -8 B) -6 C) -4 D) 8 E) 16

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

- A) $(-\infty, 2)$ B) $(2, \infty)$ C) $[2, 3]$
D) $(2, 3]$ E) $(3, \infty)$

- A) 3 B) 4 C) 5 D) 6 E) 7

- A) $(1, 7]$ B) $[-3, 6]$
C) $(1, 6]$ D) $(-3, 1) \cup [6, 7)$
E) $(-3, 1) \cup (6, 7)$

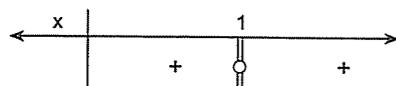
$$\begin{aligned} 9. \quad 3x + a &> -x + 4 \\ 4x &> 4 - a \\ x &> \frac{4-a}{4} \\ \frac{4-a}{4} = -3 &\Rightarrow 4-a = -12 \Rightarrow a = 16 \end{aligned}$$

Yanit E

$$\begin{aligned} 10. \quad (x^2 + 4) \cdot (x^2 - 2x + 1) &\leq 0 \\ (x^2 + 4) \cdot (x - 1)^2 &\leq 0 \end{aligned}$$

esitsizliğinde $x = 1$ çift katlı köktür.

$x^2 + 4 = 0$ in kökü yoktur.

Buna göre, x in sadece 1 değeri vardır.

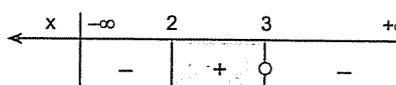
Yanit A

$$11. \frac{1}{x-2} \geq 1 \Rightarrow \frac{1}{x-2} - 1 \geq 0$$

$$\frac{1-x+2}{x-2} \geq 0$$

$$\frac{3-x}{x-2} \geq 0$$

Payın işaretü (-), paydanın işaretü (+) olduğundan tabloya (-) ile başlarız.

Buna göre, çözüm aralığı $(2, 3]$ olur.

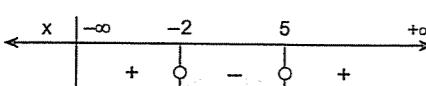
Yanit D

12. Tam sayı x olsun. Karesi, kendisinin 3 katının 10 fazlasından küçük ise,

$x^2 < 3x + 10$

$x^2 - 3x - 10 < 0$

$(x-5) \cdot (x+2) < 0$

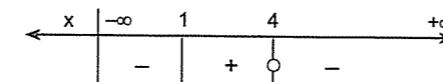
Bu aralıktaki tam sayılar $-1, 0, 1, 2, 3, 4$ tür.

Yanit D

$$13. \frac{3x-12}{1-x} > 0$$

Kökler 4 ve 1 dir.

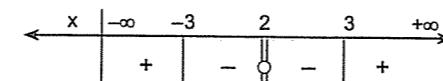
Payın işaretü (+), paydanın işaretü (-) olduğundan tabloya (-) ile başlarız.

Bu aralıktaki tam sayılar 2 ve 3 tür.

Yanit B

$$14. \frac{|x-2|}{(x-3)(x+3)} < 0$$
 eşitsizliğinde $x = 2$ çift katlı kök olur.

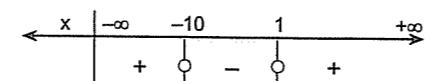
Bu aralıktaki tam sayılar $-2, -1, 0, 1$ dir.

Yanit C

$$15. x^2 + 6x \leq -3x + 10$$

$x^2 + 9x - 10 \leq 0$

$(x+10)(x-1) \leq 0$

Bu aralıktaki 12 tam sayı vardır.

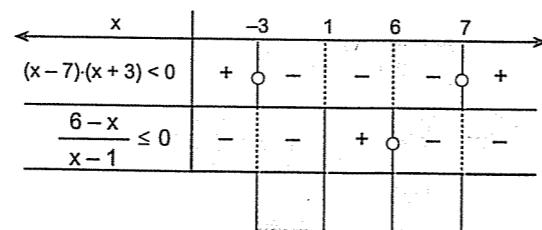
Yanit E

$$16. x^2 - 4x - 21 < 0$$

$(x-7)(x+3) < 0$

Kökleri $x = -3$ ve $x = 7$ dir. İşaret (+) ile başlarız.

$$\frac{6-x}{x-1} \leq 0$$

Kökleri $x = 1$ ve $x = 6$ dir. İşaret $\frac{(-)}{(+)} = (-)$ ile başlarız.

Yanit D

KONU TESTİ - 2

1. $-x^2 + 6x > 0$

esitsizliğini sağlayan x tam sayılarının toplamı kaçtır?

- A) 10 B) 12 C) 15 D) 20 E) 21

5. $2^{x^2} < 2^{-2x+8}$

esitsizliğini sağlayan kaç farklı x tam sayısı vardır?

- A) 4 B) 5 C) 6 D) 7 E) 8

2. $\frac{x-7}{x^2} > 0$

esitsizliğini sağlayan en küçük x tam sayısı kaçtır?

- A) 0 B) 1 C) 6 D) 7 E) 8

6. $\frac{x-5}{x+1} < \frac{3}{2}$

esitsizliğini sağlayan en büyük negatif tam sayı değeri kaçtır?

- A) -14 B) -12 C) -6 D) -4 E) -1

3. $\frac{(x-3)^{2000}}{(1-x)^{1999}} > 0$

esitsizliğini sağlayan x in en geniş değer aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-\infty, 1)$ B) $[3, \infty)$ C) $(1, \infty)$
D) $(3, \infty) \cup \{1\}$ E) $(1, \infty) - \{3\}$

7. $(x-6)(1-x) \geq 1-x$

esitsizliğini sağlayan tam sayı değerlerinin toplamı kaçtır?

- A) 19 B) 20 C) 21 D) 27 E) 28

4. $mx^2 - (m-4)x + 2m - 1 = 0$

ikinci dereceden denkleminin iki farklı negatif kökü olduğuna göre, m nin en geniş değer aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-\infty, 0)$ B) $(-\infty, \frac{1}{2})$ C) $(0, \frac{1}{2})$
D) $(\frac{1}{2}, 4)$ E) $(0, 4)$

8. $\frac{3^x \cdot (x^2 - 16)}{(x-3)^4} < 0$

esitsizliğini sağlayan x in en geniş değer aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $[-4, 4]$ B) $(-4, 4) - \{3\}$ C) $(-4, 3)$
D) $(3, 4)$ E) $(3, \infty)$

$$9. \frac{1}{x+4} \geq \frac{1}{x-4}$$

eşitsizliğini sağlayan kaç farklı x tam sayı değeri vardır?

- A) 5 B) 6 C) 7 D) 8 E) 9

$$10. \frac{x}{x+2} \leq \frac{x+2}{x-1}$$

eşitsizliğini sağlayan x in negatif tam sayı değeri kaçtır?

- A) -5 B) -4 C) -3 D) -2 E) -1

karekök

$$11. x^2 + (k+12)x - k^2 = 0$$

ikinci dereceden denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

$$x_1 + x_2 > x_1 \cdot x_2$$

olduğuna göre, k nin en küçük doğal sayı değeri kaçtır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

$$12. x \cdot (x-2) \cdot (5-x) \geq 0$$

eşitsizliğini sağlayan x doğal sayılarının toplamı kaçtır?

- A) 9 B) 11 C) 14 D) 17 E) 20

$$13. x^2 - (m-2)x + m = 0$$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

$$\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} < 2$$

olduğuna göre, m nin en büyük negatif tam sayı değeri kaçtır?

- A) -1 B) -2 C) -3 D) -4 E) -5

$$14. 8 < x^2 + 2x \leq 48$$

eşitsizliğini sağlayan kaç farklı x tam sayı değeri vardır?

- A) 6 B) 7 C) 8 D) 9 E) 10

$$15. x^3 - 4x < 0$$

eşitsizliğini sağlayan x in en geniş değer aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-2, \infty)$
 B) $(-\infty, 2)$
 C) $(-2, 2) - \{0\}$
 D) $(-\infty, -2) \cup (0, 2)$
 E) $(-2, 0) \cup (2, \infty)$

$$16. (-x+2)^4 \cdot (3+x)^5 \cdot (5-x)^7 > 0$$

eşitsizliğini sağlayan x tam sayılarının toplamı kaçtır?

- A) 2 B) 4 C) 5 D) 7 E) 9

ÖSYS SORULARI

$$1. \frac{-(x+4)(x+5)^2}{x} > 0$$

eşitsizliğini sağlayan negatif tamsayılarından en küçüğü kaçtır?

- A) -6 B) -5 C) -3 D) -2 E) -1
 (ÖYS 1993)

$$4. x^2 - 3mx + m - 3 = 0$$

denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

$$\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} > 4$$

olduğuna göre, m nin alabileceği değerler kümesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-\infty, +\infty)$
 B) $(-\infty, 12)$
 C) $R - \{12\}$
 D) $(3, 12)$
 E) $(0, 12)$
 (ÖYS 1996)

$$5. \frac{x-3}{2-x} > 0$$

olduğuna göre, x in alabileceği en küçük tam sayı değeri kaçtır?

- A) 4 B) 2 C) -1 D) -2 E) -4
 (ÖSS 1997)

$$2. (x-4)^2 (x+5)(6-x) > 0$$

eşitsizliğini sağlayan tamsayıların toplamı kaçtır?

- A) 1 B) 0 C) -1 D) -2 E) -3
 (ÖSS 1995)

$$3. (p+6)x^2 + 17(p+1)x + 5(p-2) = 0$$

denkleminin gerçel kökleri x_1, x_2 dir.

$$x_1 < 0 < x_2$$

$$|x_1| > x_2$$

olması için p nin alabileceği değerler aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-6, -1)$
 B) $(-1, 3)$
 C) $(0, 3)$
 D) $(-1, 2)$
 E) $(-\infty, -6)$
 (ÖYS 1995)

6. 4 katının 5 fazlası, kendisinin karesinden büyük olan en büyük tamsayı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 3 B) 4 C) 5 D) 6 E) 7
 (ÖYS 1997)

eşitsizlikler

7. $\frac{(x^2 - 2)(x^2 + 4)}{x^2 - 4} < 0$

eşitsizliğinin çözüm kümesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-2, -\sqrt{2}) \cup (\sqrt{2}, 2)$ B) $(-2, 0) \cup (\sqrt{2}, 2)$
 C) $(-\infty, -\sqrt{2}) \cup (2, +\infty)$ D) $(-\sqrt{2}, 2)$
 E) $[-\sqrt{2}, 2]$

(ÖYS 1997)

10. $x(3-x) > 0$ }
 $(2x+1)(x-2) < 0$ }

Yukarıda verilen eşitsizlik sisteminin çözüm kümesi (a, b) açık aralığı olduğuna göre, $a - b$ farkı kaçtır?

- A) -2 B) 0 C) 1 D) $\frac{1}{2}$ E) $\frac{3}{2}$

(LYS 2011)

8. $(1-m)x^2 + 4x + m^2 - 4 = 0$

denkleminin biri pozitif, diğeri negatif iki gerçek kökü varsa m nin alabileceği değerler kümesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(1, \infty)$ B) $(-2, 2)$
 C) $(-1, 0) \cup (1, \infty)$ D) $(-2, 1) \cup (2, \infty)$
 E) $(-2, 0) \cup (1, \infty)$

(ÖSS 2006 II)

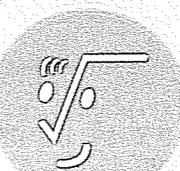
karekök

9. $(2x - 1)(4x^2 - 1) < 0$

eşitsizliğinin gerçek sayılarındaki çözüm kümesi aşağıdakilerde açık aralıkların hangisidir?

- A) $(-\infty, -\frac{1}{2})$ B) $(-\frac{1}{2}, 0)$ C) $(-\frac{1}{2}, \frac{1}{2})$
 D) $(\frac{1}{4}, \frac{1}{2})$ E) $(\frac{1}{2}, \infty)$

(LYS 2010)

KARMA TESTLER

PARABOL

KARMA TEST - 1

1. $x^2 - 2x - 24 = 0$ denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.
 $x_1 > x_2$
 olduğuna göre, $2x_1 - 3x_2$ kaçtır?
 A) 6 B) 12 C) 16 D) 18 E) 24

2. $x^3 - 3x^2 - 4x = 0$
 denkleminin çözüm kümesi aşağıdakilerden hangisidir?
 A) $\{0\}$ B) $\{-1, 4\}$ C) $\{-4, 1\}$
 D) $\{-1, 0, 4\}$ E) $\{-4, 0, 1\}$

3. $x^2 - (n+3)x + n - 1 = 0$
 denkleminin köklerinin çarpımı, köklerinin toplamının 2 katına eşittir.
 Buna göre, n kaçtır?
 A) -7 B) -5 C) -3 D) 2 E) 5

4. $x^2 - 3x + k - 1 = 0$
 denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.
 $x_1 - 3x_2 = 7$
 olduğuna göre, k kaçtır?

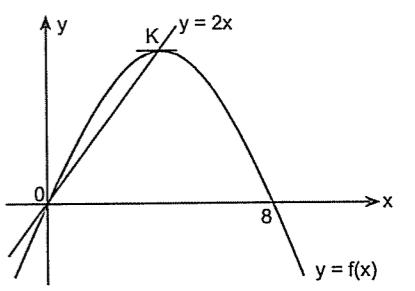
- A) -5 B) -3 C) -1 D) 3 E) 4

5. $y = x^2 + 4x - 5$ parabolünün x eksenini kestiği noktalar arasındaki uzaklık kaç br dir?

- A) 3 B) 4 C) 5 D) 6 E) 7

6.
$$\frac{(x+3)^3(x-1)}{4-x} \leq 0$$

 eşitsizliğinin çözüm aralıklarından biri aşağıdakilerden hangisidir?
 A) $(-\infty, -3]$ B) $[-3, 1]$ C) $[1, 4)$
 D) $[1, \infty)$ E) $(3, \infty)$

- 7.
-
- Tepe noktası K olan şekildeki parabol $y = 2x$ doğrusu ile K noktasında kesişiyor.
 Buna göre, parabolün tepe noktasının ordinatı kaçtır?

- A) 4 B) 6 C) 8 D) 12 E) 16

KARMA TEST - 2

8. $x^4 - 21x^2 - 100 = 0$

denklemini sağlayan x değerlerinin çarpımı kaçtır?

- A) -100 B) -50 C) -25 D) 25 E) 100

9. $x^2 - x > 3x + 12$

eşitsizliğini sağlamayan kaç farklı x tam sayısı vardır?

- A) 3 B) 5 C) 7 D) 9 E) 11

10. $x^2 - 2x - 10 = 0$

denkleminin reel kökleri x_1 ve x_2 dir.

Buna göre, $x_1(x_2 - 2) + x_2(x_1 - 2)$ ifadesinin değeri kaçtır?

- A) -24 B) -16 C) -12 D) -8 E) -6

11. A(2, 0), B(8, 0) ve C(4, -4) noktalarından geçen parabolün denklemi aşağıdakilerden hangisidir?

A) $y = -\frac{1}{2}x^2 + 4x - 5$ B) $y = x^2 - 5x + 8$

C) $y = x^2 - 10x + 16$ D) $y = \frac{1}{2}x^2 + 4x + 5$

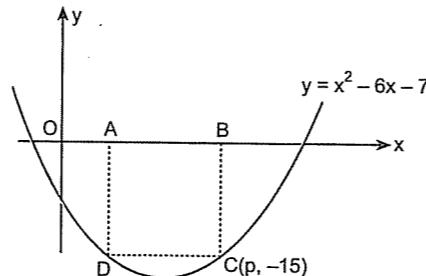
E) $y = \frac{1}{2}x^2 - 5x + 8$

12. $\sqrt{x-2} = x-4$

denkleminin kökü kaçtır?

- A) 3 B) 4 C) 5 D) 6 E) 7

13.

Yukarıda verilen parabolde ABCD dikdörtgeninin alanı kaç br^2 dir?

- A) 25 B) 30 C) 40 D) 45 E) 60

karekök

14. $\frac{|x^2 - 9| \cdot (4-x)}{x} > 0$

eşitsizliğinin çözüm aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-\infty, 0) - \{-3\}$ B) $(-3, 4)$
 C) $(0, 4) - \{3\}$ D) $(-3, 3) - \{0\}$
 E) $(-3, 0) \cup (3, 4)$

132

1. $y = x^2 - 4x + 9$

parabolünün tepe noktasının ordinatı kaçtır?

- A) 1 B) 3 C) 5 D) 7 E) 9

2. $\frac{x}{x-2} - \frac{x-1}{x} = 1$

denklemini sağlayan x değerlerinin toplamı kaçtır?

- A) -5 B) -2 C) 3 D) 5 E) 7

3. $x^2 - (k+6)x - 2k = 0$

denkleminin kökleri birbirine eşit olduğuna göre, k nin alabileceği değerler farkı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

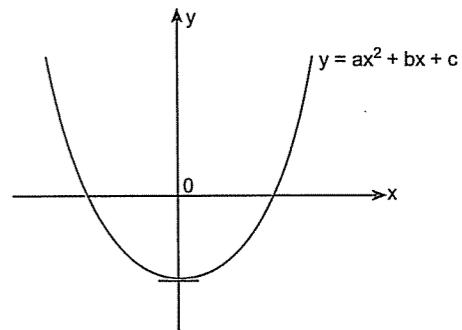
- A) 8 B) 10 C) 12 D) 14 E) 16

5. $2x^2 - (m+1)x + 1 = 0$

denkleminin köklerinden biri -2 olduğuna göre, m kaçtır?

- A) $-\frac{11}{2}$ B) -5 C) $-\frac{9}{2}$ D) -4 E) $-\frac{7}{2}$

6.

Tepe noktası y ekseni üzerinde olan şekildeki parabol ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlışlıstır?

- A) $a - c > 0$ B) $b^2 - 4ac > 0$
 C) $a \cdot b < 0$ D) $(a+c) \cdot b = 0$
 E) $b + c < 0$

7. $x^2 - nx + 3 = 0$

denkleminin reel kökleri x_1 ve x_2 dir.

$$1 + \frac{4}{x_1} = x_2$$

olduğuna göre, n kaçtır?

- A) -6 B) -4 C) -2 D) 3 E) 4

4. $a \geq \frac{4}{a}$

eşitsizliğini sağlayan a nin kaç farklı negatif tam sayı değeri vardır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

133

KARMA TEST - 3

8. $\left(\frac{5}{2}\right)^{x^2} > \left(\frac{2}{5}\right)^{x-6}$
eşitsizliğini sağlayan en geniş değer aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

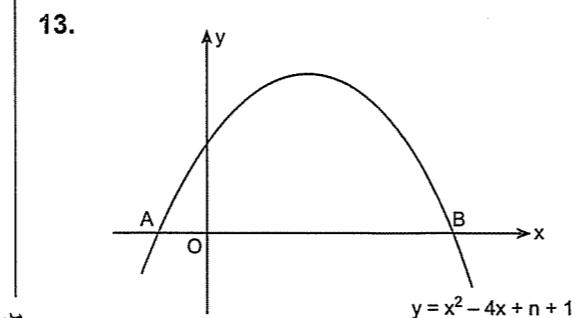
- A) $(-\infty, -3)$ B) $(0, 2)$
C) $(-3, 2)$ D) $(-\infty, -2) \cup (3, \infty)$
E) $(-\infty, -3) \cup (2, \infty)$

9. Köklerinden biri $1 - \sqrt{5}$ olan rasyonel katsayılı ikinci dereceden denklem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $x^2 + 4x - 2 = 0$ B) $x^2 + 2x - 4 = 0$
C) $x^2 - 4x - 2 = 0$ D) $x^2 - 2x - 4 = 0$
E) $x^2 - 2x + 4 = 0$

12. $\frac{x^2 \cdot (x+4)}{5-x} > 0$
eşitsizliğini sağlayan x tam sayılarının toplamı kaçtır?

- A) 2 B) 4 C) 5 D) 6 E) 8

olduğuna göre, n kaçtır?
A) -61 B) -57 C) -49 D) -37 E) -28

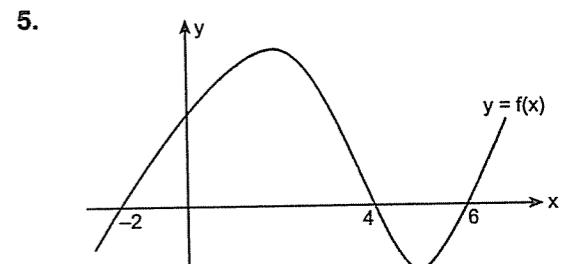
10. $x^2 - 6x + k + 1 = 0$
denkleminin reel kökleri x_1 ve x_2 dir.
 $\frac{x_1}{x_2} = \frac{1}{2}$
olduğuna göre, k kaçtır?
A) 5 B) 6 C) 7 D) 8 E) 9

11. $y = -x^2 + 4x - 1$ parabolü ile $y = 2x - 4$ doğrusunun kesim noktalarından biri aşağıdakilerden hangisidir?
A) $(-1, -6)$ B) $(-2, -8)$ C) $(1, -2)$
D) $(0, -4)$ E) $(2, 0)$

14. $x^2 + px + 6 = 0$
denkleminin reel kökleri x_1 ve x_2 dir.
 $x_1^2 + x_2^2 = 37$
olduğuna göre, p nin pozitif değeri kaçtır?
A) 4 B) 5 C) 6 D) 7 E) 8

1. $(x-3)(x+2) = 6$
denkleminin çözüm kümesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\{-4, 3\}$ B) $\{-4, -1\}$ C) $\{-3, 2\}$
D) $\{-3, 4\}$ E) $\{-1, 4\}$

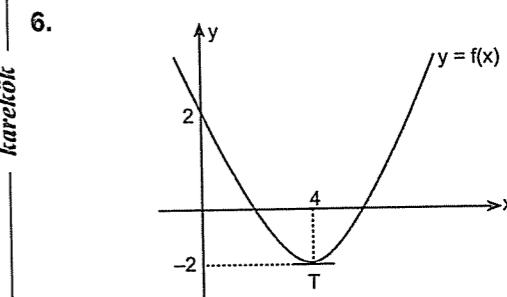

Yukarıda $y = f(x)$ eğrisi veriliyor.
Buna göre, $x \cdot f(x) \leq 0$ eşitsizliğini sağlayan x tam sayılarının toplamı kaçtır?

- A) 4 B) 6 C) 8 D) 10 E) 12

2. $x(x-4) < x - 4$
eşitsizliğinin çözüm aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-\infty, -4)$ B) $(-\infty, -1)$ C) $(-4, 1)$
D) $(1, 4)$ E) $(4, \infty)$

Yukarıda tepe noktası T olan $y = f(x)$ parabolü veriliyor.

Buna göre, f(1) kaçtır?
A) $\frac{1}{4}$ B) $\frac{1}{2}$ C) $\frac{2}{3}$ D) $\frac{3}{4}$ E) $\frac{7}{8}$

3. Simetri eksen $x = -4$ doğrusu olan
 $y = x^2 + nx + 6 - n$ parabolünün y eksenini kestiği noktanın ordinatı kaçtır?

- A) -4 B) -2 C) -1 D) 2 E) 4

4. $\frac{6}{x^2} - \frac{5}{x} + 1 = 0$
denkleminin büyük kökü kaçtır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

7. $x^2 - 2x - 10 = 0$
denkleminin reel kökleri x_1 ve x_2 dir.
Buna göre, $|x_1 - x_2|$ kaçtır?
A) 6 B) $2\sqrt{10}$ C) $2\sqrt{11}$ D) $4\sqrt{3}$ E) $5\sqrt{3}$

KARMA TEST - 4

8. $(9-x^2)x \leq 0$
 $\frac{x-6}{(1-x)(x+4)} > 0$

eşitsizlik sistemini sağlayan tam sayıların toplamı kaçtır?

- A) 6 B) 8 C) 12 D) 14 E) 16

9. $x^2 - (x_1 + 2)x - x_2 = 0$

denkleminin reel kökleri x_1 ve x_2 dir.

Buna göre, $x_1^3 - x_2^3$ kaçtır?

- A) -9 B) -7 C) -3 D) 7 E) 9

12. $mx^2 - 5mx + 12 = 0$
 denkleminin kökleri 2 ve 3 ile orantılıdır.
 Buna göre, m kaçtır?

- A) -3 B) -2 C) 1 D) 2 E) 3

13. $x^2 - (p-3)x - p = 0$
 denkleminin reel kökleri x_1 ve x_2 dir.

$$\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} > 0$$

eşitsizliğini sağlayan p nin kaç farklı tam sayı değeri vardır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

10. $2^{2x} - 9 \cdot 2^x + 8 = 0$

denkleminin çözüm kümesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) {0} B) {1} C) {3}
 D) {0, 3} E) {1, 3}

14. $f(x) = x^2 - 4x + k$

fonksiyonunun en küçük değeri 2 olduğuna göre, k kaçtır?

- A) 4 B) 5 C) 6 D) 7 E) 8

15. $\frac{1}{x-3} - \frac{1}{x} = 2$

denkleminin pozitif kökü kaçtır?

- A) $\frac{4+\sqrt{15}}{2}$ B) $\frac{3+\sqrt{15}}{4}$ C) $\frac{2+\sqrt{15}}{2}$
 D) $\frac{3+\sqrt{14}}{2}$ E) $\frac{3+\sqrt{15}}{2}$

11. $y = x^2 + 5x - m$ parabolü ile $y = x$ doğrusu iki farklı noktası kesişmektedir.

Buna göre, m nin en küçük tam sayı kaçtır?

- A) -5 B) -4 C) -3 D) -2 E) -1

1. $(3x^2 + 9) \cdot (x^2 - 4x + 4) = 0$
 denkleminin kaç farklı reel kökü vardır?

- A) 0 B) 1 C) 2 D) 3 E) 4

2. $x^2 - 12x + 9 = 0$
 denkleminin reel kökleri x_1 ve x_2 dir.

Buna göre, $\sqrt{\frac{x_2}{x_1}} + \sqrt{\frac{x_1}{x_2}}$ kaçtır?

- A) 2 B) $\frac{8}{3}$ C) 3 D) $\frac{10}{3}$ E) 4

3. A(1, -2) noktası $y = x^2 + nx + n + 1$ parabolü üzerinde rindedir.

Buna göre, bu parabolün y eksenini kestiği nokta aşağıdakilerden hangisidir?

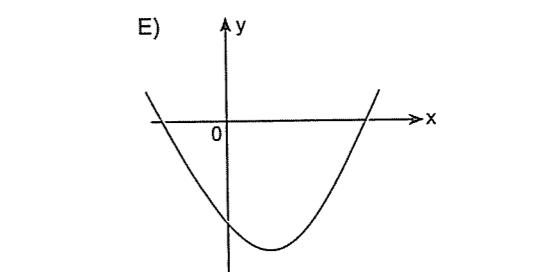
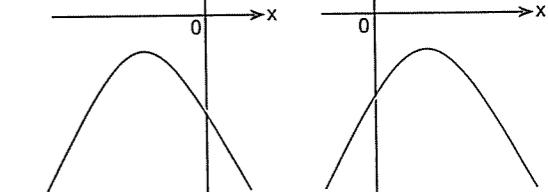
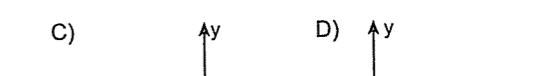
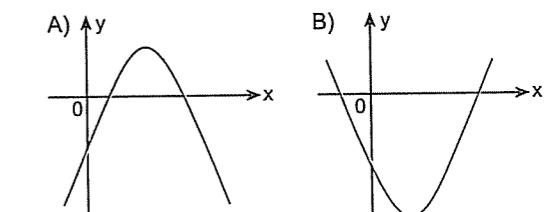
- A) (0, -1) B) (0, -3) C) (0, 1)
 D) (-1, 0) E) (-2, 0)

4. $\frac{x^3}{x^2 - 6x + 9} > 0$

eşitsizliğini sağlayan en küçük üç doğal sayının toplamı kaçtır?

- A) 3 B) 6 C) 7 D) 9 E) 15

6. $f(x) = -x^2 + 4x - 6$
 fonksiyonunun grafiği aşağıdakilerden hangisi olabilir?

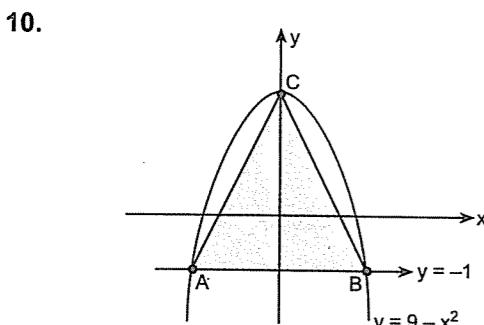
7. $m < 0 < n$ olmak üzere,
 $(x-m)^2 \cdot (n-x) > 0$
 eşitsizliğinin en geniş çözüm aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-\infty, m) \cup (n, \infty)$ B) (m, ∞)
 C) (m, n) D) $(-\infty, m)$
 E) $(-\infty, n) - \{m\}$

KARMA TEST - 5

8. $x^2 - (4 - k)x - k = 0$
denkleminin reel kökleri x_1 ve x_2 dir.
 $x_1 < 0 < x_2$ ve $x_2 > |x_1|$
olduğuna göre, k nin tam sayı değerlerinin toplamı kaçtır?
A) 3 B) 5 C) 6 D) 7 E) 9
9. $\left(x + \frac{1}{x}\right)^2 - \left(x + \frac{1}{x}\right) - 12 = 0$
olduğuna göre, $x^2 + \frac{1}{x^2}$ aşağıdakilerden hangisine eşit olabilir?
A) 14 B) 16 C) 18 D) 20 E) 22

karekök

$y = 9 - x^2$ parabolü ile $y = -1$ doğrusu A ve B noktalarında kesişiyor.

Buna göre, $A(ABC)$ kaç br^2 dir?

- A) $2\sqrt{10}$ B) $4\sqrt{5}$ C) $4\sqrt{10}$ D) $10\sqrt{5}$ E) $10\sqrt{10}$

11. $\sqrt{4x^2 - 4x} + \sqrt{9x^2 - 9x} = 5\sqrt{6}$
olduğuna göre, x in pozitif değeri kaçtır?
A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

12. $y = x^2 - 6x + 3m - 1$
parabolü x eksenini iki farklı noktada kesmektedir.
Buna göre, m nin alabileceği en büyük tam sayı değeri kaçtır?
A) 3 B) 4 C) 5 D) 6 E) 7

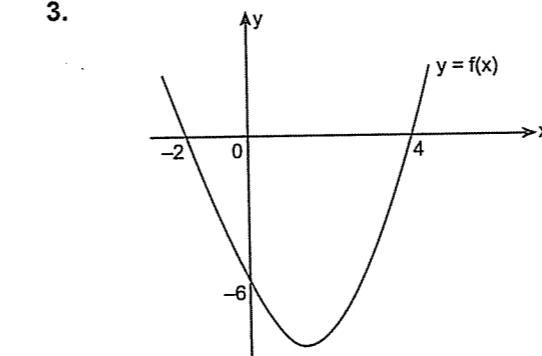
13. $f(x) = -x^2 + 4x - 1$
fonksiyonunun görüntü kümesi aşağıdakilerden hangisidir?
A) $(-\infty, 2)$ B) $(-\infty, 3)$ C) $(2, 3)$
D) $(2, \infty)$ E) $(3, \infty)$

14. $x \cdot (3 - x) \geq x$
eşitsizliğini sağlayan kaç farklı x tam sayısı vardır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

1. $\frac{x-1}{x+2} = \frac{x+2}{x+1}$
denkleminin çözüm kümesi aşağıdakilerden hangisidir?
A) $\{-2, 0\}$ B) $\left\{-\frac{5}{4}, 0\right\}$ C) $\left\{-\frac{5}{4}\right\}$
D) \emptyset E) \mathbb{R}

4. $(x - 4)(6 - x)(-x - 2) \leq 0$
eşitsizliğinin çözüm aralıklarından biri aşağıdakilerden hangisidir?
A) $(\infty, -1)$ B) $[-2, 4]$ C) $[4, 6]$
D) $[4, \infty)$ E) $[6, \infty)$
5. $\sqrt{4x - x^2} - x = 2$
denkleminin çözüm kümesi aşağıdakilerden hangisidir?
A) $\{0\}$ B) $\{2\}$ C) $\{0, 2\}$
D) $\{0, 4\}$ E) \emptyset

Şekilde verilen $y = f(x)$ parabolünün denklemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $y = \frac{3}{4}x^2 - \frac{3}{4}x - 6$ B) $y = \frac{3}{4}x^2 - \frac{3}{2}x - 6$
C) $y = x^2 - 2x - 6$ D) $y = \frac{x^2}{2} - x - 6$
E) $y = \frac{2x^2}{3} - \frac{2x}{3} - 6$

6. Küpü ile karesinin 2 katının toplamı, kendisinin 8 katından küçük olan kaç farklı pozitif tam sayı vardır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

7. $y = x^2 + (m + 3)x - m - 6$
parabolünün x eksenini kestiği noktalar orijine eşit uzaklıktadır.

Buna göre, m kaçtır?

- A) -6 B) -3 C) 0 D) 3 E) 6

8. $y = x^2 - 3x - 5$ parabolü $y = -x - n$ doğrusuna teğettir.
Buna göre, n kaçtır?
A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

9. $x^2 + 10x - m + 2 = 0$ denkleminin kökleri ardışık çift tam sayılardır.
Buna göre, m kaçtır?
A) -26 B) -22 C) -20 D) -16 E) -14

10. $\frac{2x-1}{x+3} < \frac{3}{4}$
eşitsizliğini sağlayan tam sayıların toplamı kaçtır?
A) -2 B) -1 C) 0 D) 1 E) 2

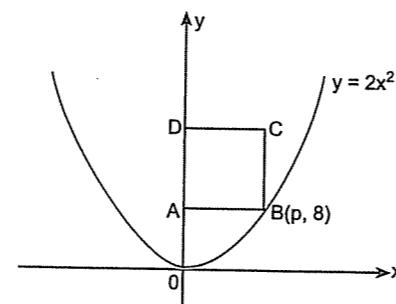
11. $x^2 - ax + b + 1 = 0$ denkleminin bir kökü 1,
 $x^2 + bx - a + 2 = 0$ denkleminin bir kökü -2 dir.

Buna göre, b kaçtır?

- A) $\frac{1}{3}$ B) $\frac{2}{3}$ C) $\frac{3}{4}$ D) $\frac{4}{3}$ E) $\frac{8}{3}$

12. $\frac{5^{x-1} \cdot |x-2|}{x^2-16} \leq 0$
eşitsizliğini sağlayan kaç farklı tam sayı vardır?
A) 3 B) 4 C) 5 D) 6 E) 7

13.

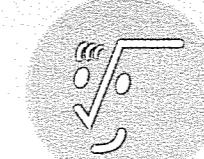
Yukarıda verilen $y = 2x^2$ parabolü ABCD karesinin B(p , 8) köşesinden geçmektedir.

Buna göre, C noktasının koordinatları toplamı kaçtır?

- A) 10 B) 12 C) 14 D) 16 E) 18

14. $\sqrt{x-1} - \frac{14}{\sqrt{x-1}} = 5$
denkleminin çözüm kümesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 8 B) 14 C) 24 D) 42 E) 50

IDEAL SINAV

PARABOL

A KAPALI UÇLU SORULAR

Önerilen süre: 15 dk.

1. $\frac{1}{x} + \frac{1}{x-1} = 2$

eşitliğini sağlayan x reel sayılarının toplamı kaçtır?

Cevap:

2. $3^{2x} - 4 \cdot 3^x + 3 = 0$

denkleminin çözüm kümesini bulunuz.

Cevap:

3. $y = x^2 - (m+4)x + m$

parabolünün tepe noktasının apsisi -1 olduğuna göre, parabolün y eksenini kestiği noktanın koordinatlarını bulunuz.

Cevap:

4. $\frac{(x^2 - 1) \cdot (5-x)}{6-2x} \leq 0$

eşitsizliğini sağlayan x in en geniş değer aralığını bulunuz.

Cevap:

5. $x^2 - (n-4)x - 3n = 0$

denkleminin zit işaretli iki reel kökü olduğuna göre, n nin en küçük tam sayı değeri kaçtır?

Cevap:

ÇOKTAN SEÇMELİ SORULAR

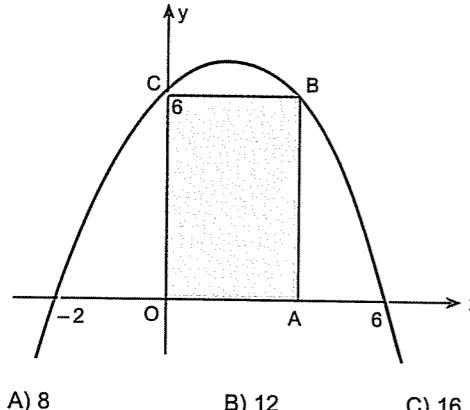
Önerilen süre: 15 dk.

1. $\sqrt{x^2 - 8} - 2 = x$

denkleminin çözüm kümesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\{-3, 0\}$ B) $\{-3\}$ C) $\{0\}$ D) $\{0, 3\}$ E) \emptyset

2.

- A) 8 B) 12 C) 16 D) 20 E) 24

Yanda verilen parabole göre, $OABC$ dikdörtgeninin alanı kaç br^2 dir?

3. $\frac{x}{x+6} < \frac{1}{x}$

eşitsizliğini sağlayan tam sayıların toplamı kaçtır?

- A) -12 B) -10 C) -9 D) -6 E) -4

4. $y = x^2 + 4x + 1$ parabolü ile $y - 2x - 9 = 0$ doğrusunun kesim noktalarının ordinatları farklı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) 4 B) 6 C) 9 D) 12 E) 14

BOŞLUK TAMAMLAMA

Önerilen süre: 15 dk.

1. $x^2 - 2x - 6 = 0$ denkleminin kökleri x_1 ve x_2 dir.

Buna göre, aşağıda verilen boşluklara uygun değerleri yazınız.

a) $x_1^2 \cdot x_2 + x_1 \cdot x_2^2 = \dots$

b) $\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} = \dots$

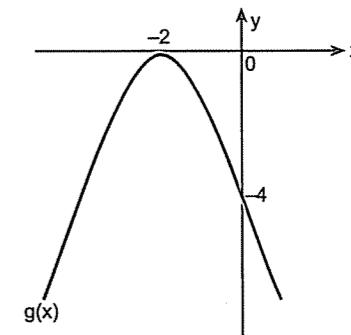
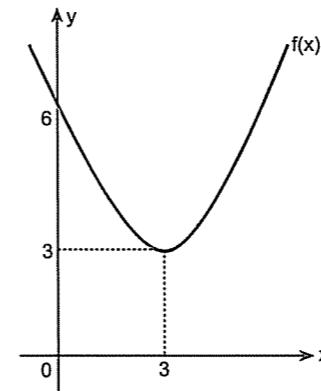
c) $|x_1 - x_2| = \dots$

d) $\frac{1}{x_1 + 2} + \frac{1}{x_2 + 2} = \dots$

e) $x_1^2 + x_2^2 = \dots$

f) $\frac{x_1}{x_2} + \frac{x_2}{x_1} = \dots$

2. Aşağıda $f(x)$ ve $g(x)$ parabolleri veriliyor.

Buna göre, aşağıda verilen boşlukları doldurunuz.

a) $f(0) - g(0) = \dots$

b) $f(1) + g(-1) = \dots$

c) $\frac{f(6)}{g(-1)} = \dots$

d) $g(1) \cdot f(2) = \dots$

D

DOĞRU CEVAP İLE EŞLEŞTİRME

Aşağıdaki soruların doğru cevaplarını karşısındaki parçalarda bulup eşleştiriniz.

$x^2 - (k-2)x + k-1 = 0$ denkleminin çift katlı kökü olması için k nin alabileceği değerler toplamı nedir?

Karesi, kendisinin 4 katının 12 fazlasından büyük olan en küçük doğal sayı kaçtır?

$f(x) = -x^2 + 4x + 7$ fonksiyonunun alabileceği en büyük değer kaçtır?

Köklerinden biri $3 - \sqrt{5}$ olan rasyonel katsayılı ikinci dereceden denklemin kökler çarpımı kaçtır?

Önerilen süre: 10 dk.

11

7

4

8

E

DOĞRU VEYA YANLIŞ TESTİ

Aşağıda verilen ifadelerin doğru ya da yanlış olduğunu karşıslarında verilen kutulara işaretleyiniz.

- Tepe noktası $T(3, 4)$ olan parabolün simetri eksenini $x = 4$ doğrusudur.
- Eşitsizlik tablolarında çift katlı köklerde işaret değişmez.
- Diskriminant sıfırdan küçük olan ikinci dereceden denklemelerin tek kökü vardır.
- $y = mx^2$ şeklinde yazılan parabollerin tepe noktaları orijindir.

Önerilen süre: 10 dk.

Doğru Yanlış

A) Kapalı uçlu soruların cevapları

$$\frac{1}{(x-1)} + \frac{1}{(x)} = 2$$

$$\frac{x-1+x}{x^2-x} = 2$$

$$2x-1 = 2x^2-2x$$

$$2x^2-4x+1=0$$

denkleminde kökler toplamı $-\frac{-4}{2} = 2$ olur.

$$2. \quad 3^x = t \text{ olsun.}$$

$$t^2 - 4 \cdot t + 3 = 0$$

$$(t-3) \cdot (t-1) = 0$$

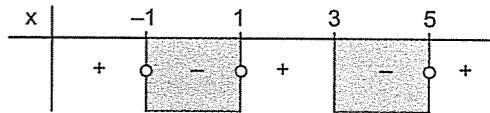
$$t = 3 \Rightarrow 3^x = 3 \Rightarrow x = 1$$

$$t = 1 \Rightarrow 3^x = 1 \Rightarrow x = 0$$

Çözüm kümesi $\{0, 1\}$ olur.

$$4. \quad \frac{(x^2-1) \cdot (5-x)}{6-2x} \leq 0 \Rightarrow \frac{(x-1) \cdot (x+1) \cdot (5-x)}{6-2x} \leq 0$$

eşitsizliğinde kökler $-1, 1, 3, 5$ tir. Payın işaretü ($-$), paydanın işaretü ($-$) olduğundan tabloya $\frac{(-)}{(-)} = (+)$ ile başlanır.

Çözüm aralığı $[-1, 1] \cap (3, 5]$ olur.

5. Denkemin zit işaretli iki kökü varsa

$$x_1 \cdot x_2 < 0 \Rightarrow \frac{c}{a} < 0 \text{ olur.}$$

$$\frac{-3n}{1} < 0 \Rightarrow n > 0$$

Buna göre, n nin en küçük tam sayı değeri 1 bulunur.

B) Çoktan seçmeli soruların cevapları

1. E 2. E 3. C 4. D

C) Boşluk tamamlamanın cevapları

1. a) -12

b) $-\frac{1}{3}$

c) $2\sqrt{7}$

d) 3

e) 16

f) $-\frac{8}{3}$

3. Tepe noktasının apsisi -1 ise

$$-\frac{(m+4)}{2} = -1 \Rightarrow m+4 = -2 \Rightarrow m = -6$$

$y = x^2 + 2x - 6$ parabolünün y ekseni kestiği noktası, $x = 0 \Rightarrow y = -6$ olup koordinatları $(0, -6)$ dir.

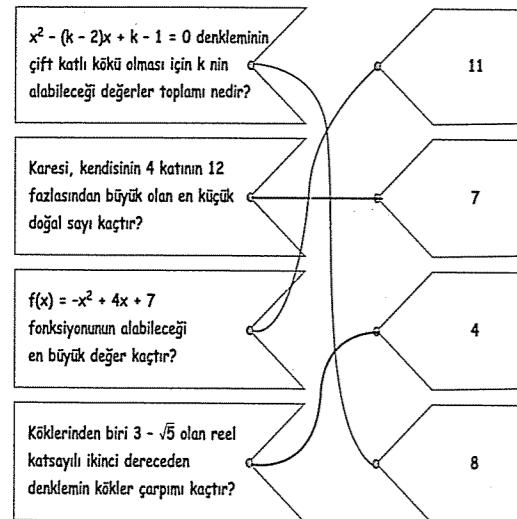
2. a) 10

b) $\frac{10}{3}$

c) -6

d) -30

D) Doğru cevap ile eşleştirme

E) Doğru veya yanlış testi cevapları

1) Doğru Yanlış 2) Doğru Yanlış

☐	☒ ✓	☒ ✓	☐
--------------------------	---------------------------------------	---------------------------------------	--------------------------

3) Doğru Yanlış 4) Doğru Yanlış

☐	☒ ✓	☒ ✓	☐
--------------------------	---------------------------------------	---------------------------------------	--------------------------

karekök

Kuşbakışı

İkinci Dereceden Denklemlerde Kök Bulma

- o Diskriminant

$ax^2 + bx + c = 0$ denkleminde discriminant $\Delta = b^2 - 4ac$ dir.

$\Delta > 0 \Rightarrow$ Denklemin iki farklı reel kökü vardır.

$\Delta = 0 \Rightarrow$ Denklemin tek reel kökü vardır.

$\Delta < 0 \Rightarrow$ Denklemin reel kökü yoktur.

- o $ax^2 + bx + c = 0$ denkleminin kökleri:

$$x_1 = \frac{-b + \sqrt{\Delta}}{2a}, \quad x_2 = \frac{-b - \sqrt{\Delta}}{2a}$$

Parabol

- o $y = ax^2 + bx + c$ parabolünde $x = 0$ için y eksenini kestiği noktası, $y = 0$ için x eksenini kestiği noktası bulunur.
- o $y = ax^2 + bx + c$ parabolünde $\Delta > 0 \Rightarrow$ Parabol x eksenini iki noktada keser.
- $\Delta = 0 \Rightarrow$ Parabol x eksenine teğettir.
- $\Delta < 0 \Rightarrow$ Parabol x eksenini kesmez.
- o Tepe noktası $T(r, k)$ olan parabolde $r = -\frac{b}{2a}$ dir.

Tepe noktasının ordinatını bulmak için fonksiyonda x yerine r değeri yazılır.

- o Tepe noktasının ordinatı parabolün en küçük veya en büyük değeridir.
- o Parabolün simetri eksenini $x = r$ doğrusudur.
- o x eksenini kestiği noktalar verilen parabol denklemi:

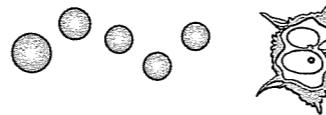
$$f(x) = a \cdot (x - x_1) \cdot (x - x_2)$$

harekök

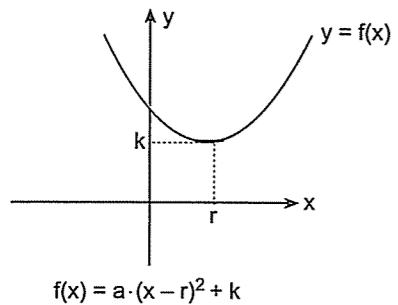
149

Kuşbakışı

- Tepe noktası verilen parabol denklemi:

Eşitsizlikler

- Eşitsizlıkların işaret tablosu yapılırken;

- 1) Fonksiyonun kökleri bulunur.
- 2) Tablonun en sağına konulacak işaret belirlenir.
- 3) Tek katlı köklerde işaret değişir, çift katlı köklerde işaret değişmez.

- Mutlak değerli çarpanların kökleri çift katlı kabul edilir.

- $ax^2 + bx + c = 0$ denkleminde,

$$1) \quad x_1 < 0 < x_2 \text{ ise } \frac{c}{a} < 0$$

$$2) \quad x_1 < 0 < x_2 \text{ olup}$$

$$|x_1| < x_2 \text{ ise } -\frac{b}{a} > 0$$

$$|x_1| > x_2 \text{ ise } -\frac{b}{a} < 0$$

$$3) \quad 0 < x_1 < x_2 \Rightarrow \frac{c}{a} > 0 \text{ ve } -\frac{b}{a} > 0$$

$$x_1 < x_2 < 0 \Rightarrow \frac{c}{a} > 0 \text{ ve } -\frac{b}{a} < 0$$

İtarekök